INNHOLD

Studietilbud ved NTNU **2**
Emneoversikt **5**
Studieveiledning **7**
Rådgiving for funksjonshemmede studenter **7**
Studentdemokratiet **8**
Helsetjenesten på Gløshaugen **8**
Lov og reglementer **9**
Lov om universiteter og høgskoler 10
Forskrift om eksamen ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 11
Forskrift om graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 11
Overgangsbestemmelser i forhold til forskrift om graden sivilingeniør ved NTNU for studenter som ble opptatt i studiet før 1999 23
Forskrift om tilrettelegging av eksamen eller prøve for studenter med funksjonshemming/særskilte behov ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 25
Midlertidig forskrift om sensurfrist ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 26
Regler for skifte av fakultet (avdeling)/linje i sivilarkitekt- og sivilingeniørstudiet 27
Instruks for faglærere/stedfortredere ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) om tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen 28
Generelle fritak fra eksamen 29
Studieplaner
Generelt om studieplanene 30
Generelt om emnenummerordningen 33
Master of Science-studier 34
Dr.ing.emner 34
Fakultet for arkitektur og billedkunst 35
Institutt for form og farge 35
Institutt for arkitekturhistorie 35
Institutt for bygningsteknologi 36
Institutt for byggekunst 36
Institutt for by- og regionplanlegging 36
Kunstakademiet i Trondheim 36
Biblioteket i Sentralbygget 37
Sivilarkitekt
Særbestemmelser – Sivilarkitektstudiet 38
Emnetabell 1. – 3. årskurs 40
Emnetabell prosjektemne 4. og 5. årskurs 41
Emnetabell kunnskapsemne 4. og 5. årskurs 42
Emnebeskrivelser sivilarkitektstudiet –emner andre fakultet har ansvaret for 43
Emnebeskrivelser sivilarkitektstudiet – fakultetets egne fag 45
Emnebeskrivelser andre gradsstudier - emner Fakultet for arkitektur og billedkunst har ansvar for 74
Billedkunst
Kunstakademiet i Trondheim 79
Historie 79
Utdannelse 79
Opptak og søknadsprosess 80
Ansatte 80
Verksteder, atelier og andre ressurser 81

STUDIETILBUD VED NTNU

Detaljert informasjon om de enkelte studiene finnes i studiehåndbøkene.

Det finnes flere studiehåndbøker ved NTNU, men «fellessidene» her omfatter følgende bøker:

- Medisinstudiet
- Matematisk naturvitenskapelige fag
- Sivilingeniør- og nautikkstudiet
- Historisk-filosofiske fag
- Samfunnsvitenskapelige fag
- Sivilarkitekt- og billedkunststudiet

Kortfattet informasjon om studiene ved NTNU finnes i opptaksbrosjyren "Studietilbud ved NTNU 2002/2003" og i de enkelte fakultetenes spesialbrosjyrer for rekruttering. For de allmennvitenskapelig studier finnes dessuten Forelesningskatalogen, hvor timeplaner, frister, praktiske rutiner o.l. er angitt.

Allmennvitenskapelige studier

De allmennvitenskapelige studiene er studiene av de klassiske universitetsfagene og moderne videreføringer av disse. Det som særpreger disse studiene er stor grad av valgfrihet slik at det kan settes sammen fag og emner etter egen interesse, og etter hva som vurderes som det beste grunnlaget for framtidig yrkesvalg. De allmennvitenskapelige studiene fører i første omgang fram til graden candidata magisterii (cand.mag.). Denne graden kan påbygges til en høyere grad (hovedfag) og eventuelt til doktorgrad. For å få en grad må krav til omfang av studiet og bredde i emnevalg være oppfylt. NTNUs felles innføringsemne, «Examen philosophicum, modul 1 og modul 2" er obligatorisk for de som skal ha en cand.mag.-grad ved NTNU.
Allmennvitenskapelige studier finnes innenfor følgende hovedområder:

- **Historisk-filosofiske fag**
  Afrikakunnskap, allmenn litteraturvitenskap, antikkens kultur, anvendt språkvitenskap, arkeologi, dansevitenskap, drama og teater, film/fjernsyn/video, filmvitenskap, engelsk, filosofi, fonetikk, fransk, gresk, historie, informatikk språk og kultur, italiensk, kunsthistorie, kristendomskunnskap, latin, lingvistikk, medievitenskap, musikk- vitenskap, musikkteknologi, utøvende musikkutdanning, nordisk, religionsvitenskap, swahili, tysk.
  Fagene tilbys ved Det historisk-filosofiske fakultet. Normert studietid: Cand.mag.: 4 år, Cand.philol.: 6 år.

- **Matematisk-naturvitenskapelige fag**
  Biologi, bioteknologi, fysikk, informatikk, kjemi, matematikk, statistikk, akvakultur, geologi.
  Fagene tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk og Fakultet for naturvitenskap og teknologi. Normert studietid: Cand.mag.: 3,5 år, Cand.scient.: 5 år.

- **Samfunnsvitenskapelige fag**
  Afrikakunnskap, geografi, idrettsvitenskap, medievitenskap, pedagogikk, psykologi, samfunnskunnskap, samfunnsøkonomi, sosialantropologi, sosiologi, statsvitenskap, økonomisk-administrativ studieretning, hovedfag i helsefag og hovedfag i sosialt arbeid.
  Fagene tilbys ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse. Normert studietid: Cand.mag.: 4 år, Cand. polit.: 6 år.

Lærerutdanning

Lærerutdanningen ved NTNU er todelt. Den første delen på 10 vt. består av fagdidaktiske studier ved ulike fakulteter. Den andre delen er en praktisk-pedagogisk utdanning på 10 vt. (PPU). Begge deler kan inngå i cand.mag.-graden. PPU forkuserer på skolens funksjon i samfunnet og fagets plass i skolen. Fagområdene for lærerutdanning kan grupperes slik: Historisk-filosofiske fag, samfunnsvitenskapelige fag, realfag, teknologiske fag og yrkes- og formgivingsfag. PPU tilbys ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologi, og varer tilsammen i 1 år.

Profesjonsstudium

- **Medisinstudiet**
  Medisinstudiet ved NTNU er basert på problembasert læring. Det betyr at flere emner leses parallelt, og at studentene arbeider sammen med en veileder i grupper på 7 - 8 stykker. Ved å ta utgangspunkt i en pasientbeskrivelse diskuteres aktuelle problemstillinger og læringsmål. Studentene møter pasienter tidlig i studiet, og utplasseres i løpet av studiet i allmenn praksis, kommunehelsetjeneste og i lokalsykehus. Studiet tilbys ved Det medisinske fakultet, og varer i 6 år.

- **Psykologstudiet**
  Studentene må ha avlagt eksamen i et introduksjonskurs på 1 år før profesjonsutdanningen i psykologi kan påbegynnes. I første del av studiet legges det vekt på basisområder som biologisk-, utviklings- og personlighetspsykologi. Hovedområdet er klinisk psykologi, men studiet inneholder også emner som samfunnspsykologi og nevropsykologi. Studiet avsluttes med en praksisperiode ved en helseinstitusjon. Utdanningen tilbys ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse, og varer i 6 år, inklusive introduksjonsstudiet.

- **Sivilingeniørstudiet**
  Sivilingeniørstudiet ved NTNU er en femårig utdanning. Studieplanen legger det stor vekt på basisemner som matematikk, fysikk, kjemi, mekanikk og informasjonsteknologi. Studentene må dessuten ta "Examen philosophicum, modul 1 og modul 2". I tredje årskurs velges studieretning og spesialisering. Studiet avsluttes med en selvstendig utført hovedoppgave i det siste semesteret.
  Sivilingeniørstudiet ved NTNU tilbys ved følgende linjer/studieprogram for opptak fra 1. årskurs:

- **Linje for bygg- og miljøteknikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for geofag og petroleumsteknologi**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for ingeniørvitenskap og IKT**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for marin teknikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for produktutvikling og produksjon**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for teknisk design**
  Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Linje for elektronikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk.

- **Linje for teknisk kybernetikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk.

- **Linje for kommunikasjonsteknologi**
  Studiet tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk.

- **Linje for datateknikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk.

- **Linje for fysikk og matematikk**
  Studiet tilbys ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi

- **Linje for kjemi**
  Studiet tilbys ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi.

- **Linje for industriell økonomi og teknologiledelse**
  Studiet tilbys ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse.

- **Tverrfakultært studieprogram Energi og miljø**
  Studiet tilbys ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Tverrfakultært studieprogram Materialteknologi**
  Studiet tilbys ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

- **Nautikkstudiet**
  Nautikkstudiet er et teknologiorientert studium som leder frem til graden Maritim kandidat. Det undervises i grunnleggende teoretiske emner og anvendte emner innen marin teknologi og elektronikk. Utdanningen avsluttes med en hovedoppgave. Studiet tilbys ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, og varer i 2 ½ år. Studiet er basert på maritim høgskole, Sjøkrigsskolen-operativ linje og minst ett års praksis fra maritim relatert virksomhet. (Studiet er nå under omlegging f.o.m. studieåret 2003/04).

- **Musikkonservatoriet i Trondheim**
  Musikkonservatoriet i Trondheim (MiT) gir en tre-fireårig profesjonsutdanning i musikk med muligheter for videreutdanning. Studiet er delt opp i to avdelinger. Første avdeling er en felles fagutdanning basert på jazz eller klassiske emner. I andre avdeling kan studentene spesialisere seg innen instrumental/vokal utdanning, musikklærerutdanning eller kirkemusikerutdanning.

- **Sivilarkitektstudiet**
  Undervisningen i sivilarkitektstudiet er basert på læring ved øvingsoppgaver eller prosjektoppgaver. I de mer typiske kunnskapsemnene holdes ordinære forelesninger. De tre første årene av studiet er felles for alle studentene. I de to siste årene kan studentene velge blant emnetilbudet ved fakultetet eller andre fagmiljøer ved NTNU der dette kan inngå som en relevant del av utdanningen. Det siste semesteret arbeider studentene med en hovedoppgave. Studiet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, og varer i 5 år.

- **Billedkunststudiet**
  Billedkunststudiet varer i fire år. Det er muligheter for et femte påbyggingsår. Studiet samler de tradisjonelle teknikkene maleri, tegning, skulptur og grafikk med nye intermediateknikker. Utdanningen legger vekt på å utvikle kreativitet hos studentene og sette kunstneriske prosesser inn i en teoretisk sammenheng. Studiet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.

EMNEOVERSIKT FOR SIVILARKITEKTSTUDIET

SAA0011	ARKITEKTUR A
SAA0016	ARKITEKTUR B
SAA0021	ARKITEKTUR A
SAA0026	ARKITEKTUR B
SAA0031	ARKITEKTUR A
SAA0036	ARKITEKTUR B
SAA0041	ARKITEKTUR A
SAA0046	ARKITEKTUR B
SAA0520	FORM OG FARGE 1
SAA0525	FORM OG FARGE 2
SAA0540	EST KOMMUNIKASJON
SAA0545	EST KOMMUNIKASJON
SAA0550	VIS KOM 3
SAA0555	VIS KOM 4
SAA0560	VIS KOM 1 B
SAA0565	VIS KOM 2 B
SAA0570	VIS KOM 1 A
SAA0575	VIS KOM 2 A
SAA1007	KONSTRUKSJONSLÆRE
SAA1014	BYGNINGSFYSIKK
SAA1020	PLAN OG BYGGESAK
SAA1030	MATERIALER
SAA1035	ENERGI I BYGNINGER
SAA1040	LYS OG BELYSNING
SAA1045	PROGRAMMERING
SAA1050	TREARKITEKTUR B
SAA1055	KONSTRUKSJONER AV TRE
SAA1060	TREARKITEKTUR A
SAA1065	TREKONSTRUKSJONER
SAA1070	METAMORFOSE
SAA1075	EIENDOMSFORVALTNING
SAA1085	ENERGI- OG MILJØBYGG
SAA1090	VIRTUELL BYGNING
SAA3505	ARK TEORI OG HIST 1
SAA3510	ARK TEORI OG HIST 2
SAA3515	ARK TEORI OG HIST 3
SAA3520	ARK TEORI OG HIST 4
SAA3560	DOKUMENTASJON OG ANALYSE
SAA3565	ARK OG BYGNVERN
SAA4015	ARKITEKTUR 5 A
SAA4020	OVERSIKTSPLANLEGGING
SAA4040	FORSK MET ARK PLANL
SAA4045	BYFORM HIST OG TEORI
SAA4051	BYFORMING I
SAA4054	LANDSKAP OG PLANL
SAA4058	LANDSKAP OG STED
SAA4066	BYFORMING II
SAA4070	BYØK PLANL PROSJEKT
SAA4074	BYØK PLANL TEORI
SAA4078	BYØK PLANL METODE
SAA5014	ARKITEKTUR 1
SAA5016	ARKITEKTUR 2
SAA5020	ARKITEKTUR 3
SAA5022	ARKITEKTUR 4
SAA5026	ARKITEKTUR 5 B

SAA5028	ARKITEKTUR 6
SAA5040	ARK/FORM OG FUNKSJON
SAA5050	BOLIGKUNNSKAP
SAA5055	LYS OG ROM
SAA5065	ARK PROSJ SF B
SAA5070	ARK PROSJ EP B
SAA5075	TEORI OG EKSP B
SAA5080	ARKANT
SAA5090	PROSJMET OG PROGR
SAA5095	IND FORMGIVING B
SAA5100	ARKITEKT SCENOGRAFI
SAA5105	INDUSTRIKULTUR
SAA5120	BOLIG TEORI HISTORIE
SAA5140	ARK OG LANDSKAP
SAA5150	BOLIGPROSJEKTERING
SAA5155	INT PROSJ
SAA5165	ARK PROSJ SF A
SAA5170	ARK PROSJ EP A
SAA5175	TEORI OG EKSP A
SAA5180	ARK PROSJ RES
SAA5190	ARK PROSJ KP
SAA5195	IND FORMGIVING A

EMNEOVERSIKT FOR EMNER FAKULTETET UNDERVISER FOR ANDRE FAKULTET

SIA0505	FORM OG FARGE GK 1
SIA0510	FORM OG FARGE GK 2
SIA4005	BM1 – FYS MILJØPLANL
SIA4010	FYS DETALJPLANLEGGING
SIA4020	FYS OVERSIKTSPLANL
SIA4023	SAMORD AREAL/TRANSP
SIA4026	PLANL I ULAND
SIA4090	BY/REGIONPL FORDYPN
SIA40AA	PLAN/BYGGESAKSBEH
SIA40AB	PLANL NÆRINGSUTVIKL
SIA40AC	BY OG REGIONPLANLEGG
SIA40AD	LANDSKAP OG PLANL
SIA5039	FORMGIVING

EMNER SOM INNGÅR I SIV.ARK.STUDIET OG SOM ANDRE FAKULTET HAR ANSVAR FOR

EXH001	EXPHIL MODUL 1
EXS002	EXPHIL MODUL 2
SIO8053	INNOVASJON
SIO8064	FORMGIVING I TRE

EMNEOVERSIKT FOR DE ØVRIGE STUDIER VED NTNU STÅR ANGITT I STUDIEHÅNDBØKENE FOR

- Historisk-filosofiske fag
- Matematisk-naturvitenskapelige fag
- Samfunnsvitenskapelige fag/Psykologistudiet
- Sivilingeniør- og nautikkstudiet
- Medisinstudiet

STUDIEVEILEDNING

Studenter i sivilarkitekt-, sivilingeniør- og nautikkstudiet og de som overveier å begynne ved disse studier kan få informasjon og veiledning om studiet ved Studieavdelingen og ved fakultetene.
Både ved Studieavdelingen og ved de respektive fakultetskontorer kan man få:

- informasjon om studiet
- drøfte spørsmål om studieteknikk og utdanningsplaner
- drøfte problemer av mer personlig art

Ved fakultetskontorene vil man i tillegg få:

- orientering som gir grunnlag for valg av studieretning og emnekombinasjon
- individuell veiledning og råd i spørsmål om spesielle studieopplegg.

Studieveileder ved fakultetet: Houchang Fathi, Mail-adr.: Houchang.Fathi@ark.ntnu.no
For timebestilling: Tlf.: 73595099 eller 73595091

RÅDGIVNING FOR FUNKSJONSHEMMEDE STUDENTER

Studieavdelingen har en rådgiver for studenter med funksjonshemming som skal bistå studenter som har behov for tilrettelegging av studiet eller eksamen. Rådgiver kan bidra med

- individuell rådgivning og gjennomgang av behov
- informasjon om muligheter og rettigheter når det gjelder tilrettelegging ved NTNU
- informasjon og veiledning om øvrige tjenester (hjelpemidler, bolig, AETAT osv.)

Rådgiver har følgende kontortid:
Mandag og tirsdag: 1000-1500 Dragvoll, Origo-senteret (tlf. 73 59 76 50)
Onsdag og torsdag: 1000 - 1500 Gløshaugen, Studentservice (tlf. 73 55 06 80)
E-post: kjetil.knarlag@adm.ntnu.no.

For tilrettelegging av eksamen sendes egen søknad til Eksamenskontoret. Søknadsfrist er 15. februar for våreksamen og 15. september for høsteksamen. Det må være vedlagt dokumentasjon fra for eksempel lege eller logoped med søknaden. Det er en fordel om dokumentasjonen anbefaler den type tilrettelegging som bør gjennomføres. Søknadsskjema kan hentes hos rådgiver, ved Studentservice eller på Origo-senteret. Spørsmål om tilrettelegging av eksamen rettes til rådgiver.
Mer informasjon finnes på rådgivers nettsider: www.ntnu.no/studentservice/tilrettelegging.

Kontaktperson ved fakultetet: Svein Rønning, tlf. 73 59 50 93, E-post: Svein.Ronning@ab.ntnu.no.

STUDENTDEMOKRATIET

Studenttinget NTNU (STi)

Studenttinget (STi) er det øverste studentorganet ved NTNU. Studenttinget er det studentorganet som taler studentenes sak opp mot Kollegiet og sentrale myndigheter.
Organet består av 25 studentrepresentanter fra alle fakultetene. Fordelingen skjer etter hvor mange studenter de enkelte fakultetene har, og alle fakulteter skal ha minst en representant. Organet velger selv leder, nasjonalt ansvarlig og informasjonsansvarlig som driver studentpolitikk på heltid.

Studenttinget har kontor på rom 121, Sentralbygg I, på Gløshaugen, telefon 73 59 32 88, telefax 73 59 14 44, og E-mail: STI@stud.ntnu.no

Studentutvalget ved Fakultet for arkitektur og billedkunst (SU-APB)

Studentutvalget ved Fakultet for arkitektur og billedkunst (SU-APB) er et interesseorgan for studentene ved fakultetet. SU-APB består av representanter både fra sivilarkitektstudiet og billedkunststudiet. SU-APB har høringsrett overfor Fakultetet.

Sivilarkitektstudentene har et studentråd som tar seg av saker som berører studentene. Klassetillitsrepresentantene er kontaktpersoner overfor studentene.

HELSETJENESTEN PÅ GLØSHAUGEN

Helsetjenesten driver vanlig legepraksis, henviser til spesialister og poliklinikker, samt ordner med innleggelse i sykehus. All henvendelse til lege eller psykolog skjer gjennom Ekspedisjonen i Helsetjenestens paviljong, Richard Birkelands vei 5 - Gløshaugen tlf. 73 59 32 80.

LOV OG REGLEMENTER

- Lov om universiteter og høgskoler er under revidering (den står ikke angitt i studiehåndboken).

- Forskrift om eksamen ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet av 19. juni 1997, trådte i kraft f.o.m. studieåret 1998/99. Endring i forskriften ble vedtatt 28. februar 2001, 17. oktober 2001 og 17. april 2002*.

- Forskrift om graden sivilingeniør ved NTNU av 16. september 1998, trådte i kraft f.o.m. studieåret 1999/2000. Endring i forskriften ble vedtatt 29. mars 2000, 28. februar 2001, 17. oktober 2001 og 17. april 2002[1].

- Overgangsbestemmelser i forhold til Forskrift om graden sivilingeniør ved NTNU for studenter som ble opptatt i studiet før 1999, av 27. april 1999, trådte i kraft f.o.m. studieåret 1999/2000. Endring i vergangsbestemmelsene ble vedtatt 29. mars 2000 og 28. februar 2001.

- Forskrift om tilrettelegging av eksamen eller prøve for studenter med funksjonshemming/særskilte behov ved NTNU av 17. oktober 2001.

- Midlertidig forskrift om sensurfrist ved NTNU av 25. mars 1999, trådte i kraft f.o.m. 25. mars 1999, og endring av 24. august 1999, trådte i kraft samme dato.

- Bestemmelser for Nautikkstudiet ved NTNU av 27. april 1999, trådte i kraft 1. september 1999.

- Regler for skifte av fakultet/linje i sivilarkitekt- og sivilingeniørstudiet.

- Instruks for faglærere/stedfortredere ved NTNU om tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen av 22. august 2001, trådte i kraft fra og med høsteksamen 2001.

1. * Forskrift om eksamen ved NTNU og Forskrift om graden sivilingeniør ved NTNU er angitt i studiehåndboken slik at de enkelte paragrafer for begge forskrifter kan sees i sammenheng. Forskrift for graden sivilingeniør er angitt i kursiv med underpunkt under Forskrift om eksamen.

LOV OM UNIVERSITETER OG HØGSKOLER

Lov om universiteter og høgskoler er under revidering. Den står derfor ikke angitt i studiehåndboka.
På internett vil den være tilgjengelig fra Studieavdelingens oversikt over "Reglement og forskrifter om studier og grader ved NTNU", se: http://www.ntnu.no/studieinformasjon/serving/reglement.html.

FORSKRIFT OM EKSAMEN VED NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET

Fastsatt av Kollegiet 19.juni 1997, med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr 22 om universiteter og høgskoler (universitetsloven) § 50 nr 6, med endringer av 28. mai 1998, 16. september 1998 og 28. februar 2001.
(Eksamensforskriften er angitt med paragraftegn foran de enkelte paragrafer).

FORSKRIFT OM GRADEN SIVILINGENIØR VED NORGES TEKNISK-NATURVITEN-SKAPELIGE UNIVERSITET

Fastsatt av Kollegiet 16. september 1998, med hjemmel i § 27 i forskrift til lov av 12. mai 1995, med endringer av 29. mars 2000 og 28. februar 2001.
(Gradsforskriften er angitt i kursiv og med underpunkt i de enkelte paragrafer).

Kapittel I. FORMÅL OG DEFINISJONER

§ 1. Formål

Forskriften gir regler om eksamener og prøver ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
Forskriften skal sikre en forsvarlig avvikling av eksamen ved institusjonen, og gir nærmere bestemmelser om universitetets og studentenes rettigheter og plikter.
Forskriften gjelder for følgende studier og grader:
- historisk-filosofiske studier (cand.mag./cand. philol.)
- kunststudier ved Kunstakademiet
- matematisk-naturvitenskapelige studier (cand.mag./cand. scient)
- medisinstudiet (cand. med.)
- musikkstudier ved Musikkonservatoriet
- praktisk-pedagogiske studier
- psykologstudiet (cand. psychol.)
- samfunnsvitenskapelige studier (cand. mag./ cand. polit.)
- sivilarkitektstudiet (sivilarkitekt)
- sivilingeniørstudiet (sivilingeniør)

For nautikk-, master- og dr.gradsstudier gjelder forskriften så langt bestemmelsene er relevante.
Bestemmelser om faglig innhold, nivå og fagsammensetning i de enkelte studier og studieprogrammer er fastsatt i egne gradsforskrifter eller i andre særskilte forskrifter.

1.1 Formål

Gradsforskriften gir regler om eksamener og prøver for studier som gir rett til graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
For sivilarkitekt-, nautikk-, Master of Science- og dr.gradsstudiet gjelder gradsforskriften så langt bestemmelsene er relevante. Det samme gjelder for andre kandidater som går opp til eksamen i enkeltemner, jf. Lov om universiteter og høgskoler, § 40.3.

1.2 Forvaltning av graden sivilingeniør

Graden sivilingeniør forvaltes av Kollegiet.

§ 2. Definisjoner

Allmennvitenskapelige studier: Studier som fører frem til historisk/filosofiske, samfunnsvitenskapelige og naturvitenskapelige grader (cand.mag., cand. philol., cand.polit., cand. scient.).
Profesjonsstudier: Studier som fører frem til gradene cand.med., cand.psychol., sivilarkitekt og sivilingeniør, samt praktisk-pedagogiske studier, kunststudier ved Kunstakademiet og musikkstudier ved Musikkonservatoriet.
Studieplan: En angivelse av faglige mål og innhold i et fag eller emne. Studieplanen skal inneholde emnebeskrivelser som angir krav til forkunnskaper, eksamensform, evalueringsform og vekttall/belastningstimer.
Grad: Den tittelen en student blir tildelt av studieinstitusjonen når han/hun oppfyller kravet til et avsluttet studieløp. Departementet bestemmer hvilke grader NTNU kan tildele.
Gradsforskrift: Forskrift som inneholder bestemmelser som er særegne for den enkelte grad. Gradsforskrifter er gitt av Kollegiet.
Studieprogram: En gitt mengde emner i et definert studieløp som studenten blir tatt opp til og får studierett til.
Fag: Emner som studieplanen angir som beslektet, og som studieplanen definerer som en samlet enhet.
Emne: Den minste enheten det kan avlegges eksamen i, og som fører til en endelig karakter.
Eksamen: Avsluttende evaluering i et fag/emne. Eksamen avholdes i alle fag/emner hvor studieplanen forutsetter at det skal gis karakter.
Prøve: Ikke avsluttende evaluering i et fag/emne. Prøve kan inngå som del av en eksamen, eller være et forkrav / vilkår for å få avlegge eksamen.

2.1 Definisjoner i gradsforskriften

Linje: Studieprogram i sivilingeniørstudiet som studenten tas opp til ved NTNU og får studierett til.
Multifakultært studieprogram: Studieprogram som er et samarbeidstiltak mellom to eller flere fakulteter og som studenten blir tatt opp til og får studierett til.
Studieretning: Spesialiseringsretning innen en linje eller multifakultært studieprogram i studiets 2. og 3. avdeling.
Emnekombinasjon: Spesialiseringskombinasjon av obligatoriske og/eller valgbare emner innen en studieretning.
Fagkrets: Et sett emner som en student til enhver tid har fått godkjent som del av sivilingeniørgraden.
Avdeling: Sivilingeniørstudiet er organisert i 3 avdelinger:
1. avdeling: 1. - 4. semester
2. avdeling: 5. - 7. semester
3. avdeling: 8. - 10. semester.
Hovedoppgave: Det avsluttende fordypningsarbeid i 10.semester.
Programstyre: Styre for et multifakultært studieprogram.
Obligatoriske emner: Emner som må tas ved en bestemt linje/multifakultært studieprogram/studieretning/ fagkombinasjon
Valgbare emner: Emner som det kan velges blant ved en bestemt linje/multifakultært studieprogram/studieretning/ fagkombinasjon.
Frivillige emner: Emner som ikke uten spesiell godkjenning inngår i den obligatoriske/valgte fagkrets, jfr. § 3.3.

Kapittel II. GENERELLE BESTEMMELSER

§ 3. Studienes organisering

I alle grader som NTNU tildeler inngår normalt examen philosophicum.
Nærmere bestemmelser om de enkelte studienes organisering er angitt i gradsforskriftene.

3.1 Inndeling av studiet

Sivilingeniørstudiet består av 5 årskurs, oppdelt i avdelinger, inklusive hovedoppgave.

3.2 Studiets omfang

Emnenes omfang angis i vekttall. Ett års fulltidsstudium skal normalt omfatte 20 vekttall.

3.3 Godkjenning av fagkrets - Bytte av emne

I 1. og 2. årskurs er alle emner normalt obligatoriske. I årskurs med valgbare emner, godkjenner fakultetene fagkretsen. Det forutsettes at de emner som godkjennes i en fagkrets, ikke kolliderer i de fastsatte eksamensplaner.
Fakultetet kan tillate at emner fra egen studieplan byttes ut med andre emner innen fakultetet og med emner fra andre fakulteter. Det forutsettes at fakultetene normalt ikke tillater at obligatoriske emner byttes ut. Det forutsettes også at de sentrale grunnlags- og basisemnene ikke tillates byttet ut. Unntak fra bestemmelsene om bytte av emne kan tillates dersom endringer i studieplanen gjør det nødvendig.
Valgbare emner kan byttes ut selv om antallet forsøk til eksamen ifølge gradsforskriftens § 10 er overskredet. Studentens fakultet avgjør slikt bytte ut fra en faglig vurdering. Fakultetet avgjør også om et frivillig emne med bestått eksamen kan tas inn i fagkretsen. Et slikt emne kan ikke være større enn 5 vekttall.

3.4 Emner som er fullført ved NTNU før opptak til studiet

Emner som er fullført før opptak til sivilingeniørstudiet, kan godkjennes i fagkretsen som obligatorisk/valgbart emne. Studentens fakultet avgjør søknader om dette.

3.5 Hovedoppgave

3.5.1 Utlevering av oppgave

For å bli tildelt hovedoppgave kreves som hovedregel at eksamen i samtlige emner i den obligatoriske/valgte fagkrets er bestått. Fakultetet kan fravike denne bestemmelse og skal da ta hensyn til følgende:
- omfanget av de gjenstående emner
- om de gjenstående emner er vesentlige for gjennomføringen av hovedoppgaven.
For å få utlevert hovedoppgave forlanges at fordypningsemnet i 9. semester er bestått og den foreskrevne praksis er opparbeidet og godkjent.

3.5.2 Individuell eller gruppevis hovedoppgave

Oppgaven kan utføres:
1. Individuelt
2. I gruppe med individuell bedømmelse
3. I gruppe med felles bedømmelse
Alle studenter har krav på å få utføre hovedoppgaven individuelt. Oppgaveform 2 og 3 kan studenter velge hvis de selv setter sammen gruppene og faglærer godtar det. I tilfelle 2 skal den enkelte students bidrag kunne skilles ut. Ved utførelse i gruppe skal studentene på forhånd inngå skriftlig avtale om forholdet. Avtalepartnere er studentene i gruppen og faglærer. Det benyttes særskilte avtaleformular.

3.5.3 Oppgave i samarbeid med bedrift/institusjon utenfor NTNU

Fakultetet kan gi tillatelse til at hovedoppgaven utføres ved bedrift/institusjon utenfor NTNU. Kandidaten skal da, i tillegg til en faglærer ved NTNU, også ha en veileder ved vedkommende bedrift/institusjon. Ved utlevering av oppgaven kan det da inngås en avtale mellom student, faglærer ved NTNU og bedrift/institusjon om bruk og utnyttelse av spesifikasjoner og resultater i besvarelsen. I slike tilfeller benyttes avtaleformular. Den enkelte avtale godkjennes av studentens fakultet.

3.5.4 Tidsramme for oppgaven

Hovedoppgaven skal være tidsbegrenset. Fakultetene fastsetter starttidspunkt og tidsramme for oppgaven. Varigheten skal som hovedregel være 20 uker. Varigheten kan utvides hvis:

- *studenten har lønnet undervisningsarbeid ved instituttet.*
- *studenten på grunn av sykdom eller andre tvingende grunner blir forsinket i arbeidet*
- *studenten utfører hovedoppgaven i utlandet*

3.5.5 Utnyttelse av hovedoppgaven

Den innleverte hovedoppgaven med bilag kan av NTNU fritt benyttes til undervisnings- og forskningsformål. Ved enhver bruk utover dette, som utgivelse og annen økonomisk utnyttelse, må det inngås særskilt avtale mellom NTNU og kandidaten.

3.5.6 Gjentak av oppgaven

Dersom hovedoppgaven ikke bestås, tillates at ny oppgave utføres en gang. Frivillig gjentak av bestått hovedoppgave tillates ikke.

§ 4. Deltidsstudier

De fleste studier ved NTNU kan gjennomføres som deltidsstudier. Det gis nærmere regler om dette i de enkelte gradsforskriftene.

4.1 Fordeling av emner

En student kan velge å fordele emnene i ett årskurs over to studieår. Det første året skal det velges 2-5 emner. Resten av emnene tas det neste året, eventuelt sammen med ikke bestått emner fra første deltidsår.
Dersom det skjer endringer i studieplanen fra første til andre deltidsår, må fagkretsen, når faglige hensyn gjør det nødvendig, tilpasses den studieplan som gjelder når andre deltidsår påbegynnes.
Studenter som ønsker å gjennomføre et årskurs som deltidsstudium, skal gi skriftlig melding om dette til fakultetet innen 15. september. Meldingen skal gis på eget skjema. Fagfordelingen, som er bindende, godkjennes av fakultetet.

4.2 Andre bestemmelser

Studenter som har gjennomført et bestemt årskurs som deltidsstudium, blir i det påfølgende studieår overført til heltidsstudium. Hvis også dette årskurset ønskes gjennomført som deltidsstudium, må det gis ny melding. Hovedoppgaven kan ikke tas som deltidsstudium.

§ 5. Permisjon

Permisjon fra studiene gis fortrinnsvis for et helt studieår. For kortere tidsrom gis permisjon til utgangen av et semester. Permisjon ut over ett år kan innvilges dersom tvingende grunner foreligger. Tvingende grunner kan f.eks. være sykdom eller militærtjeneste. Nærmere bestemmelser om permisjoner er fastsatt i de enkelte gradsforskriftene.
Permisjon innebærer at oppmelding til eksamen utsettes.

5.1 Avgjørelse og frist for søknader

Studentens fakultet avgjør søknader om permisjon. Søknad om permisjon for det aktuelle studieår skal normalt være innsendt innen 15. september.

5.2 Tidsrom og årsak

Permisjon av "tvingende grunner" innvilges normalt for et helt studieår, men denne permisjonstiden kan forlenges når det dokumenteres at ytterligere permisjon er nødvendig.
Permisjon fra studiet av "frivillige grunner" kan innvilges for ett år/studieår. For å bli innvilget permisjon av frivillige grunner, må studenten ha fullført mer enn 12 vekttall av sivilingeniørstudiet ved NTNU.

5.3 Eksamener i permisjonstiden

Det tillates gjentak av eksamener i permisjonstiden. Gjentak av obligatoriske/valgte emner som tas i permisjonstiden, teller med i de antall forsøk til eksamen som er tillatt innenfor bestemmelsene i § 10.

Kapittel III. EKSAMEN

§ 6. Tidspunkt for eksamen

Ved de allmennvitenskapelige studiene holdes ordinær eksamen hvert semester i alle fag/emner det er oppmelding til. Eksamen i tilknytning til sommerundervisning regnes som ordinær eksamen i eksamensforskriftens forstand.
Ved profesjonsstudiene holdes ordinær eksamen som hovedregel en gang i året for hvert emne. For studenter som ikke har bestått ordinær eksamen, kan det arrangeres kontinuasjonseksamen. Nærmere bestemmelser om kontinuasjonseksamen er angitt i gradsforskriftene.
Ordinære eksamensperioder benevnes som våreksamen og høsteksamen. I forbindelse med sommerterminen benyttes begrepet sommereksamen.
Kollegiet fastsetter eksamensperiodene ved ordinær eksamen. Eksamensdagene ved ordinær eksamen for det aktuelle studieår tas inn i studiehåndboka.

6.1 Tidspunkt for eksamen

Eksamen i emner holdes en gang årlig kort tid etter at undervisningen i vedkommende emne er avsluttet.
Kontinuasjonseksamen holdes normalt før påfølgende høstsemester begynner.
Tidspunkt for eksamener ved hver eksamensperiode fastsettes av Studieavdelingen.
Faglærer og studenter kan ved konsensus avtale en mindre forskyvning av tidspunkt for muntlig eksamen med få deltakere. Faglærer skal rapportere dette til Studieavdelingen.

6.2 Endring av tidspunkt for gjentak av ordinær eksamen

Ved endring av tidspunkt (eksamensperiode) for ordinær eksamen i Studiehåndboka gjelder følgende retningslinjer for oppmelding til gjentak av eksamen:
A. Endring fra våreksamen til høsteksamen
Både tvungent gjentak og frivillig gjentak flyttes fram, slik at ny eksamen avlegges etter ett semester. Våreksamen blir ikke arrangert.
B. Endring fra høsteksamen til våreksamen
Tvungent gjentak og frivillig gjentak skyves ett semester ut, slik at ny ordinær eksamen avholdes etter 1 ½ år. Kontinuasjonseksamen i august avholdes som vanlig. Høsteksamen blir ikke arrangert. (Frivillig gjentak vil kunne tas ved våreksamen samme studieår som eksamen ble bestått dersom emnet dette studieåret undervises også i vårsemesteret. Det må innsendes særskilt søknad om dette til Studieavdelingen).

§ 7. Frister for oppmelding til eksamen

Frist for oppmelding til høsteksamen er 15. september.
Frist for oppmelding til våreksamen er 15. februar.
Studentene ved de allmennvitenskapelige studiene er normalt selv ansvarlige for å melde seg opp til eksamen.
Studentene ved profesjonsstudiene blir normalt oppmeldt automatisk.
Studenter som velger å avlegge eksamen i fag som ikke inngår i studentenes obligatoriske/valgte fagkrets er selv ansvarlige for å melde seg opp til eksamen i disse fagene innen fristene i 1. og 2. ledd.
Nærmere bestemmelser om oppmelding til eksamen er gitt i de enkelte gradsforskriftene.

7.1 Oppmelding til eksamen i obligatoriske/valgbare emner

En student blir oppmeldt til eksamen i obligatoriske/valgbare emner tilhørende det aktuelle årskurs ved første ordinære eksamensperiode for de respektive emner. Deretter blir studenten oppmeldt til eksamen ved enhver ordinær eksamen inntil eksamen er bestått eller begrensningene i antall forsøk ifølge gradsforskriftens § 10 er nådd. Dersom studenten oppfyller kravene for adgang til ordinær eksamen ifølge gradsforskriftens § 8, blir han/hun automatisk oppmeldt til den påfølgende kontinuasjonseksamen når ordinær eksamen ikke er bestått eller studenten har gyldig fravær (sykdom etc.) Studenter som ikke møter til ordinær eksamen blir ikke oppmeldt til kontinuasjonseksamen.

7.2 Adgang til å ta emner fra høyere årskurs og oppmelding til eksamen

En student i 1. og 2. årskurs har anledning til å ta obligatoriske/valgbare emner i et omfang på inntil 10 vekttall fra studieplanen i det nærmest foranliggende årskurs. En student i 3. og 4. årskurs som har bestått alle emner i foregående årskurs vil kunne ta obligatoriske/valgbare emner fra studieplanen i nærmest foranliggende årskurs i et omfang utover 10 vekttall etter en faglig vurdering ved studentens fakultet. Forutsetningen er at det ikke velges emner som gir kollisjon i de fastsatte eksamensplaner. Søknad om emner som ønskes tatt fra neste årskurs, sendes på eget skjema til studentens fakultet innen 15. september for emner som har høsteksamen og innen 15. februar for emner som har våreksamen. Fakultetet avgjør søknaden, og studenten blir automatisk oppmeldt til eksamen i de emner som er godkjent.
Oppmelding i slike emner er bindende på samme måte som øvrige oppmeldinger i fagkretsen.

7.3 Oppmelding til eksamen i frivillige emner

En student kan avlegge eksamen i emner som ikke inngår i fagkretsen. Studenten må selv melde seg opp til eksamen innen de oppmeldingsfrister som fremgår av eksamensforskriftens § 7, 1. og 2. ledd.
Det tillates ikke eksamen i frivillige emner ved kontinuasjonseksamen.

§ 8. Adgang til eksamen

For å få adgang til eksamen må studenten oppfylle generelle og spesielle opptakskrav. Studenten må melde seg opp til eksamen etter gjeldende oppmeldingsregler, oppfylle de krav som de respektive gradsforskriftene og/eller studieplanene fastsetter, og betale semesteravgiften.

8.1 Vilkår for adgang til eksamen

Universitetsdirektøren avgjør foran hver eksamen om gjeldende vilkår for adgang til eksamen er oppfylt.
Kandidater som ikke har utført de obligatoriske øvinger eller som ikke har oppfylt andre krav som studieplanen setter for adgang til eksamen, får ikke adgang til eksamen.
Kandidater som ikke har betalt den fastsatte semesteravgift til Studentsamskipnaden i Trondheim, får ikke adgang til eksamen.
For studenter som nektes adgang til eksamen, betraktes eksamen som ikke bestått.

8.2 Adgang til kontinuasjonseksamen

Studenter som ikke oppfyller kravene for adgang til ordinær eksamen (f.eks. manglende øvinger), har heller ikke adgang til kontinuasjonseksamen.

§ 9. Fremstilling til eksamen

Som fremstilling regnes:
- å gjennomføre eksamen
- å stryke til eksamen
- å melde seg til/ bli oppmeldt til eksamen uten å møte
- å avbryte eksamen eller utebli fra eksamen uten gyldig grunn

Gyldig grunn kan f.eks. være egen sykdom eller sykdom/dødsfall i den nærmeste familie. Se forskriftens § 15 når det gjelder nærmere bestemmelser om fravær pga. sykdom.
I de studier der det er anledning til å trekke seg fra eksamen er fristen fastsatt til 15. april for våreksamen, og 1. november for høsteksamen.
En student som har levert besvarelse, kan ikke unndra seg sensur.

9.1 Fravær fra eksamen

Studenter som ikke møter til eksamen i obligatoriske/valgbare emner de er oppmeldt til etter bestemmelsene i § 7 uten gyldig forfall, får registrert at eksamen ikke er bestått.

9.2 Annullering av eksamen

Studenter kan ikke kreve at avlagt eksamen annulleres.

9.3 Trekking fra eksamen

Studenter kan trekke seg fra eksamen innen de frister som gjelder, unntatt ved førstegangseksamen. For kontinuasjonseksamen er fristen 20. juli. Eksamensmuligheter ved eksamen som studenter har trukket seg fra, teller ikke med i de antall forsøk som er tilgjengelig ifølge gradsforskriftens § 10.1.

§ 10. Antall forsøk til eksamen

En student kan som hovedregel ikke fremstille seg til ordinær eksamen i samme fag eller emne mer enn tre ganger. Med samme fag/emne menes fag/emne med samme fagkode. Det kan i særlige tilfeller dispenseres fra denne bestemmelsen.

Begrensninger i antall forsøk til eksamen i form av tregangersregelen eller andre begrensninger fremgår av de enkelte gradsforskriftene.
Hva som regnes som tellende forsøk fremgår av §§ 7 og 9.

10.1 Begrensninger i antall forsøk

En student kan normalt ikke fremstille seg til eksamen i samme emne mer enn 4 ganger. Begrensninger i antall forsøk til eksamen på 4 ganger i samme emne, gjelder fra og med studieåret 2000/2001 slik at antall forsøk før den tid ikke vil bli medregnet.
En student som ikke har bestått eksamen i et obligatorisk emne i fagkretsen etter maksimalt antall forsøk, mister studieplassen i sivilingeniørstudiet. Det samme skjer også dersom en student ikke har bestått eksamen i et obligatorisk emne innen 3 år etter førstegangsoppmelding i emnet. Valgbare emner kan byttes ut i samsvar med gradsforskriftens § 3.3, siste avsnitt.
Gradsutvalget for sivilingeniørutdanningen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om begrensninger i

antall forsøk.
Avgjørelsen kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

10.2 Maksimal tid for hovedoppgavestudiet
En student kan normalt ikke være registrert i hovedoppgavestudiet mer enn 2 år etter å ha oppfylt betingelsene for uttak av hovedoppgave.
Gradsutvalget for sivilingeniørutdanningen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om maksimal studietid for hovedoppgavestudiet.
Avgjørelsen kan påklages til Den sentrale klagenemnd.

10.3 Oppflytting til årskurs og avdeling
En student kan ikke gjenstå med mer enn 3 emner fra det/de foregående årskurs for å bli flyttet opp til neste årskurs. De gjenstående 3 emner kan ikke utgjøre mer enn 10 vekttall.
Gradsutvalget for sivilingeniørutdanningen kan i særlige tilfeller dispensere fra oppflyttingsreglene,
I de tilfeller hvor oppflytting fører til kollisjoner i de fastsatte eksamensplaner, vil det ikke kunne forlanges at eksamensdatoen blir forandret. I slike tilfeller vil studenten måtte utsette emnet i det høyeste årskurs til neste eksamensperiode.

§ 11. Eksamensformer
Studieplanen angir eksamensformen ved den enkelte eksamen. Der den enkelte gradsforskriften åpner for det, kan eksamensformen ved kontinuasjonseksamen være en annen enn ved ordinær eksamen.

11.1 Eksamensformer ved ordinær eksamen
Eksamensformen står angitt i emnebeskrivelsesteksten for de enkelte emner i Studiehåndboka.

11.2 Eksamensformer ved kontinuasjonseksamen
Ved kontinuasjonseksamen avgjør Universitetsdirektøren etter forslag fra faglærer, om eksamen skal være skriftlig eller muntlig. Henvendelse rettes til Studieavdelingen.
Dersom øvinger (innleverte arbeider, rapporter o.l.) er eksamensform ved ordinær eksamen, vil øvinger også være eksamensformen ved kontinuasjonseksamen.

§ 11a. Bruk av målform i eksamensoppgaver
Bestemmelser om bruk av målform i eksamensoppgaver er gitt i forskrift til § 7 i forskriftene til lov av 11. april 1980 nr. 5 om målbruk i offentlig tjeneste.
Rutiner for praktisk gjennomføring av bestemmelsen tas inn i utfyllende regler til gradsforskriften.

§ 12. Praktisk gjennomføring av eksamen
Den muntlige delen av en eksamen eller prøve skal som hovedregel være offentlig. Fakultetet kan gjøre unntak fra dette etter ønske fra den enkelte eksamenskandidat når tungtveiende hensyn taler for det, jfr. universitetsloven § 50 nr. 3.
Nærmere bestemmelser om den praktiske gjennomføringen av eksamen er gitt i de enkelte gradsforskriftene eller i egne eksamensinstrukser som f.eks. instrukser for eksamenskandidat, eksamensinspektør og faglærer.

12.1 Praktiske forhold omkring eksamensavviklingen
Studieavdelingen gir foran hver ordinære eksamensperiode informasjon om gjeldende instrukser og andre praktiske forhold omkring eksamensavviklingen.
Eksamensprøver avholdes skriftlig eller muntlig.
Skriftlige prøver skal normalt vare 4 - 6 timer.
Skriftlige prøver begynner normalt kl. 09.00.

Dato for ordinær eksamen oppgis i Studiehåndboka.
Plan for kontinuasjonseksamen utarbeides og kunngjøres av Studieavdelingen, og blir normalt meddelt direkte til den enkelte kandidat.
Beskjed om muntlig eksamen, samt tid og sted, blir normalt gitt i eget brev til kandidatene.
Hjelpemidler som tillates brukt under eksamen, er angitt i Studiehåndboka.
Kandidaten skal rette seg etter anvisninger fra eksamensinspektøren.

§ 13. Tilrettelegging av eksamen eller prøve for studenter med funksjonshemming/særskilte behov
For å gi alle kandidater tilnærmet like arbeidsvilkår ved eksamen eller prøve må studenter som har behov for

tilrettelegging sende søknad til Studieavdelingen vedlagt dokumentasjon. Søknadsfristen er 15. februar i vårsemesteret og 15. september i høstsemesteret. Hvis behov for tilrettelegging oppstår etter fristen utløp, kan det gis dispensasjon fra denne.

Tilrettelagt eksamen eller prøve kan f.eks. være spesielle fysiske tiltak eller utvidet tid. For nærmere opplysninger se Forskrift om tilrettelegging av eksamen eller prøve for studenter med funksjonshemming/særskilte behov ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) av 17.10.2001.

(Ingen gradsforskrift).

§ 14. Avbrutt eksamen

En student som fremstiller seg til skriftlig eksamen, men ikke leverer besvarelse eller leverer blank besvarelse, må før eksamenslokalet forlates skriftlig bekrefte at han/hun har avbrutt eksamen.

(Gradsforskrift ikke nødvendig).

§ 15. Sykdom i forbindelse med eksamen

Dersom en student ikke kan møte til eksamen på grunn av sykdom, må søknad om å få fraværet godkjent som gyldig fravær sendes Studieavdelingen. Søknaden må fremsettes senest en uke etter den første eksamen som sykefraværet gjelder for, og skal inneholde opplysninger om hvilke eksamener det søkes om godkjennelse for. Legeattest skal være vedlagt søknaden. Tidsrom for sykemeldingen skal fremgå av legeattesten.
Ved andre fraværsgrunner enn sykdom skal det fremmes søknad med nødvendig dokumentasjon på samme måte som beskrevet ovenfor.
En student som blir syk under eksamen skal underrette overinspektøren i eksamenslokalet, eller eksaminator/ intern sensor ved muntlig prøve. Studenten må deretter straks oppsøke lege og levere legeattest i samsvar med reglene i første ledd.

15.1 Oppmelding til eksamen etter gyldig fravær

Studenter som får fravær fra eksamen i obligatoriske/valgbare emner godkjent som gyldig fravær, blir automatisk oppmeldt til eksamen ved neste eksamensperiode, jf. gradsforskriftens § 7, pkt. 1.
I frivillige emner er neste eksamensmulighet ved ordinær eksamen selv om studenter er forhindret fra å avlegge eksamen av tvingende grunner, jf. gradsforskriftens § 7, pkt. 3.

15.2 Antall eksamensforsøk ved gyldig fravær

Gyldig fravær fra eksamen teller ikke med i de antall forsøk til eksamen som er tilgjengelig ifølge gradsforskriftens § 10.

15.3 Studenttillitsrepresentanters adgang til å utsette eksamen

Studenter som er tillitsvalgte representanter og som ønsker å utsette førstegangseksamen fra ordinær eksamen til påfølgende kontinuasjonseksamen eller til neste ordinære eksamen, får fraværet fra eksamen godkjent. Søknad må sendes til Studieavdelingen innen den samme frist som gjelder for sykefravær. Søknaden må inneholde opplysninger om de eksamener det søkes utsettelse for og hvilken eksamensperiode det søkes for. Attest for tillitsrepresentantskapet og tidsrom for representantperioden må vedlegges.

§ 16. Annullering av eksamen

Eksamen eller prøve, eller godkjenning av kurs, kan annulleres av Kollegiet dersom kandidaten gjør seg skyldig i brudd på bestemmelsene i § 54 i Lov om universiteter og høgskoler.
Kollegiet kan også annullere godskriving eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve ved brudd på de samme bestemmelsene.

(Gradsforskrift ikke nødvendig).

§ 17. Gjentak av eksamen

Det er adgang til gjentak av bestått eksamen med de begrensninger som følger av § 10 i denne forskriften. Slike gjentak finner normalt sted ved ordinær eksamen.
Ved gjentak av eksamen og ved utsatt eksamen gjelder normalt det pensum som er fastsatt for vedkommende fag på det tidspunkt eksamen avlegges, dog slik at det ved betydelige endringer i pensum skal være anledning til å avlegge eksamen etter gammel ordning i minst ett år etter at nyordningen trådte i kraft.
Dersom en student har avlagt samme eksamen flere ganger vil beste karakter gjelde.
Gradsforskriftene fastsetter nærmere bestemmelser når det gjelder gjentak av eksamen.

17.1 Gjentak av ikke bestått eksamen

Ikke bestått eksamener gjentas etter bestemmelsene i gradsforskriftens § 7, pkt. 1.

17.2 Frivillig gjentak av bestått eksamen

Frivillig gjentak av bestått eksamen er tillatt én gang i ett emne i hvert årskurs.
Gjentaket må finne sted ved første ordinære eksamen etter at eksamen i emnet ble bestått. For emner tilhørende 9. semester tillates dessuten frivillig gjentak ved kontinuasjonseksamen dersom slik eksamen skal avholdes.
Oppmelding til ordinær eksamen (høst- og våreksamen) foretas ved Studieavdelingen innen de frister som står angitt i § 7. Oppmelding til kontinuasjonseksamen innsendes til Studieavdelingen innen den frist som kunngjøres særskilt hvert studieår.
Frivillig gjentak kan bare finne sted innen rammen av de begrensninger som fremgår av § 10, pkt. 1. Frivillig gjentak tillates ikke når vitnemålet er utstedt.

17.3 Frivillig gjentak av bestått eksamen for studenttillitsrepresentanter

Studenter som er tillitsvalgte representanter vil kunne ta frivillig gjentak av bestått eksamen i emner tilhørende fagkretsen i 1., 2., 3. eller 4. årskurs (i tillegg til 9.semester) ved kontinuasjonseksamen dersom slik eksamen skal avholdes i emnet. Gjentaket skal normalt finne sted ved første kontinuasjonseksamen etter at eksamen i emnet er bestått. I særskilte tilfeller vil studenttillitsrepresentanter kunne få tillatelse til frivillig gjentak til et tidspunkt som er senere enn den ramme gradsforskriften gir for slik eksamen.
Særskilte søknader om frivillig gjentak, vedlagt dokumentasjon for studenttillitsrepresentantskapet, sendes til Studieavdelingen innen de frister som står angitt i § 7.

17.4 Gjentak av øvingsarbeid

For emner som helt eller delvis bedømmes på grunnlag av øvingsarbeider, gjelder følgende ved gjentak:
Studenter som gjenstår med slike emner etter ordinær eksamen, skal utføre øvinger (kontinuere) i den utstrekning og til den tid som fastsettes i hvert enkelt tilfelle.
Studentens fakultet avgjør slike saker etter forslag fra faglærer.

§ 18. Fritak for eksamen og prøve

Fritak for eksamen eller prøve skal gis når det godtgjøres at tilsvarende krav er oppfylt ved samme eller annen institusjon, og kan etter nærmere vurdering gis på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve.
Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.
Fritak avgjøres av fakultetene (jfr. universitetsloven § 49) og kan påklages til universitetets sentrale klagenemnd.
Ved vurdering av fritakssøknader tas hensyn til tidligere undervisning og eksamen vedrørende nivå, omfang og innhold.
Generelle fritak gis av Kollegiet og er spesifisert i gradsforskriftene.
Nærmere bestemmelser vedrørende søknad om fritak er angitt i de enkelte gradsforskriftene.

18.1 Avgjørelse og frist for søknader

Studentens fakultet avgjør søknader om fritak.
Søknaden sendes på særskilt skjema sammen med nødvendig dokumentasjon.
Søknad om fritak må leveres før oppmelding til førstegangseksamen i et emne, det vil si innen følgende frister:
15. september for emner med førstegangseksamen ved høsteksamen.
15. februar for emner med førstegangseksamen ved våreksamen.

18.2 Retningslinjer for vurdering av fritak for obligatoriske emner på grunnlag av tilsvarende krav ved samme eller annen institusjon

Ved vurdering av fritakssøknader skal det tas hensyn til den tidligere undervisnings og eksamens
• nivå
• omfang
• innhold
• helhetsvurdering
vurdert i den angitte prioriterte rekkefølge.

• Nivå

Hovedforutsetningen for fritak er at tidligere utdanning er på samme nivå som sivilingeniørutdanningen ved NTNU, og den tidliger utdanning må som hovedregel ha foregått ved universitet eller høgskole. Unntaksvis kan utdanning fra lavere skoleslag aksepteres dersom det gjelder fritak i spesielt elementære emner. Utenlandsk utdanning må være tatt ved institusjon som gir utdanning på universitetsnivå.

• Omfang
Hvis kravet om nivå er oppfylt, skal omfanget av undervisningen vurderes. Omfanget av det/de emne(r) som utgjør grunnlaget for søknaden om fritak, må, målt i vekttall eller tilsvarende, være minst like stort som det emne det søkes fritak for.

• Innhold
Hvis kravet til omfang er oppfylt, kan fritak vurderes selv om emnet tilhørende sivilingeniørstudiet innholdsmessig ikke er dekket i ett og alt, forutsatt at ingen vesentlige deler er helt udekket.

• Helhetsvurdering
I visse tilfeller kan en helhetsvurdering av søkerens tidligere utdanning være riktig grunnlag for vurdering av fritak i ett eller flere emner.

18.3 Bytte av obligatoriske emner som alternativ til fritak
Studenter som ønsker å bytte ut et obligatorisk emne, kan, når søknaden er begrunnet med dekning fra tidligere utdanning, få innvilget slikt bytte selv om innholdet i det emne som søkes byttet ut, er dekket med bare 50%. Studenten får da det alternative emnet som et obligatorisk emne.

18.4 Fritaksgrunnlag for samme institusjon (NTNU)
Dersom det søkes fritak på grunnlag av tilsvarende krav ved samme institusjon (NTNU), skal emnet normalt godkjennes i fagkretsen med karakter, dersom tilsvarende krav er oppfylt gjennom studietilhørighet ved et annet fakultet.

18.5 Retningslinjer for vurdering av fritak for obligatoriske emner på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve
Fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve, jf. universitetslovens § 49, kan bare anvendes på søknader som gjelder emner i studiets 2. eller 3. avdeling. Grunnlaget forutsettes å være emner fra universitet eller vitenskapelig høgskole.
Fritak på grunnlag av velegnet eksamen eller prøve kan innvilges med samlet inntil 5 vekttall for den enkelte student.

18.6 Fritak for valgbare emner
Det gis normalt ikke fritak for valgbare emner.
I de tilfeller hvor et valgbart emne er dekket fra tidligere utdanning, forutsettes det som hovedregel at studenten velger et annet emne.

18.7 Generelle fritak fra eksamen
Studenter som har bestått Examen philosophicum, fritas for emnene EXPHIL-modul I og EXPHIL-modul 2 i sivilingeniørstudiet.
Studenter som ønsker slikt fritak, må levere søknad vedlagt bekreftet dokumentasjon på bestått Examen philosophicum.

Kapittel IV. SENSUR

§ 19. Sensorer
Alle eksamener/prøver der resultatet skal anføres på vitnemålet eller inngå i annen karakter for studiet skal bedømmes av minst to sensorer. Minst en av sensorene skal være ekstern unntatt ved bedømmelse av øvinger og laboratoriearbeid, der det ikke lar seg gjøre å prøve studentens ferdigheter under eksamensvilkår.
Sensorene oppnevnes av fakultetene, jfr. universitetsloven § 50 nr. 2. Oppnevning skjer normalt for perioder på 3 år.

19.1 Sensorer
De respektive fakultet oppnevner sensorer i henhold til eksamensforskriften § 19.

§ 20. Sensurfrister
Ifølge universitetsloven § 50 nr. 4 skal sensuren foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Nærmere bestemmelser er angitt i de enkelte gradsforskriftene.

20.1 Sensurfrist for enkeltemner

Kollegiet kan i midlertidig forskrift etter universitetslovens § 50 nr. 6, gjøre unntak fra hovedregelen om at sensuren skal foreligge innen 3 uker.

20.2 Særskilte sensurfrister

Sensurfristen er 3 måneder fra innlevering/eksamensdato for
- hovedoppgaver
- fordypningsemnet i 9. semester
- emner bedømt kun på grunnlag av prosjektarbeider.

Kapittel V. KARAKTERER

§ 21 Karakterskala

Eksamen/prøven bedømmes med bokstavkarakterer etter en skala fra A til F eller bestått/ikke bestått. Fullført/ikke fullført kan brukes der det ikke kreves vurdering.
A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. Karaktertrinnene gis følgende betegnelse og generell beskrivelse:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Høyt kunnskapsnivå. God analytisk evne. Kan bruke kunnskapen selvstendig
B	Meget god	God oversikt over kunnskapsfeltet. Kan bruke kunnskapen selvstendig
C	God	Kan gjøre greie for de viktigste elementene i fagfeltet. Kan til en viss grad bruke kunnskapen selvstendig
D	Brukbar	Oversikt over de viktigste kunnskapselementene mangler. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig
E	Tilstrekkelig	Tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kan ikke bruke kunnskapen selvstendig
F	Ikke bestått	Mangler både detaljkunnskap og oversikt

21.1 Karaktersystem

Det angis i studieplanen om emnene bedømmes med bokstavkarakter, bestått/ikke bestått eller fullført/ikke fullført.

21.2 Delkarakter

Ved fastsetting av karakteren tas det, når det er angitt i Studiehåndboka, hensyn til utførte øvingsarbeider. Om karakteren i et emne fastsettes dels på grunnlag av prøver og dels på grunnlag av utførte øvingsarbeider, må karakteren ikke være dårligere enn E verken for eksamensprøve eller for øvingsarbeider for at eksamen i emnet skal være bestått.

21.3 Uenighet ved sensur

Hvis sensorene ikke klarer å komme fram til enighet om en karakter ved bedømmelse av en skriftlig besvarelse eller et skriftlig arbeid, bedømmes besvarelsen og/eller arbeidet av en ny sensor.

§ 22. Hovedkarakter

Med hovedkarakter menes sluttkarakter ved tildeling av grad. Karakteren beregnes som et veiet gjennomsnitt av tellende karakter. Det angis i den enkelte gradsforskrift om det gis hovedkarakter.
Hovedkarakter og gjennomsnittskarakter beregnes slik:

1. Hver bokstavkarakter erstattes av en tallekvivalent, A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.
2. Tallekvivalenten multipliseres med vekttallet for eksamensemnet og de enkelte produktene av vekttall og Tallekvivalent summeres for de emnene som inngår.
3. Produktsummen divideres med totalt antall vekttall som inngår i samlingen av aktuelle emner.
4. Kvotienten regnes ut med én desimal.
5. Gjennomsnittskarakteren blir den bokstavkarakteren som har heltallet i kvotienten som tallekvivalent, etter at vanlig forhøyningsregel er brukt.

22.1 Fastsettelse av hovedkarakter

Karakteren beregnes som et veiet gjennomsnitt av tellende bokstavkarakter i de enkelte emner i kandidatens fagkrets.

22.2 Krav for å få hovedkarakter

For å få beregnet hovedkarakter, må kandidaten ha fullført eksamen i emner på tilsammen 40 vekttall. Kandidater som ikke tilfredsstiller dette kravet, får beregnet gjennomsnittskarakter.

Kapittel VI. KLAGE

§ 23. Begrunnelse og klage

Eksamenskandidater kan be om begrunnelse for karakterfastsetting ved eksamen i samsvar med reglene i universitetsloven § 52.
Eksamenskandidater har adgang til å klage på karakterfastsetting og formelle feil ved eksamen i samsvar med reglene i universitetsloven §§ 51 - 52.

23.1 Begrunnelse og klage ved sensur

Krav om begrunnelse for og klage over karakterfastsetting ved sensur, framsettes for det fakultet som gir emnet.

23.2 Klage over formelle feil ved eksamen

Klage over formelle feil ved eksamen, framsettes for Studieavdelingen.

Kapittel VII. VITNEMÅL OG KARAKTERUTSKRIFTER

§ 24. Vitnemål

Vitnemål utstedes ved fullført grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram, og utstedes normalt bare en gang for samme grad/yrkesutdanning/utdanningsprogram.
På vitnemålet for de enkelte grader skal det opplyses hvilket grunnlag graden bygger på. Eventuell hovedkarakter angis. For eventuell hovedfagseksamen skal det angis middelkarakter for hovedfaget, og tittel og karakter for oppgaven. Til vitnemålet skal det legges ved en karakterutskrift som inneholder de eksamener kandidaten har tatt. Dersom en kandidat har tatt flere eksamener enn det som kreves for å få en grad, skal han før vitnemålet utstedes gi melding om hvilke eksamener han ikke ønsker tatt med i vitnemålet.
På vitnemålet skal det opplyses om i hvilket semester og år kravet til graden er oppfylt.
Gradsforskriftene gir nærmere bestemmelser når det gjelder vilkår for tildeling av vitnemål, herunder bestemmelser om hvor stor del av en eksamen eller grad studenten må ha tatt ved NTNU for å få vitnemål ved institusjonen.

24.1 Vilkår for tildeling av vitnemål

Kandidater som har fullført sivilingeniørstudiet blir tildelt vitnemål hvor eventuell hovedkarakter er angitt. Studiet er fullført når eksamen i alle emner i den obligatoriske/valgte fagkrets og hovedoppgaven er bestått.

§ 25. Karakterutskrifter

Studenter som har fullført emne- eller fageksamener kan på anmodning gis utskrift av eksamensprotokollen. Utskriften skal inneholde beste oppnådde eksamenskarakter, tittel på emne/r, vekttall/belastningstimer og hvilket semester og år eksamen er avlagt.

25.1 Bevitnelse for frivillige emner

Det utstedes egen bevitnelse for emner som ikke inngår i den obligatoriske/valgte fagkrets når vitnemål utstedes.

Kapittel VIII. IKRAFTTREDEN OG OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 26. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft f.o.m. studieåret 1998/99, med unntak av § 21.
Forskrifter, reglementer og utfyllende bestemmelser vedrørende eksamen og prøver forblir gjeldende inntil de er erstattet med nye forskrifter eller bestemmelser, såfremt de ikke strider mot bestemmelser i universitetsloven eller denne forskrift.

26.1 Ikrafttredelse

Gradsforskriften trer i kraft fra studieåret 1999/2000. *

§ 27. Gradsforskrifter

Kollegiet fastsetter gradsforskrifter for de enkelte grader.

(Ingen gradsforskrift).

**Endringene av 29.03.2000 trådte i kraft fra samme dato, men ordningen med trekking fra eksamen, jf. §§ 9.3 og 10.1, gjelder fra og med studieåret 2000/01. Endring i bestemmelsene om karakterer, jf. §§ 21 og 22, gjelder fra og med studieåret 2001/02. Endring i bestemmelsene om kontinuasjonseksamen og karakterutskrifter, jf. §§ 7.1, 8.2, 9.3 og 25.1 trer i kraft fra og med studieåret 2002/03.*

OVERGANGSBESTEMMELSER I FORHOLD TIL FORSKRIFT OM GRADEN SIVILINGENIØR VED NTNU FOR STUDENTER SOM BLE OPPTATT I STUDIET FØR 1999

Vedtatt av Kollegiet 27. april 1999, med endring av 29. mars 2000 og 28. februar 2001.
Overgangsbestemmelsene trådte i kraft fra studieåret 1999/2000. Endringene trådte i kraft pr. 29. mars 2000 og 1. september 2001.
Bestemmelsene erstatter Reglement for sivilarkitekt- og sivilingeniøreksamen av 03.05.88/26.04.91 med utfyllende regler.

Studenter opptatt i studiet før 1999 følger Forskrift om graden sivilingeniør ved NTNU, vedtatt av Kollegiet 16.09.1998 og som trer i kraft fra og med studieåret 1999/2000, med unntak av bestemmelsene i følgende paragrafer nedenfor:

§ 2.1. Definisjoner i gradsforskriften

Avsnittet **Avdeling** gjelder ikke for de studenter som følger det 4 ½-årige studiet.
I avsnittet **Hovedoppgave** er det ”9. semester” istedenfor ”10 semester” som er normalt hovedoppgavesemester for de studenter som er opptatt til det 4 ½-årige studiet og som ønsker å fullføre etter denne ordningen selv om de innhentes av det/den 5-årige studiet/studieplanen.

§ 3.1. Inndeling av studiet

For studenter som følger det/den 4 ½-årige studiet/studieplanen, gjelder følgende bestemmelse:

> Sivilingeniørstudiet består av 4 årskurs og en hovedoppgave.

§ 3.2. Studiets omfang

For studenter som følger den 4 ½-årige studieplanen, gjelder følgende bestemmelse:

> Emnenes omfang angis i belastningstimer. Ett års fulltidsstudium skal normalt omfatte 96 belastningstimer. Hovedoppgaven settes til 48 belastningstimer.

§ 3.5. Hovedoppgave

For studenter som følger den 4 ½-årige studieplanen, gjelder ikke kravet i avsnittet **3.5.1 Utlevering av hovedoppgave** om at fordypningsemnet i 9. semester skal være bestått.

§ 3.5.4 Tidsramme for oppgaven

For studenter i det 4 ½-årige studiet skal følgende bestemmelse gjelde angående varigheten av hovedoppgaven:Varigheten skal som hovedregel ikke være over 4 måneder.

§ 3.5.6 Gjentak av hovedoppgaven

For studenter som leverer hovedoppgaven i løpet av studieåret 2000/2001 (4 ½-årige studiet), gjelder følgende
bestemmelse:

> Frivillig gjentak av bestått hovedoppgave tillates en gang.

§ 10.3. Oppflytting til årskurs

For studenter som følger den 4 ½-årige studieplanen, gjelder følgende bestemmelse:

> En student kan ikke gjenstå med mer enn 48 belastningstimer fra det/de foregående årskurs for å bli flyttet opp til neste årskurs.
> I de tilfeller hvor oppflytting fører til kollisjoner i de fastsatte eksamensplaner, vil det ikke kunne forlanges at eksamensdatoen blir forandret. I slike tilfeller vil studenten måtte utsette emnet i det høyeste årskurs til neste eksamensperiode.

For studenter som følger den 5-årige studieplanen gjelder følgende bestemmelse:

En student kan ikke gjenstå med mer enn 10 vekttall fra det/de foregående årskurs for å bli flyttet opp til neste årskurs.
I de tilfeller hvor oppflytting fører til kollisjoner i de fastsatte eksamensplaner, vil det ikke kunne forlanges at eksamensdatoen blir forandret. I slike tilfeller vil studenten måtte utsette emnet i det høyeste årskurs til neste eksamensperiode.

§ 17.2. Frivillig gjentak av bestått eksamen

For studenter både i den 4 ½-årige og den 5-årige studieplanen, gjelder følgende bestemmelse:

Frivillig gjentak av bestått eksamen er tillatt en gang i to emner i hvert årskurs. Gjentaket må finne sted senest ved første ordinære eksamen etter at eksamen var bestått. Frivillig gjentak ved kontinuasjonseksamen i 4. årskurs/9. semester tillates bare dersom det likevel skal avholdes eksamen i emnet. Oppmelding til ordinær eksamen (høst- og våreksamen) foretas ved Studieavdelingen innen de frister som står angitt i § 7. Oppmelding til kontinuasjonseksamen innsendes til Studieavdelingen innen den frist som kunngjøres særskilt hvert studieår.
Frivillig gjentak kan bare finne sted innen rammen av de begrensninger som fremgår av § 10, pkt. 1. Frivillig gjentak tillates ikke når vitnemålet er utstedt.
Studenter som er tillitsvalgte representanter vil kunne ta frivillig gjentak av bestått eksamen i emner tilhørende fagkretsen i 1., 2., 3. eller 4. årskurs (i tillegg til 9.semester) ved kontinuasjonseksamen dersom slik eksamen skal avholdes i emnet. Gjentaket skal normalt finne sted ved første kontinuasjonseksamen etter at eksamen i emnet er bestått. I særskilte tilfeller vil studenttillitsrepresentanter kunne få tillatelse til frivillig gjentak til et tidspunkt som er senere enn den ramme gradsforskriften gir for slik eksamen.
Særskilte søknader om frivillig gjentak, vedlagt dokumentasjon for studenttillitsrepresentantskapet, sendes til Studieavdelingen innen de frister som står angitt i § 7.

§ 18.5. Retningslinjer for vurdering av fritak for obligatoriske emner på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve

For studenter som følger den 4 ½-årige studieplanen, gjelder følgende bestemmelse:

Fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve, jf. universitetslovens § 49, kan bare anvendes på søknader som gjelder emner i 3. og 4. årskurs. Grunnlaget forutsettes å være emner fra universitet eller vitenskapelig høgskole.
Fritak på grunnlag av velegnet eksamen eller prøve kan innvilges med samlet inntil 24 belastningstimer for den enkelte student.

§ 18.7. Generelle fritak fra eksamen

Paragrafen gjelder ikke for de som følger den 4 ½-årige studieplanen.

§ 22.2. Krav for å få hovedkarakter

For studenter som følger den 4 ½-årige studieplanen, gjelder følgende bestemmelse vedrørende beregning av hovedkarakter:

Hovedkarakter beregnes for kandidater når følgende tre krav er oppfylt:

1. Foruten hovedoppgaven skal det ved NTNU være avlagt eksamen i emner med tilsammen minst 150 belastningstimer.
2. Det er gitt bokstavkarakter for hovedoppgaven.
3. Det er gitt bokstavkarakter for minst halvparten av emnene (eksklusive hovedoppgaven), regnet i belastningstimer.

For kandidater som ikke fyller disse tre krav beregnes en gjennomsnittskarakter.
Belastningstimene brukes som vekttall ved beregning av hovedkarakter og gjennomsnittskarakter.

FORSKRIFT OM TILRETTELEGGING AV EKSAMEN ELLER PRØVE FOR STUDENTER MED FUNKSJONSHEMMING/SÆRSKILTE BEHOV VED NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU)

Fastsatt av Kollegiet ved NTNU 17.10.2001, med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr 22 om universiteter og høgskoler § 50 nr 6.

§ 1. Formål

NTNU vil, så langt råd er, legge tilrette for at studenter med funksjonshemming og andre grupper med særskilte behov kan avlegge eksamen eller prøve ved universitetet. Det er en forutsetning at de faglige kvalitetskrav i det aktuelle fag/emne opprettholdes.

§ 2. Legeattest/dokumentasjon

Studenten fremmer selv de krav han eller hun mener seg berettiget til på bakgrunn av legeattest eller annen relevant dokumentasjon. Attesten skal inneholde opplysninger om hva slags tilrettelegging studenten kan ha behov for, og for øvrig oppfylle de krav som Studieavdelingen ved NTNU stiller til godkjent dokumentasjon.

§ 3. Søknadsfrist

Søknadsfristen er 15. februar i vårsemesteret og 15. september i høstsemesteret. Søknaden sendes Studieavdelingen. For studenter med kroniske lidelser innvilges tiltakene for hele studietiden. Er funksjonshemmingen/ det særskilte behovet oppstått etter fristens utløp, kan det gis dispensasjon fra denne. Studenten plikter selv å holde seg orientert om hvilke søknadsfrister som gjelder. Studieavdelingen har et særlig ansvar for at informasjon om slike frister er tilgjengelig for alle studenter.

§ 4. Informasjonsansvar

Studieavdelingen har et særlig ansvar for at informasjon om aktuelle tiltak er tilgjengelig for alle studenter. Studieavdelingen skal orientere studenten om hvordan eksamen skal avvikles og hvilke hjelpemidler som kan benyttes (romplassering, tekniske hjelpemidler, skrivehjelp, døvetolk eller annen hjelp).

§ 5. Tilrettelagt eksamen eller prøve

Søknad om tilrettelagt eksamen eller prøve behandles og avgjøres av Universitetsdirektøren. Med tilrettelagt eksamen eller prøve menes: Det settes inn tiltak i forhold til den eksamensprøveform som er oppgitt i Studiehåndboka for det enkelte fag/emne. Tilrettelegging kan være:

- Utvidet eksamenstid avhengig av eksamenstidens lengde og studentens funksjonshemming/særskilte behov.
- Anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet til å hvile.
- Bruk av datamaskin og/eller andre tekniske hjelpemidler.
- Bruk av skrivehjelp, døvetolk og/eller annen praktisk hjelp.
- Anonym bekreftelse på studentens lese- og skrivevansker vedlegges før sensur ved skriftlige besvarelser.
- Overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift for blinde og svaksynte, eventuelt høytlesning av oppgaveteksten.
- Høytlesning av kandidatens eksamensbesvarelse for korrektur.
- Avlegge eksamen i eget eksamenslokale med egen inspektør.

MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM SENSURFRIST VED NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU)

Fastsatt av Kollegiet 25. mars 1999, med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgskoler (universitetsloven) § 50 nr. 6, med endring av 24. august 1999.

§ 1. For perioden frem til og med studieåret 2002/2003 gjelder følgende sensurfrister ved Norges-teknisknaturvitenskapelige universitet (NTNU):

Fag med inntil 300 kandidater 3 uker fra eksamensdato
Fag med inntil 500 kandidater 4 uker fra eksamensdato
Fag med flere enn 500 kandidater 5 uker fra eksamensdato

§ 2. Dersom bevegelige helligdager kommer i sensurperioden, forlenges sensurfristen med tilsvarende antall dager. Dersom jule- og nyttårshelgen kommer i sensurperioden, forlenges sensurfristen med 10 dager. Ved sykdom hos sensor (intern og ekstern) forlenges sensurfristen med 2 uker. Det skal opplyses om ny dato for sensur via sensurtelefon eller på annen høvelig måte.

§ 3. Forskriften trer i kraft straks. *

*Endringene i § 2 av 24. august 1999 trådte i kraft fra samme dato.

REGLER FOR SKIFTE AV FAKULTET (AVDELING)/LINJE I SIVILARKITEKT- OG SIVILINGENIØRSTUDIET

Høgskolestyret ved NTH fastsatte 25.6.1992 følgende regler for skifte av fakultet (avdeling)/linje for studenter i sivilarkitekt- og sivilingeniørstudiet
(Nye navn på/ved institusjonen er ikke endret i bestemmelsen):

1. Skifte av avdeling/linje ved NTH kan innvilges på grunnlag av
   - søknad om nytt opptak til annen avdeling/linje, innen den frist som gjelder for søknad om opptak eller
   - søknad om overgang fra en avdeling/linje til annen avdeling/linje, innen den frist som gjelder for søknad om slik overgang.

2. Ved søknad om nytt opptak, teller bare søkerens forutdanning.
   Resultater fra studium ved NTH teller ikke.
   Studenter som ønsker å begynne ved ny avdeling/linje i et høyere årskurs enn deres forutdanning gir opptaksgrunnlag for, skal fortrinnsvis søke overgang til annen avdeling/linje innen den frist som gjelder for slike søknader. Det kan imidlertid søkes nytt opptak i det årskurs forutdanningen gir grunnlag for, og deretter - når opptaket er avgjort - søkes om plassering i høyere årskurs ved den nye avdeling/linje.
   Søknader om plassering i høyere årskurs blir behandlet som overgangssøknader etter de retningslinjer som gjelder for overgang.

3. Overgang til annen avdeling/linje eller plassering i høyere årskurs etter nytt opptak, er betinget av at
   - det er ledig plass i det aktuelle årskurs
   - søkerens fagkrets finnes tilfredsstillende.

   Spørsmålet om antallet ledige plasser i de enkelte årskurs avgjøres av avdelingene etter at ordinært opptak er avsluttet, og etter at studentene er registrert i riktig årskurs.
   Fagkretsvurdering foretas ved at fagkretsen søkeren har gjennomført, sammenlignes med fagkretsen ved den avdeling/linje det søkes overgang til. Søkerens fagkrets må dekke så stor del av fagkretsen i lavere årskurs ved den nye avdeling/linje at det ansees for realistisk å påbegynne studiet ved den nye avdeling/linje i det årskurs søkeren ønsker. Studieadministrasjonen vurderer fagkretsen i samråd med den avdeling det søkes overgang til, og avgjør dette spørsmålet for hver søker.

4. Dersom det er flere overgangssøknader enn ledige plasser i det aktuelle årskurs, rangeres søkerne etter konkurransepoeng for opptak.

5. Søknad om overgang til ny avdeling/linje avgjøres av Studieadministrasjonen.
   Det kan søkes overgang til studiet i 1. årskurs ved begynnelsen av høstsemesteret og ved begynnelsen av vårsemesteret. Overgang til annen avdeling/linje i øvrige årskurs kan bare skje ved begynnelsen av hvert studieår (høstsemesteret).
   Studieadministrasjonen fastsetter frister for søknad om overgang og sørger for kunngjøring av fristene.
   Søknadsfrister:

   For overgang i høstsemesteret - 1. september
   For overgang i vårsemesteret
   (For studenter som er registrert i 1. årskurs) - 15. januar
   Søknad om overgang sendes til Studieavdelingen på særskilt skjema. Skjemaet fås utlevert ved Seksjon for studentservice, Studieavdelingen, Gløshaugen.

INSTRUKS FOR FAGLÆRERE/STEDFORTREDERE VED NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU) OM TILSTEDEVÆRELSE I EKSAMENSLOKALET UNDER SKRIFTLIG EKSAMEN

Fastsatt av Universitetsdirektøren 22.08.2001.

1) Ved skriftlig eksamen er faglærer eller stedfortreder pliktig til å være til stede i eksamenslokalet en gang i løpet av eksamen.
2) Faglærer/stedfortreder skal for øvrig være tilgjengelig på telefon så lenge eksamen varer.
3) Faglærer/stedfortreder skal henvende seg til kandidater som markerer at de har spørsmål, men skal bare svare på forespørsler om mulige feil, mangler eller uklarheter i oppgaveteksten.
4) Opplysninger om trykkfeil eller nødvendige endringer i oppgaveteksten skal meddeles alle kandidatene.

GENERELLE FRITAK FRA EKSAMEN

Med hjemmel i bestemmelsene om fritak er det fattet vedtak om følgende generelle fritak fra eksamen:
Fritak for EXPHIL:
- Studenter med fullført Examen philosophicum fritas for emnene Examen philosophicum, modul 1, og Examen philosophicum, modul 2, i 1. årskurs under sivilingeniørstudiet.

Det påhviler studentene selv å søke om fritak. Frist for søknad om fritak for Examen philosophicum, modul 1, er 15. september. Frist for søknad om fritak for Examen philosophicum, modul 2, er 15. februar. Søknad sendes studentenes respektive fakultet på særskilt skjema. Skjemaet fås utlevert ved fakultetskontorene.

GENERELT OM STUDIEPLANENE

Studieplanene er presentert fakultetsvis og i tabellform. For hvert enkelt fakultet er det innledningsvis tatt inn en oversikt over de spesielle bestemmelser som gjelder for studier og eksamener ved vedkommende fakultet (særbestemmelser).

Tabellene
Tabellene gir opplysninger om emnenes plassering i studiet, timetall, vekttall, karaktergrunnlag m.v. Nedenfor er det gitt en orientering om de enkelte rubrikker:

Ex (Årskurs og tidspunkt for eksamen)
Rubrikken angir årskurs og eksamensperiode for førstegangseksamen i de enkelte emner. Eksamensperioden er angitt med h for høsteksamen (des/jan) og v for våreksamen (mai/juni). Eksamensdato er oppgitt i emnebeskrivelsene bakerst i boken.

Emnenr
Emnenummeret for sivilingeniøremner har 7 tegn. Oppbygningen av emnenummer er nærmere beskrevet i eget avsnitt umiddelbart foran emnebeskrivelsene. (De gamle kodene er beholdt både når det gjelder fakultet og institutt i 2002/03 ettersom den nye instituttstrukturen ikke er vedtatt når studiehåndboken trykkes).

Emnetittel
Rubrikken angir emnets betegnelse. Emnetittelen er forkortet av hensyn til plass i studieplantabellene og plass på den interne karakterutskriften.

Anm
Rubrikken inneholder eventuelle henvisninger til fotnoter.

Uketimer fordelt på høst- og vårsemester
Rubrikkene gir opplysninger om emnets uketimetall pr. semester og i hvilke semestre undervisningen gis. Uketimetallet er oppdelt i F-forelesninger, Ø-øvinger, S-selvstudium, og utgjør 48 timer i hvert semester. Hvert emne har normalt 12 uketimer.

Vt (Vekttall)
Vekttall er 2,5 i de fleste emner. I noen få emner er vekttallet 5,0, og i Fordypningsemnet i 9. semester er vekttallet 7,5.

Kar (Karakterer)
Rubrikken viser hva som er grunnlag for karakterfastsettelsen:

- TE - Bokstavkarakter/Eksamen
- TH - Bokstavkarakter/Hjemmeeksamen
- TØ - Bokstavkarakter/Øvinger
- TEØ - Bokstavkarakter/Eksamen og øvinger
- THØ - Bokstavkarakter/Hjemmeeksamen og øvinger
- BE - Bestått - ikke bestått/Eksamen
- BØ - Bestått - ikke bestått/Øvinger
- BEØ - Bestått - ikke bestått/Eksamen og øvinger

I tillegg til ovennevnte rubrikker, som finnes i alle tabeller, kan tabellene for 3. og 4. årskurs også inneholde rubrikker som angir om emnene er obligatoriske (o) eller valgbare (v) for de aktuelle studieretninger eller emnekombinasjoner.

Emnebeskrivelsene
Emnebeskrivelsene gir en oversikt over emnenes innhold.
Emnebeskrivelsene gir dessuten oversikt over følgende:

Emnetitler
Emnetitlene i studieplanen viser:
- Forkortet emnetittel (norsk)
- Fullstendig emnetittel (norsk)
- Fullstendig emnetittel (engelsk)

Faglærer
Her er anført den faglærer som er ansvarlig for undervisningen etc., og som er kontaktperson for studenter o.a.

Uketimer

Det gis også her opplysninger om emnets uketimetall pr. semester og i hvilke semestre undervisningen gis.

Tid
Her gis opplysninger om tid og sted for undervisningen det aktuelle studieår. Følgende er angitt:
- F=forelesninger
- Ø=Øvingsundervisning
- Ukedag
- Klokkeslett
- Undervisningsrom

Oversikt over undervisningsrommenes benevnelse og plassering - se nedenfor og påfølgende side.

Eksamen
Her gis opplysninger om fastsatt eksamensdato for emnet det aktuelle studieår.

Hjelpemidler
Her gis normalt informasjon om hjelpemidler ved eksamen. Følgende koder/regler gjelder f.o.m. 2001/02:

A : Alle trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Alle kalkulatorer tillatt. *
Alle trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt.
B: Alle trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. **
C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. **
D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. **

Ved muntlig eksamen skal benyttes hjelpemiddelkode D dersom annet ikke er avtalt med faglærer.

* Ved bruk av "alle kalkulatorer" skal følgende krav gjelde:
- Skal ikke ha kommunikasjonsmuligheter med andre dataenheter.
- Tillates ikke tilkoplet strømnett.
- Skal ikke støye.
- Skal ikke ha annet utlesingsutstyr enn display.
- Skal kun utgjøre én - 1 - gjenstand.
- Skal kun ha lommeformat.

** Med "bestemt, enkel kalkulator" menes en kalkulator med enkle, numeriske og trigonometriske funksjoner som +, -, sin, cos osv. Den skal være enkel å kjenne igjen av eksamensvaktene. (Den bestemte enkle kalkulatoren er HP30S fram til annet blir bestemt).

Øvinger
Her er angitt om det er øvinger i emnet og om øvingene er obligatoriske eller frivillige. (Nærmere opplysninger om øvinger er gitt i slutten av emnebeskrivelsesteksten). Følgende koder er benyttet:

O Obligatoriske øvinger
F Frivillige øvinger
I Ingen øvinger

Karakterer
Her er angitt hva som er grunnlag for karakterfastsettelsen (se under tabellene ovenfor).

Undervisningsrommenes benevnelse og plassering

Auditorier	Bygning	Etasje	Kollokvierom	Bygning	Etasje
H1	Hovedbygningen	1	1VKR	Varmetekn.lab.	4
H3	Hovedbygningen	3	2VKR	Varmetekn.lab.	4
S1	Sentralbygg 1	1	245a-VTL	Verkstedtekn.lab.	2
S2	Sentralbygg 1	1	GEØ-1	Geologi	Sokkel
S3	Sentralbygg 1	1	GEØ-2	Geologi	1
S4	Sentralbygg 1	1	201-KI	Kjemiblokk 1	2
S5	Sentralbygg 2	1	145-KII	Kjemiblokk 2	1
S6	Sentralbygg 2	1	233-KII	Kjemiblokk 3	2
S7	Sentralbygg 2	1	333-KIII	Kjemiblokk 3	3
S8	Sentralbygg 2	1	119-KIV	Kjemiblokk 4	1
GEAUD	Geologi	Sokkel	L1-320	Lerkendalsbygget	1
OPAUD	Oppredning/gruvedrift	3	245b-VTL	Verkstedtekn. lab.	2
EL1	Gamle elektro	2	3.137-MTI	Materialtekn. lab.	3
EL2	Gamle elektro	2	3.165-MTI	Materialtekn. lab.	3
EL3	Gamle elektro	1	003-MTI	Materialtekn. lab.	Sokkel
EL4	Elektroblokk B	1	B-051	Bergavdelingen	Sokkel
EL5	Gamle elektro	2	B-143	Bergavdelingen	1
EL6	Gamle elektro	2	B-451	Bergavdelingen	4
K5	Kjemiblokk 5	1	E-404	Elektroblokk E/F	4
F1	Almen fysikk	1	KJL242	Kjelhuset	2
F2	Gamle fysikk	2	KJL243	Kjelhuset	2
F3	Gamle fysikk	2	El ROM	Elektroblokker	
F4	Gamle fysikk	2	VAL114	Valgrinda	
F6	Gamle fysikk	2	VAL311	Valgrinda	
VTLAUD	Verkstedtekn. lab.	2	T7	Marinteknisk senter	
T1	Marinteknisk senter	1	R20	Realfagbygget	
T2	Marinteknisk senter	1	R21	Realfagbygget	
B-041	Bergavdelingen	Sokkel	R30	Realfagbygget	
B-049	Bergavdelingen	Sokkel	R40	Realfagbygget	
P1	Petroleumstekn. senter	1	R41	Realfagbygget	
P2	Petroleumstekn. senter	1	R50	Realfagbygget	
VA-336	Vassbygget	3	R51	Realfagbygget	
VA-340	Vassbygget	3	R52	Realfagbygget	
KJEL1	Kjelhuset	1	R53	Realfagbygget	
KJEL2	Kjelhuset	1	R54	Realfagbygget	
KJEL3	Kjelhuset	2	R55	Realfagbygget	
KJEL4	Kjelhuset	2	R56	Realfagbygget	
KJEL5	Kjelhuset	3	R60	Realfagbygget	
KJL142	Kjelhuset	1	R61	Realfagbygget	
KJL143	Kjelhuset	1	R62	Realfagbygget	
R1	Realfagbygget		R63	Realfagbygget	
R2	Realfagbygget		R70	Realfagbygget	
R3	Realfagbygget		R71	Realfagbygget	
R4	Realfagbygget		R80	Realfagbygget	
R5	Realfagbygget		R81	Realfagbygget	
R6	Realfagbygget		VKL	Vannkraftlab.	4
R7	Realfagbygget				
R8	Realfagbygget				
R9	Realfagbygget				
R10	Realfagbygget				
VALAUD	Valgrinda				

GENERELT OM EMNENUMMERORDNINGEN

Emnenummer:

1. og 2. tegn angir studium (SA - Sivilarkitekt).
3. tegn angir fakultet (A - Fakultet for arkitektur og billedkunst, O - Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi).
4. og 5. tegn angir normalt hvilket institutt innen fakultetet som gir emnet.
6. og 7. tegn benyttes for intern nummerering av instituttets emner.

A FAKULTET FOR ARKITEKTUR OG BILLEDKUNST

SAA05	Institutt for form og farge
SAA10	Institutt for bygningsteknologi
SAA35	Institutt for arkitekturhistorie
SAA40	Institutt for by- og regionplanlegging
SAA50	Institutt for byggekunst
SIA05	Institutt for form og farge
SIA10	Institutt for bygningsteknologi
SIA35	Institutt for arkitekturhistorie
SIA40	Institutt for by- og regionplanlegging
SIA50	Institutt for byggekunst

O FAKULTET FOR INGENIØRVITENSKAP OG TEKNOLOGI

SIO80	Institutt for produktdesign

EXAMEN PHILOSOPHICUM

EXH	Modul 1
EXS	Modul 2

MASTER OF SCIENCE STUDIER

NTNU tilbyr fire engelskspråklige Master of Science-studier for utenlandske studenter ved. Dette er 2-årige studier der målgruppen er utenlandske studenter som har minimum 3-årig universitetsgrad eller tilsvarende.
Når det gjelder de fire M.Sc.-studiene som tilbys viser vi til særskilt engelskspråklig studieplan for disse.
De fire studier er:

- Urban Ecological Planning ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.
- Marine Technology ved Fakultet for marin teknikk, hvor det er opptak annethvert år. Opptak i 2001.
- Petroleum Engineering and Geoscience ved Fakultet for geofag og petroleumsteknologi. Opptak i 2000.
- Hydropower Development ved Fakultet for bygg- og miljøteknikk. Opptak i 2000.

Noen av emnene i sivilingeniørstudiet gis på engelsk i form av integrert undervisning med de utenlandske M.Sc.- studentene. Dette er anmerket i teksten for de emner det gjelder.

DR.ING.EMNER

I tillegg til de emner som er tatt inn i etterfølgende emnebeskrivelser, gir de enkelte fakulteter undervisning i spesielle videregående emner som ledd i hovedfagstudiet for dr.ing.graden. Disse emnene, som er kalt dr.ing.emner, er beskrevet i dr.ing.studiehåndboken.
Som nevnt er disse emnene i første rekke innsiktet på å kunne inngå som deler av hovedfaget for dr.ing.graden. Emnene kan imidlertid også tas av studenter i høgre årskurs og uteksaminerte kandidater som selvstendige, videregående emner.

Fakultet for arkitektur og billedkunst

Fakultet for arkitektur og billedkunst
Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim
(Gløshaugen, Sentralbygg I, 3. etg.)
Tel: (+47) 73 59 50 98 Fax: (+47) 73 59 50 94

Fakultet for arkitektur og billedkunst har ansvaret for to studieprogram: Studieprogram for arkitektutdanningen og studieprogram for billedkunstnerutdannelsen. Studieplan for de to studieprogrammene er atskilt i planen for 2002/2003. I tillegg gir fakultetet undervisning til studieprogram som hører til ved andre fakulteter ved NTNU. Dels er disse emnene kun for eksterne studenter, dels for både fakultetets egne studenter og eksterne studenter. Dette framgår av de respektive kursbeskrivelser.

Instituttstruktur
I skrivende stund er ny instituttstruktur ved fakultetet ennå ikke vedtatt. De følgende instituttbeskrivelsene refererer derfor til den instituttstruktur som er/var gjeldende frem til 01.09.2002.

Institutt for form og farge

Instituttets navn ble første gang lansert av professorrådet ved NTH i 1948, og hadde sin bakgrunn i professoratene i «Form og ornament» og «Frihåndstegning, figur- og akttegning samt akvarell maling» opprettet ved arkitektavdelingen henholdsvis i 1911 og 1918. Navnet ble godkjent av departementet i 1967.

Instituttet består nå av 7 vitenskapelige stillinger og en sekretær. Da et flertall av instituttets personale er utøvende billedkunstnere, befinner instituttets forskningsprofil seg i hovedsak innen AoK området. Foruten en aktiv utstillingsvirksomhet i inn- og utland, arbeides det kontinuerlig innen problemstililnger og utviklingen av billedkunst og dertil relaterte områder som utsmykking, utforming av offentlige miljø og fargesetting av bygninger etc. I tillegg til dette driver også instituttet forskningsaktivitet innen estetisk kommunikasjon.
Instituttets undervisning er i hovedsak rettet mot arkitekturstudiet der det har egne kurs innen grunnstudiet såvel som videregående studier. I tillegg til dette har instituttet i løpet av de senere år blitt sterkt involvert i oppbyggingen av faget Produktdesign. Dette har medført en omdisponering av personalets krefter og en vektlegging på å utvikle fagfeltet mot nye behov det nyetablerte emneområdet krever.

Instituttet besitter et eget bibliotek som består av en omfattende samling kunst- og estetikk relaterte bøker.

Institutt for arkitekturhistorie

Instituttet har undervisning for arkitektstudenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Instituttet har 4 faste vitenskapelige stillinger og en sekretær. Instituttets medarbeidere er aktivt engasjert i forskningsarbeid innenfor et bredt spekter av arkitekturhistoriske-og arkitekturrelaterte felt. Instituttet har dessuten flere dr.ing.-studenter og tilbyr også kortere etterutdanningskurs (EEU-kurs).
Instituttets virksomhet omfatter emneområdene arkitekturhistorie og bygningsvern. Instituttet setter bygningsvernet som overordnet målsetting for undervisnings- og forskningsaktiviteten. Bygningsvern omfatter studium, prosjektering og gjennomføring av ressursorienterte inngrep (eller beslutning om ikke-inngrep) i eksisterende fysiske strukturer.

Nærmere informasjon om instituttets aktivitet finnes i årsrapport 1997.

Institutt for bygningsteknologi

Instituttet har undervisning for arkitektstudenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, og studenter fra andre fakulteter ved NTNU. Instituttet arbeider med forskning, og utdanner forskere gjennom dr.ing. program. Det tilbys også kortere etterutdanningskurs (EEU-kurs).
INSTITUTT FOR BYGNINGSTEKNOLOGI har som emneområde alle tekniske, økonomiske og organisatoriske aspekter ved prosjektering av bygninger.
Hovedaktivitets-områder:
Konstruksjonslære (statikk, dimensjonering av bærekonstruksjoner, fundamentering)
Bygningsfysikk (klima, energi, varme, fukt, lyd, lys).
Husbyggingsteknikk (materialer, bygningsdeler, håndverksfag, ressursbruk og miljøhensyn).
Tekniske installasjoner (VVS-anlegg, elektroteknikske anlegg).
Bygnings-administrasjon (prosjektledelse, bygnings-forvaltning og økonomi).
Anvendt IT (i arkitektur-prosjektering og bygningsadministrasjon).

Institutt for byggekunst

Instituttet er organisert i 3 emnegrupper (lærergrupper). Emnegruppene danner faglige fora for diskusjon og intern planlegging og samordning av virksomheten ved instituttet. Gruppedelingen korresponderer med en tilsvarende deling av undervisningsansvaret:
Arkitekturprosjektering 1:
(Boliger og enkle byggeprogram), har ansvaret for grunnkursene Arkitektur 1, 2 og 4 og videregående kurs.
Arkitekturprosjektering 2:
(Komplekse byggeprogram), har ansvaret for grunnkurset Arkitektur 6 og videregående kurs.
Arkitekturprosjektering 3:
(Rom, sted og ressurser), har ansvaret for grunnkurset Arkitektur 3 og spesielle, temaorienterte videregående kurs.
Arkitekturemnene gir generelle, teoretiske kunnskaper om grunnleggende arkitektoniske problemstillinger, og anvendt kunnskap i praktisk prosjektering.
Teori- og metodedelen undervises etter en planlagt progresjon koordinert med prosjekteringsundervisningen og tilpasset øvingsoppgavenes varierende art og stigende kompleksitet.
Instituttet medvirker i undervisningen av emnet Arkitekturens teori og historie (ATH), der faglæreransvaret er lagt til Institutt for arkitekturhistorie.

Institutt for by- og regionplanlegging

Instituttet har undervisning for arkitektstudenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, og for bygningsingeniørstudenter ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.
I tillegg kommer studenter fra andre fakulteter ved NTNU, bl.a. fra biologiske fag og geografi, eller som hospitanter fra yrkeslivet.
Instituttet arbeider med forskning, og utdanner forskere gjennom dr.ing. program. Det tilbys også kortere etterutdanningskurs (EEU-kurs).
Instituttets virksomhet omfatter emneområdet by- og regionplanlegging, med planlegging for en bærekraftig utvikling på oversikts- og detaljnivå, inkludert planlegging i utviklingsland. Byforming, byfornyelse, tettsteds-og landskapsplanlegging, utvikling av planleggingsmetodikk, bruk av informasjonsteknologi (GIS) m. v. inngår i aktiviteten.

Kunstakademiet i Trondheim

Adresse: Innherredsveien 7, 7014 Trondheim
Tel: (+47) 73 59 79 00 Fax: (+47) 73 59 79 20

Historikk:
Kunstskolen i Trondheim ble startet like etter annen verdenskrig av kunstnere fra byen som så behovet for kunstutdannelse i byen. I 1979 ble skolen en høyskole og fra 1987 ble Kunstskolen i Trondheim et statlig kunstakademi. Kunstakademiet i Trondheim (KIT) ble fra 1996 innlemmet i NTNU (Norges naturvitenskapelige og tekniske universitet) fakultet for arkitektur og billedkunst. Kunstakademiet i Trondheim har alltid vært kjent for en åpen og eksperimenterende holdning -blant annet var KIT det første kunstakademiet i Norden som kunne tilby kunstnerisk arbeid med nye medier gjennom etableringen av Intermedia avdelingen. Dette førte også til at KIT var tidlig ute med å arbeide frem en åpen avdelingsstruktur og en pedagogisk arbeids-form på tvers av tekniske og tradisjonelle grenser.

Biblioteket i Sentralbygget

Internettadresse: http://www.ub.ntnu.no/fakbib/arkbib
Tlf. 73 59 50 92. Faks.: 73 59 88 10. E-post: arkbib@ub.ntnu.no

Biblioteket i Sentralbygget er fakultetsbibliotek for Fakultet for arkitektur og billedkunst. Det er et av elleve bibliotek ved Universitetsbiblioteket i Trondheim (UBiT) og er et offentlig bibliotek.

I biblioteket kan studentene låne bøker, videoer og CD-ROM, og lese aviser og tidsskrifter. Vi har også spesialsamlinger, bl.a. av byggevarekataloger og tidligere diplomoppgaver fra fakultetet. Vi bestiller lån og kopier fra andre bibliotek når det er nødvendig.

Det finnes seks PC-er tilgjengelig for informasjonssøking og to arbeidsplasser med CD-ROM-lesere for PC og MAC. Det er nett-tilgang for studentenes egne datamaskiner fra arbeidsplassene i biblioteket.
Både kopimaskiner og skanner er tilgjengelig for brukerne.

Biblioteket har to grupperom og et videorom.
For åpningstider, fulltekstdokumenter, kurs o.a. informasjon; se UBiTs hjemmesider: http://www.ub.ntnu.no

Biblioteket i Sentralbygget er fakultetsbibliotek for Fakultet for arkitektur og billedkunst og bygningsingeniøremnene ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi. I tillegg er vi spesialbibliotek for Institutt for matematiske emner og Institutt for produktdesign.
Studenter og ansatte ved disse enhetene, og resten av NTNU, er våre primærbrukere, men biblioteket er også åpent for andre som trenger vitenskapelig litteratur.

For mer informasjon, se http://www.ub.ntnu.no/fakbib/arkbib

Samlingene
I tillegg til bøker og tidsskrifter innen våre områder, har vi aviser og spesialsamlinger av bl.a. arkitekt-diplomer, videoer, arkitekturguider og byggevarekataloger.

Biblioteket gir tilgang til en rekke databaser, elektroniske tidsskrifter i fulltekst og andre elektroniske tjenester. Pga lisensavtaler er enkelte av tjenestene forbeholdt brukere tilknyttet NTNU-nettet.

Biblioteket formidler også lån og kopier fra andre bibliotek i Norge og utlandet.

Vår online-katalog BIBSYS:
http://www.bibsys.no

Opplæring
Hvert semester holder vi kurs på ulike nivå for våre studenter, i samråd med faglærere. Individuell veiledning i biblioteket, pr telefon eller via e-post ved behov. Grupper kan kontakte oss for nærmere avtale om omvisning, kurs eller veiledning.

For nettbasert opplæring, se:
http://www.ub.ntnu.no/brukerkurs.php

Lokaler og utstyr
Vi holder til i andre etasje, midtre lavblokk, mellom sentralbyggene på Gløshaugen. Vi har ingen lesesal, men flere arbeidsplasser i biblioteket, to grupperom og et videorom.
Biblioteket har seks arbeidsplasser med PC-er for informasjonssøking og to arbeidsplasser med CD-ROM-lesere for PC og MAC.
Det er nett-tilgang for deres egne datamaskiner fra arbeidsplassene i biblioteket.
Både kopimaskiner og skanner er tilgjengelig for brukerne.

SÆRBESTEMMELSER – SIVILARKITEKTSTUDIET

Øvingsarbeider
Når det for øvingsarbeider er fastsatt innleveringsfrist, kan studenten normalt ikke levere besvarelser eller bilag til disse etter fristens utløp.
Instituttene kan i spesielle tilfeller etter søknad gi utsettelse med innlevering inntil øvingsoppgavene skal sensureres.
Ved gjentak av ikke bestått eksamen i emner der karakteren fastsettes på grunnlag av øvingsarbeider, henvises til bestemmelsene i Forskrift om eksamen.

Semesterstruktur 4. og 5. årskurs.
Det enkelte semester skal settes sammen av 3 deler på følgende måte.

Semesterstrukturen gis følgende inndeling:

A: Et problemorientert prosjektemne á 5 Vt.
B: Et kunnskapsorientert emne nært tilknyttet det problemorienterte emnet, 2,5 Vt.
C: Et valgfritt emne, 2,5 Vt.

Prosjektemnet (A) er problem- og prosessorientert med vekt på arkitektfaglig tilnærming til, bearbeiding av og svar på ulike problemsituasjoner og oppgaver. Prosjektemnet skal knyttes tett opp til et teori- og kunnskapsemne (B) og aktualisere dette emnets relevans som bidragsyter av prosjektemne og teori/kunnskapsemne tilsvarende dagens videregående kurs. Graden av sammenknytting mellom prosjektdel og teori/kunnskapsdel kan variere. I noen tilfeller vil disse i realiteten framstå som ett emne med felles faglærer, semesterplan og sensur, slik at prosjektemne og teori/kunnskapsemne forutsettes valgt under ett. I andre tilfeller vil emnene tilbys separat. Studenter som har valgt et prosjektemne, vil da måtte velge ett av flere alternative teori- og kunnskapsemner (B) som kan knyttes opp mot dette prosjektemnet.

Det valgfrie emnet (C) tilsvarer dagens valgbare emner. Enkelte teori- og kunnskapsemner under B vil også kunne velges som slikt teori- og kunnskapsemne under C. Det er ingen forutsetning at slike valgfrie emner knyttes opp mot noe prosjekt.

STUDIELØP 4. og 5. årskurs

Et studieløp kan enten være selvprogrammert eller ferdigprogammert fra fakultetets side. Selvprogrammerte studieløp opprettes ved at studenter som ønsker en spesiell emnesammensetning – enten i form av fordypning eller allsidighet – setter opp en plan for sitt videre studium og søker om å få denne godkjent av fakultetet. Planen må omfatte minst 20 vekttall, samt hovedoppgaven. Studenter som får et slikt programmert studieløp godkjent ved fakultetet, vil da være sikret plass på kurs innen løpet. Den enkelte student vil bli tilbudt veiledning ved planlegging og valg av studieløp.

De ferdigprogrammerte løpene gir også en grad av valgfrihet, men da innenfor gitte rammer som sikrer at løpet kan godkjennes. Fakultetet tilbyr ferdigprogrammerte løp innen følgende profesjonsrettede områder (i parantes er det angitt hvilket institutt som administerer løpet:

- Arkitektur og planlegging (BR)
- Arkitektur og prosjektering (BK)
- Arkitektur og prosjektledelse (BT)

Studenter som ikke ønsker å forplikte seg ved å velge studieretning, kan fortsatt velge fritt blant fakultetets tilbud av emner, men vil ikke være sikret plass på disse.

Adgang til eksamen.
Instituttene har adgang til å fastsette både en nedre og øvre grense for tallet på studenter i studieløp, Prosjektemner og Kunnskapsemner.
For å få adgang til eksamen i de enkelte emner må kandidatene ha fått godkjent de obligatoriske øvinger i emnet.

Hovedoppgaven.
Hovedoppgaven utføres normalt i 10. semester.
For å få utlevert hovedoppgavene kreves det at minst et profesjonsorientert prosjektemne inngår i emnekretsen. (Som profesjonsorienterte prosjektemner regnes de prosjektemner som inngår i de tre ferdigprogrammerte studieløpene). Det kreves videre at alle emner i emnekretsen skal være bestått. Dersom fakultetet skal kunne fravike dette krav, skal det tas hensyn til:

- omfanget av de gjenstående emner
- om de gjenstående emner er vesentlige for gjennomføring av hovedoppgaven.

For å få utlevert hovedoppgave forlanges at den foreskrevne praksis er opparbeidet og godkjent.
Hovedoppgaven kan kun tas ut i løpet av uke 8 og uke 33. I spesielle tilfeller kan det gis dispensasjon fra denne bestemmelsen. Sensur av hovedoppgaven finner sted i uke 10 og 12 om våren og uke 40 og 42 om høsten.

Forandringer av emnekrets.
Ombytting av enkelte emner med andre emner innen fakultetet kan finne sted med fakultetets samtykke.
Ombytting av enkelte emner med emner fra et annet fakultet kan finne sted med vedkommende fakultets og Fakultet for arkitektur og billedkunsts samtykke.
Slike endringer tillates ikke foretatt etter 15. september for vintereksamensemner og 15. februar for sommereksamensemner for den eksamensperiode hvor første gangs prøve i emnet/emnene skal være avlagt.

Ekskursjoner
I løpet av studietiden arrangeres normalt 5 til 6 større ekskursjoner:

- Evt. en introduksjonsekskursjon i 1. semester.
- Feltarbeidsekskursjon til utlandet i 2. semester.
- Norgesekskursjon. Feltstudier av eldre norsk arkitektur i 4. semester.
- Nordenekskursjon. Boligekskursjon i Skandinavia i 5. semester.
- Utenlandsekskursjon etter 6. semester.
- Ekskursjoner i forbindelse med prosjektemner.

Fakultetsforelesninger.
I forbindelse med undervisningen i emnene Arkitektur 1, 2, 3, 4, 5 og 6 og alle prosjekt vil det bli avholdt fakultetsforelesninger. Den gjennomsnittlige undervisningsbelastning av disse er beregnet til 0,5Vt.
Denne undervisningen er tatt med i utregningen av vekttall.
Fakultetsforelesninger er en felles innføring i områder i prosjekt og kunnskapsemne som ansees å være av betydning for de studenter som ikke kommer til å gjennomgå vedkommende emne. Dessuten omfatter fakultetsforelesningene gjesteforelesninger.

EMNETABELL - SIVILARKITEKTSTUDIET

1. – 3. årskurs

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår	Sum Vt	Eksamen	Kar
1. årskurs						
SAA5014	Arkitektur 1	5Vt		5Vt		BØ
EXH001	EXPHIL MODUL 1	2,5Vt		2,5Vt	30. november	TE
SAA0520	Form og farge 1	1Vt	1Vt	2Vt		BØ
SAA1007	Konstruksjonslære	1Vt	1Vt	2Vt	26. mai	BE
SAA3505	Arkitekturens teori og historie 1	0,5Vt	0,5Vt	1Vt	31. mai	BE
SAA5016	Arkitektur 2		5Vt	5Vt		BØ
EXS002	EXPHIL MODUL 2		2,5Vt	2,5Vt		TØ
2. årskurs		**Høst**	**Vår**	**Sum Vt**		
SAA1014	Bygningsfysikk	1Vt		1Vt	16. desember	TE
SAA5020	Arkitektur 3	7Vt		7Vt		BØ
SAA0525	Form og farge 2	1Vt	1Vt	2Vt		TØ
SAA3510	Arkitekturens teori og historie 2	1Vt	1Vt	2Vt	30. mai	TE
SAA4058	Landskap og sted		3Vt	3Vt	27. mai	TE
SAA5022	Arkitektur 4		5Vt	5Vt		TØ
3. årskurs		**Høst**		**Sum Vt**		
SAA3515	Arkitekturens teori og historie 3	2Vt		2Vt	18. desember	TE
SAA4015	Arkitektur 5A BYPLANLEGGING	5Vt		5Vt	13. desember	TEØ
SAA5026	Arkitektur 5B BOLIGPLANLEGGING	3Vt		3Vt		TØ
			Vår			
SAA3520	Arkitekturens teori og historie 4		2Vt	2Vt		TØ
SAA5028	Arkitektur 6 STØRRE BYGG I PLAN-KONTEKST		8Vt	8Vt		TØ

EMNETABELL - SIVILARKITEKTSTUDIET
PROSJEKTEMNE
4. OG 5. ÅRSKURS

Emnenr	Emnetittel	Må tas i komb. med	Anm.	Høst	Vår	Sum Vt	Eksamen	Kar
SAA0011	ARKITEKTUR A			5 Vt		5 Vt		TØ
SAA0031	ARKITEKTUR SA A			5 Vt		5 Vt		TØ
SAA0570	VIS KOM 1 A	SAA0560		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA1060	TREARKITEKTUR A	SAA1050		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA1070	METAMORFOSE	SAA1020		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA3565	ARK OG BYGNVERN	SAA3560		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA4051	BYFORMING I		5	5 Vt		5 Vt		TØ
SAA4070	BYØK PLANL PROSJEKT	SAA4078 SAA4074	2,3	5 Vt		5 Vt		TØ
SAA5140	ARK OG LANDSKAP	SAA5040		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA5150	BOLIGPROSJEKTERING	SAA5050		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA5170	ARK PROSJ EP A	SAA5070		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA5180	ARK PROSJ RES	SAA5080		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA5190	ARK PROSJ KP	SAA5090		5 Vt		5 Vt		TØ
SAA0021	ARKITEKTUR A				5 Vt	5 Vt		TØ
SAA0041	ARKITEKTUR SA A				5 Vt	5 Vt		TØ
SAA0575	VIS KOM 2 A	SAA0565			5 Vt	5 Vt		TØ
SAA1065	TREKONSTRUKSJONER	SAA1055	3		5 Vt	5 Vt		TØ
SAA1075	EIENDOMSFORVALTNING	SAA1045	4		5 Vt	5 Vt		TØ
SAA1085	ENERGI- OG MILJØBYGG	SAA1035	1		5 Vt	5 Vt		TØ
SAA4066	BYFORMING II		1, 5		5 Vt	5 Vt		TØ
SAA5155	INT PROSJ	SAA5055			5 Vt	5 Vt		TØ
SAA4066	BYFORMING II		1, 5		5 Vt	5 Vt		TØ
SAA5155	INT PROSJ	SAA5055			5 Vt	5 Vt		TØ
SAA5165	ARK PROSJ SF A	SAA5065			5 Vt	5 Vt		TØ
SAA5175	TEORI OG EKSP A	SAA5075			5 Vt	5 Vt		TØ
SAA5195	IND FORMGIVING A	SAA5095	4		5 Vt	5 Vt		TØ

Hvert semester skal det velges ett Prosjektemne og to Teori- og kunnskapsemner. Det ene Teori- og kunnskapsemne skal velges slik at det kan knyttes tett opp til det valgte Prosjektemnet. I kolonne ”Må tas i komb. med” er det angitt hvilke(t) Teori- og kunnskapsemne som kan/må knyttes opp til det enkelte Prosjektemne. Det andre Teori- og kunnskapsemne kan velges fritt fra listen over Teori- og kunnskapsemne. Velegnede emner på 2,5 Vt undervist av andre fakultet, kan også tas inn i emnekretsen som fritt valgt Teori- og kunnskapsemne. Dette forutsetter godkjenning fra fakultetet som gir emnet.

1. Se avsnitt om forutsetninger under emnebeskrivelsen.
2. Emnene SAA4070, SAA4074 og SAA4078 må alle tas i samme semester.
3. Undervises ikke i studieåret 2002/2003.
4. Se emnetekst vedr. forbehold om gjennomføring av undervisning.
5. Evt. krav til hvilke andre emner som kan tas i kombinasjon med dette emnet, vil bli opplyst i forbindelse med emnevalg.

EMNETABELL - SIVILARKITEKTSTUDIET
KUNNSKAPSEMNE
4. OG 5. ÅRSKURS

Emnenr	Emnetittel	Må tas i komb.med	Anm.	Høst	Vår	Sum Vt	Eksamen	Kar
SAA0016	ARKITEKTUR B			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA0036	ARKITEKTUR SA B			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA0540	EST KOMMUNIKASJON			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA0550	VIS KOM 3			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA0560	VIS KOM 1 B	SAA0570		2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA1020	PLAN BYGGESAK			2,5 Vt		2,5 Vt	19.desember	TEØ
SAA1030	MATERIALER			2,5 Vt		2,5 Vt	14.desember	TE
SAA1040	LYS OG BELYSNING			2,5 Vt		2,5 Vt	17.desember	TE
SAA1050	TREARKITEKTUR B	SAA1060		2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA3560	DOKUMENTASJON OG ANALYSE			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA4020	OVERSIKTSPLANLEGGING			2,5 Vt		2,5 Vt	7. desember	TEØ
SAA4040	FORSK MET ARK PLANL			2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA4054	LANDSKAP OG PLANL		3	2,5 Vt		2,5 Vt	12.desember	TE
SAA4074	BYØK PLANL TEORI	SAA4075 SAA4070	2, 3	2,5 Vt		2,5 Vt	11.desember	TE
SAA4078	BYØK PLANL METODE	SAA4070 SAA4074	2, 3	2,5 Vt		2,5 Vt	16.desember	TE
SAA5040	ARK FORM OG FUNKSJON	SAA5140	1	2,5 Vt		2,5 Vt		BØ
SAA5050	BOLIGKUNNSKAP	SAA5150		2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA5070	ARKP PROSJ EP B	SAA5170		2,5 Vt		2,5 Vt		TØ
SAA5080	ARKANT			2,5 Vt		2,5 Vt		BØ
SAA5090	PROSJMET OG PROGR			2,5 Vt		2,5 Vt		BØ
SAA5100	ARKITEKT SCENOGRAFI			2,5 Vt		2,5 Vt		BØ
SAA5120	BOLIG TEORI HISTORIE			2,5 Vt		2,5 Vt		BØ
SAA0026	ARKITEKTUR B				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA0046	ARKITEKTUR SA B				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA0545	EST KOMMUNIKASJON				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA0555	VIS KOM 4				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA0565	VIS KOM 2 B	SAA0575			2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA1035	ENERGI I BYGNINGER				2,5 Vt	2,5 Vt	28. mai	TE
SAA1045	PROGRAMMERING				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA1055	KONSTRUKSJONER AV TRE	SAA1065	3		2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA1090	VIRTUELL BYGNING				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA4045	BYFORM HIST OG TEORI				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA5055	LYS OG ROM				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA5065	ARK PROSJ SF B				2,5 Vt	2,5 Vt		BØ
SAA5075	TEORI OG EKSP B	SAA5175			2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA5095	IND FORMGIVING B	SAA5195	4		2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SAA5105	INDUSTRIKULTUR				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SIO8053	INNOVASJON				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ
SIO8064	FORMGIVING I TRE				2,5 Vt	2,5 Vt		TØ

1. Se avsnitt om forutsetninger under emnebeskrivelsen.
2. Emnene SAA4070, SAA4074 og SAA4078 må alle tas i samme semester.
3. Undervises ikke i studieåret 2002/2003.
4. Se emnetekst vedr. forbehold om gjennomføring av undervisning.

SIVILARKITEKTSTUDIET

EMNER SOM INNGÅR I SIVILARKITEKTSTUDIET OG SOM ANDRE FAKULTET INNENFOR UNIVERSITETET HAR ANSVAR FOR

EXH 001 **Exphil Modul 1**

Examen philosophicum, modul 1
Common Introductory, Course 1

Faglærer: Post.doc. Lars Johan Materstvedt
Uketimer: Høst: 4F + 2Ø + 6S = 2,5Vt
Tid: Semesterplan utarbeides.
Eksamen: 30. november **Hjelpemidler:** D **Øvinger:** O **Karakter:** TE

Mål: Formålet med denne modulen er å gi en innføring i visse utvalgte temaer og perspektiver fra filosofi og vitenskapsteori. Det skal gis (I) en systematisk presentasjon av noen vitenskapsteoretiske temaer, (II) en presentasjon av noen linjer i filosofi- og vitenskapshistorien fra antikken til i dag, som også skal gi en ramme for forståelse av de vitenskapsteoretiske temaenes betydning. Det gis en presentasjon av hvordan den vitenskapelige revolusjonen på 1600-tallet markerer et grunnleggende paradigmeskifte i vestens intellektuelle historie, med langsiktige konsekvenser for vitenskap og teknologi.
Forutsetning: Generell studiekompetanse.
Innhold: Det gis en framstilling av filosofi- og vitenskapshistorie, hvor det dras linjer fra antikkens verdensbilde til diskusjoner i vårt århundre. Først presenteres antikkens verdensbilde: Det greske synet på natur som kosmos, det greske vitenskapssynet, synet på håndverk, teknikk og kunst samt på etikk og politikk — vekten legges spesielt på Aristoteles. Noen korte grunndrag i middelalderens filosofi. Det presenteres dernest ulike veier framover mot nytiden: fra et teleologisk til et mekanistisk verdensbilde; bruddet med den antikke geosentrisme (fra Kopernikus til Newton); fra en lukket verden til et uendelig univers; utviklingen av sentral-perspektivet i maleri og arkitektur; Descartes' rasjonalisme, Humes empirisme og Kants transcendentalfilosofi (erkjennelsesteori og moralfilosofi); framveksten av en moderne kunstbetraktning (estetikk) og av moderne humanistiske vitenskaper; den darwinistiske revolusjonen; nyttefilosofi (utilitarianisme). Det gis også en systematisk presentasjon av en del grunnbegreper og tradisjoner i vitenskapsteori. Det gis en innføring i vitenskapsfilosofiske spørsmål både i tilknytning til naturvitenskap, humaniora og samfunnsvitenskap.
Undervisningsform: Forelesninger, øvinger og seminarer. Forelesningene utgjør 4 timer pr. uke hele semesteret gjennom. Øvinger i grupper på 8 studenter (kollokvier) utgjør 2 timer pr. uke i 8 uker. I øvingene i grupper arbeider studentene med oppgaver. Øvingene (kollokviene) er frivillige, men det anbefales at man deltar på disse øvingene. Seminarene utgjør én samling på 4 sammenhengende timer midt i semesteret og én 4 timers samling på slutten av semesteret.
Kursmateriell: Det er utarbeidet en detaljert pensumliste.
Eksamen: Skriftlig.

EXS002 **EX.PHIL. MODUL 2**

Examen philosophicum, modul 2
Common Introductory, Course 2

Koord.: Odd Meland, SVT-fakultetet
Uketimer: Vår: 3F + 2Ø + 7S = 2,5Vt
Tid: Semesterplan utarbeides.
Eksamen: - **Hjelpemidler:** - **Øvinger:** O **Karakter:** TØ

Mål: I forelesninger og prosjektoppgaver tilstrebes en aktuell tilnærming til stoffet der drøfting av konkrete problemstillinger og bruk av relevante eksempler står sentralt. Det vil også legges vekt på at stoffet behandles innenfor rammen av mer overordnede perspektiver og grunnleggende tilnærmingsmåter. På denne måten søker man i emnet å vise at «teori og praksis» gjensidig kan befrukte hverandre til større innsikt.
Forutsetning: Ingen.
Innhold: I første halvdel av semesteret gis det forelesningstilbud innenfor temaene ”Vår verden i utvikling”, ”Teknologi og vitenskap”, ”Kultur og mangfold”, ”Menneske og individ”, ”Demokrati, dialog og ledelse”, ”Miljø”, ”Etikk og politisk filosofi” og ”Vitenskapelig argumentasjon”. I andre halvdel av semesteret arbeider studentene med en prosjektoppgave innenfor ett av de ovennevnte temaene basert på obligatorisk og selvvalgt pensum. Studentene vil kunne velge prosjektoppgave fra et knippe faglærergitte problemstillinger innenfor det enkelte tema. Prosjektoppgaven skal leveres som et individuelt arbeid eller som et fellesarbeid for opp til tre studenter. I arbeidet med prosjektoppgaven anbefales studentene å delta i og støtte seg til temaspesialiserte prosjektkollokvier ledet av viderekommende studenter (studentassistenter). Verken forelesninger eller prosjektkollokvier er obligatoriske, men anbefales for å bli kjent med stoffet, universitetet og medstudenter, og som støtte i skriving av prosjektoppgaven. Prosjektoppgaven er karakterbelagt og det gis ikke eksamen ut over denne.

Se for øvrig eget hefte for emnet.
Undervisningsform: Forelesninger og prosjektkollokvier.
Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.
Eksamensform: Øvinger.

SIO8053 INNOVASJON
Innovasjon i produktutvikling
Innovation in Product Development
Faglærer: Professor Per Boelskifte
Uketimer: Vår: 2F+8Ø+2S = 2,5 Vt
Tid: ***Undervises ikke i studieåret 2002/2003***
Eksamen:- Hjelpemidler: - Øvinger: - Karakter: TØ

Mål: Emnet skal gi studentene en dypere forståelse av den skapende prosess og utvikle studentenes evner og ferdigheter til gruppesamspill og kreativt arbeid i konseptfasen ved produktutvikling.
Forutsetning: Forkunnskaper i produktutvikling er ønskelig. Antall studenter kan bli begrenset pga. kapasitet. Studenter i høyere årskurs prioriteres.
Innhold: Teori og konsepter knyttet til intuisjon, kreativitet og kreativ samhandling. Gjennomgåelse av metoder for kreativ problembehandling. Arbeid med verdier, brukeropplevelser og scenarier knyttet til produkter. Fokus på egenutvikling, gruppedynamikk og gruppearbeid. Trening i mental visualisering og fantasi. Improvisasjonens kunst: Kobling mot musikk og teater. Utvikling av indre bilder, visjoner, scenarier og designkonsepter frem til funksjonell mock-up.
Undervisningsform: Forelesninger, tegne-, teater- og musikkøvelser. Gruppebaserte, praktiske prosjektopgaver.
Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.
Eksamensform: Øvinger.

SIO8064 FORMGIVING I TRE
Formgiving i tre
Design in Wood
Faglærer: Førsteamanuensis Jon Herman Rismoen
Uketimer: Vår: 2F+8Ø+2S = 2,5 Vt
Tid: Etter avtale
Eksamen:- Hjelpemidler: - Øvinger: O Karakter: TØ

Mål: Formålet med emnet er å gi studentene forståelse for bruk av tre i nye sammenhenger innenfor produktdesign og arkitektur. Prosjektoppgavene i emnet skal gi studentene praktisk erfaring med arbeid i tre.
Forutsetning: Emnet er forbeholdt studenter ved linjen for Teknisk design og sivilarkitektstudiet. Antall studenter vil bli begrenset til 15 pga. kapasitet. For studenter fra linjen for Teknisk design forutsettes emnet SIO8007 Produktdesign 4 eller tilsvarende kunnskaper. For sivilarkitektstudentene forutsettes fullført 3. årskurs.
Innhold: Det legges vekt på nyskapning innen bruk av trematerialer. Emnet skal trene ferdigheter i design av produkter, med fokus på samspill mellom estetikk, funksjon, trematerialer og produksjonsprosesser. Det vil bli tatt utgangspunkt i design av enkeltprodukter, interiørelementer eller bygningskomponenter. Det bir gitt en eller flere prosjektoppgaver hvor studentene skal bli kjent med tre som materiale og utforske enkelte produksjonsprosessers muligheter og begrensninger. Det vil bli lagt stor vekt på arbeid med skissemodeller og prototypbygging.
Undervisningsform: Forelesninger, øvingsoppgaver, prosjektarbeid, obligatoriske bedriftsbesøk og individuell veiledning. I prosjektoppgavene inngår en muntlig presentasjon av resultatene.
Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.
Eksamensform: Øvinger.

FAKULTET FOR ARKITEKTUR OG BILLEDKUNST

Fakultetet sentralt

SAA0011 **ARKITEKTUR A**
Arkitektur A, prosjektemne
Architecture A, Project

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen ett eller flere av de emneområder hvor fakultetet driver forskning eller undervisning.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger som dukker opp utenfor rammene av den planlagte undervisning i andre prosjektemner. Oppgavene vil være knyttet til de emneområder hvor fakultetet er forpliktet til å utvikle ny innsikt og kunnskap, og hvor en undersøkelse og fordypning gjennom et samarbeid mellom lærere og studenter vil være tjenlig.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Eksamensform: Øvingsarbeider.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0016 **ARKITEKTUR B**
Arkitektur B, teori- og kunnskapsemne
Architecture B

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen ett eller flere av de emneområder hvor fakultetet driver forskning eller undervisning.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger som dukker opp utenfor rammene av den planlagte undervisning i andre teori- og kunnskapsemner. Oppgavene vil være knyttet til de emneområder hvor fakultetet er forpliktet til å utvikle ny innsikt og kunnskap, og hvor en undersøkelse og fordypning gjennom et samarbeid mellom lærere og studenter vil være tjenlig.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Eksamensform: Øvingsarbeider.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0021 **ARKITEKTUR A**
Arkitektur A, prosjektemne
Architecture A, Project

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen ett eller flere av de emneområder hvor fakultetet driver forskning eller undervisning.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger som dukker opp utenfor rammene av den planlagte undervisning i andre prosjektemner. Oppgavene vil være knyttet til de emneområder hvor fakultetet er forpliktet til å utvikle ny innsikt og kunnskap, og hvor en undersøkelse og fordypning gjennom et samarbeid mellom lærere og studenter vil være tjenlig.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA0026 **ARKITEKTUR B**
Arkitektur B, teori- og kunnskapsemne
Architecture B

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen ett eller flere av de emneområder hvor fakultetet driver forskning eller undervisning.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger som dukker opp utenfor rammene av den planlagte undervisning i andre teori- og kunnskapsemner. Oppgavene vil være knyttet til de emneområder hvor fakultetet er forpliktet til å utvikle ny innsikt og kunnskap, og hvor en undersøkelse og fordypning gjennom et samarbeid mellom lærere og studenter vil være tjenlig.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Eksamensform: Øvingsarbeider.
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0031 **ARKITEKTUR SA A**
Arkitektur SA A, samarbeidsprosjekt, prosjektemne
Architecture SA A, Joint course, Project

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen emneområder som krever eller vil være tjent med et tverrinstituttlig samarbeide.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger innen de emneområder som er definert som innsats- eller prosjektområder ved fakultetet.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Eksamensform: Øvingsarbeider.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0036 **ARKITEKTUR SA B**
Arkitektur SA B, samarbeidsprosjekt, teori- og kunnskapsemne
Architecture SA B, Joint course.

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen emneområder som krever eller vil være tjent med et tverrinstituttlig samarbeide.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger innen de emneområder som er definert som innsats- eller prosjektområder ved fakultetet.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0041 **ARKITEKTUR SA A**
Arkitektur SA B, samarbeidsprosjekt, prosjektemne
Architecture SA B, Joint course, Project

Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen emneområder som krever eller vil være tjent med et tverrinstituttlig samarbeide.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger innen de emneområder som er definert som innsats- eller prosjektområder ved fakultetet.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0046 **ARKITEKTUR SA B**
Arkitektur SA B, samarbeidsprosjekt
Architecture SA B, Joint course
Faglærer: NN
Emnets hensikt: Videregående studier innen emner som krever eller vil være tjent med et verrinstituttlig samarbeide.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur.
Kunnskapsmål: Aktuelle oppgaver og problemstillinger innen de emneområder som er definert som innsats- eller prosjektområder ved fakultetet.
Undervisningsform: Prosjektarbeider, seminarer og individuell veiledning.
Kursmateriell: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

Institutt for form og farge

SAA0520 **FORM OG FARGE 1**
Form og farge 1
Form and colour 1
Faglærer: Førsteamanuensis Harald Wårvik
Emnets hensikt:
Forutsetning: Ingen.
Kunnskapsmål: Høst: Innføring i grunnleggende tegneriske problemstillinger med vekt på romoppfattelse og framstilling av rom og form. Vår: Innføring i fargebruk; fargeteorier og forhold mellom farger. Anvendt farge i tegning.
Gjennomføring:
Belastning: 2Vt (høst 1Vt vår 1Vt)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA0525 **FORM OG FARGE 2**
Form og farge 2
Form and colour 2
Faglærer: Førsteamanuensis Harald Wårvik
Emnets hensikt:
Forutsetning: Ingen.
Kunnskapsmål: Høst: Innføring i 3-dimensjonal form. Grunnleggende analyser av interaksjon mellom form og rom. Tegning som redskap i planleggingsstadiet og i presentasjon.
Vår: Emnet tar for seg arkitekturrelatert formproblematikk, tegneriske framstillingsformer og teknikker samt bevegelsesforløp og målestokkframstilling.
Gjennomføring:
Belastning: 2Vt (høst 1 Vt vår 1 Vt)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0540 **EST KOMMUNIKASJON**
Estetisk kommunikasjon
Visual aesthetics
Faglærere: Førsteamanuensis Eivind Kasa
Emnets hensikt: Å studere estetiske problemstillinger innenfor arkitekturen.
Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller

tilsvarende forkunnskaper.

Kunnskapsmål: Estetisk kommunikasjon er først og fremst et teoretisk emne. Det undersøker estetiske problemstillinger innenfor arkitekturen og generelle estetiske spørsmål slik de er relevante for denne.

Gjennomføring: Forelesninger, seminarer og skriftlige øvinger som i enkelte tilfelle kan kombineres med praktiske.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0545 **EST KOMMUNIKASJON**
Estetisk kommunikasjon
Visual aesthetics

Faglærere: Førsteamanuensis Eivind Kasa

Emnets hensikt: Å studere estetiske problemstillinger innenfor arkitekturen.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende forkunnskaper.

Kunnskapsmål: Estetisk kommunikasjon er først og fremst et teoretisk emne. Det undersøker estetiske problemstillinger innenfor arkitekturen og generelle estetiske spørsmål slik de er relevante for denne.

Gjennomføring: Forelesninger, seminarer og skriftlige øvinger som i enkelte tilfelle kan kombineres med praktiske.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0550 **VIS KOM 3**
Visuell kommunikasjon 3
Visual aesthetics 3

Faglærere: Professor Paul Brand

Emnets hensikt: Emnet har til hensikt å framheve problemstillinger innenfor den visuelle kommunikasjon.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende forkunnskaper.

Kunnskapsmål: Emnet vil ta for seg grafiske og fargemessige problemstillinger i forhold til kommunikasjon og informasjon.

Gjennomføring: Seminarer og individuell veiledning.

Kursmateriell: Relevante eksempler fra arkitektur og billedkunst.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0555 **VIS KOM 4**
Visuell kommunikasjon 4
Visual aesthetics 4

Faglærere: Førsteamanuensis Erling Rohde

Emnets hensikt: Emnet skal gi innsikt og øvelse i konkret informasjonsformidling gjennom bruk av visuelle virkemidler.

Forutsetning: Eksamen i fag SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende forkunnskaper.

Kunnskapsmål: Alternative uttrykksformer i visuelle kommunikasjon.

Gjennomføring: Seminarer og individuell veiledning.

Kursmateriell: Relevante eksempler fra arkitektur og billedkunst.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0560 **VIS KOM 1 B**

Visuell kommunikasjon 1 B. Fra ide til visuelt uttrykk. Metoder og forbilder

Visual communication 1 B. From idea to visual expression. Methods and ideals

Faglærer: Førsteamanuensis Erling Rohde.

Emnets hensikt: Å gi et innblikk i metoder og anvendelse av presentasjon som praktisert av kunstnere og arkitekter.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA0570 Vis.kom.1 A.

Kunnskapsmål: Utvidet begrepsapparat innen visuell presentasjon.

Gjennomføring: Seminar og personlig veiledning.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0565 **VIS KOM 2 B**

Arkitekturrelaterte problemstillinger med hovedvekt på visuell presentasjon

Architecture related problems in relation to visual presentation

Faglærer: Professor Paul Brand.

Emnets hensikt: Anvendte metoder innen form og farge for visuell kommunikasjon av arkitekturrelaterte oppgaver.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA0575 Vis.kom. 2 A.

Kunnskapsmål: Utvidet begrepsapparat innen visuell presentasjon.

Gjennomføring: Seminar og personlig veiledning.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0570 **VIS KOM 1 A**

Visuell kommunikasjon. Presentasjon og visualiseringsteknikk

Visual communication. Presentation and visualisation techniques

Faglærer: Førsteamanuensis Erling Rohde.

Emnets hensikt: Å utvikle studentenes evne til selvstendig kreativ problemløsning. Å utvikle en kreativitet der en må lære å stole på egne valg og avgjørelser. Å arbeide fysisk med presentasjon av en ide – et konsept e.l. Å utvikle selvstendig tankegang.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA0560 Vis.kom.1 B.

Kunnskapsmål: Utvikle ferdigheter innen en eller flere av de teknikker som belyses under kurset. Utvikle en forståelse av begreper innen nyere kunst og deres relasjoner til arkitekturen.

Gjennomføring: Seminarer, gjestelærere. Workshops, praktiske kurs. Egen utvikling (prosjekt). Personlig veiledning.

Belastning: 5 Vt (Høst)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA0575 **VIS KOM 2 A**

Visuell kommunikasjon 2 A. Arkitektur og kunst som verktøy til utvikling av ulike byroms konstellasjoner.

Visual communication 2 A. Architecture and art as a tool for development of different city scape constellations.

Faglærer: Professor Paul Brand

Emnets hensikt: Å utvikle form-, farge- og romforståelse i reelle arkitekturrelaterte problemstillinger. Å utvikle evner innen tegning, fargebruk og modellering i forhold til kursets innhold.

Forutsetning: Eksamen i SAA0520 Form og farge 1 og SAA0525 Form og farge 2 eller tilsvarende. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA0565 Vis.kom.2 B.

Kunnskapsmål: Å utvikle evnen til å ta i bruk tilegnet kunnskap innen emneområdet i relasjon til arkitektur og dertil relaterte områder.

Gjennomføring: Seminarer, gjestelærere. Workshops, praktiske kurs. Egen utvikling (prosjekt). Personlig veiledning.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

Institutt for bygningsteknologi

SAA1007 **KONSTRUKSJONSLÆRE**
Konstruksjonslære
Structures
Faglærer: Professor Jan Siem
Emnets hensikt:
Kunnskapsmål: Emnet gir en innføring i lastberegninger, likevektslære, fasthetslære og enkel bygningsstatikk. Videre behandles enkle konstruksjonselementer av tre, stål og betong. Teorien anvendes på beregning av oppleggskrefter og snittkrefter og enkle dimensjoneringsoppgaver.
Belastning: 2Vt (høst 1 Vt vår 1 Vt)
Tid: Egen semesterplan utarbeides.
Eksamen: 26. mai
Karakter: BE
Eksamensform: Skriftlig. **Hjelpemidler:** B2 **Øvinger:** O

SAA1014 **BYGNINGSFYSIKK**
Bygningsfysikk
Building physics
Faglærer: Professor Jan Vincent Thue

Emnets hensikt: Emnet gir en teoretisk innføring i elementære fysiske lover og sammenhenger som gir grunnlag for utforming av bygningskonstruksjoner og installasjoner.
Kunnskapsmål: Klimafysiologi, klimalære, varmelære, vind og luftbevegelser, fuktvandring, lydlære og lyslære. De teoretiske prinsippene og beregningsmetodene anvendes på praktisk utforming av bygningskonstruksjoner.
Gjennomføring: I sammenheng med undervisningen i emnet Bygningsfysikk blir det gjennomført to emneblokker med samme tema i emnene SAA5016 Arkitektur 2 og SAA5020 Arkitektur 3.
Belastning: 1 Vt (Høst)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Eksamen: 16. desember
Karakter: TE
Eksamensform: Skriftlig **Hjelpemidler:** B2 **Øvinger:** O

SAA1020 **PLAN OG BYGGESAK**
Plan- og byggesaksbehandling
Plan and building regulations
Faglærere: Professor Tore I. Haugen
Emnets hensikt: Emnet skal gi innføring i lover og forskrifter knyttet til plan- og byggesaksbehandling, og erfaring for hvordan dette gjøres i praksis sett fra både arkitekt, utbygger og myndighetssiden.
Forutsetning: Ingen.
Kunnskapsmål: Emnet skal gi kunnskap om planprosessen med fokus på regulerings- og bebyggelsesplanlegging, og byggesaksbehandling i samsvar med byggesaksreformen 1997. Byggesaksbehandlingen vil ha fokus på forhåndskonferansen, rammesøknad og kontrollplaner for prosjektering og utførelse. Det legges vekt på å belyse plan- og byggesaksbehandling både sett fra arkitektens/planleggerens perspektiv og fra myndighetssiden.
Gjennomføring: Gjennomføringen vil bli basert på forelesninger med teori og prosjekteksempler fra Trondheim. I tillegg til innføringen i lover og forskrifter, vil det bli lagt vekt på samspillet i byggeprosessen mellom aktørene på privat og offentlig side. Prosjektoppgaven vil omfatte evaluering av en byggesak i Trondheim, eller utarbeiding av grunnlag for en rammesøknad i et byggeprosjekt.
Forelesninger og workshop. Øvinger og prosjektarbeid utformes individuelt eller som gruppearbeid.
Emnet SIA40AA inngår som en del av undervisningen.
Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Eksamen: 19. desember

Karakter: TEØ
Eksamensform: Skriftlig eksamen og øvingsarbeider. **Hjelpemidler:** B2 **Øvinger:** O

SAA1030 **MATERIALER**
Byggematerialer
Building Materials
Faglærere: Førsteamanuensis Finn Hakonsen
Emnets hensikt: Øke kunnskapene om byggematerialer slik at forutsetninger til å begrunne valg i en prosjektoppgave forbedres. Undervisningen innen materialer relateres til: Formgiving. Uttrykk og detaljering. Taktilitet. Økonomi og ressursbruk. FED. Inneklima.
Forutsetning: Ingen.
Kunnskapsmål: Produkt og materialvalg i prosjekteringsfasen. Detaljering. Investeringer og levetid. Konsekvenser av valg av byggematerialer for vedlikehold og andre driftskostnader. Konsekvenser for inneklima og for ressursbruk. Bruk av alternative byggematerialer.
Undervisningsform: Forelesninger og seminarer. En obligatorisk øvingsoppgave.
Kursmateriell: Enkelte forelesningsreferater.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Se egen semesterplan.
Eksamen: 14. desember
Karakter: TE
Eksamensform: Muntlig. **Øvinger:** O

SAA1035 **ENERGI I BYGNINGER**
Energi og ressursbruk i bygninger
Energy and Resource Use in Buildings
Faglærere: Professor Anne Grete Hestnes
Emnets hensikt: Emnets formål er å gi en bred innføring i aktuelle muligheter for utforming og teknisk utrusting av bygninger med sikte på miljø-optimal bruk av energi og andre ressurser.
Forutsetning: Dette kunnskapsemnet må tas i tilknytning til Prosjektemnet SAA1085 Energi- og miljøeffektive bygninger. Kombinasjonen kan inngå som et spesielt fordypningsemne i et selvprogrammert studieløp. Det kan også tas som frittstående valgemne.
Kunnskapsmål: Ressursbegrepet. Norges energi- og ressurssituasjon. Miljøkonsekvenser av energi- og ressursbruk ved lokalisering, utforming og drift av bygninger. Lavenergibygninger. Varmeisolering, varmegjenvinningsanlegg, varmepumper mv. Passive og aktive solenergisystemer. Økologiske løsninger. Vann- og avløpssystemer. Søppelhåndtering. Ressursoptimalisering.
Undervisningsform: Forelesninger og øvinger. Tilkalte forelesere vil bli benyttet.
Kursmateriell: Lechner: Heating, Cooling. Lighting
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale
Eksamen: 28. mai
Karakter: TE
Eksamensform: Skriftlig. **Hjelpemidler:** A1 **Øvinger:** O

SAA1040 **LYS OG BELYSNING**
Lys og belysning
Principles in Lighting
Faglærere: Førsteamanuensis Barbara Matusiak

Emnets hensikt: Emnets formål er å gi en grunnleggende innføring i prinsippene for prosjektering av belysning i bygninger, med spesiell vekt på dagslys.
Forutsetning: Eksamen i emnet SAA1014 Bygningsfysikk eller faglig bakgrunn i bygningsfysikk tilsvarende dette emnet.
Kunnskapsmål: Fotometri, øyet og synsfaktorene, belysningstekniske kriterier, dagslys som lyskilde, dagslysdata og beregninger, dagslysets betydning for arbeidsmiljø og trivsel, og litt om elektrisk lys, lyskilder, armaturer og belysningsberegninger.
Gjennomføring: Forelesninger, seminarer, demonstrasjoner, ekskursjoner og øvingsoppgaver. Forelesningene er i hovedsak felles med fag emne SIE1055 for elektrostudenter.
Kursmateriell: H. H. Bjørset: Lys og belysning i arbeidsmiljøet, Tapir.

H. A. Løfberg: Rekna med dagsljus. Statens institut for byggnadsforskning.
Lyskultur 21/98: Dagslys i bygninger. Prosjekteringsveiledning.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Etter avtale.
Eksamen: 17. desember
Karakter: TE
Eksamensform: Øvingsarbeider med muntlig gjennomgåelse. **Hjelpemidler:** C **Øvinger:** O

SAA1045 **PROGRAMMERING**
Programmering og evaluering (POE) av bygninger
Programming and evaluation of buildings

Faglærer: Professor Tore I Haugen

Emnets hensikt: Emnet skal gi basiskunnskap om programmering av byggeprosjekt med behovs- og virksomhetsanalyser, og metoder for evaluering av bygninger i bruksfasen.

Forutsetning: Gjennomført emne SAA1044 Bygningsadministrasjon eller tilsvarende grunnkurs/emneblokker.

Kunnskapsmål: Kurset vil ha fokus på programmeringsfasen som strekker seg fra byggherrens første ide om et byggeprosjekt med behovsutredning og virksomhetsanalyser, frem til ferdig behandling og besluttet byggeprogram. En skal lære hva et program omfatter, hvem som er med på programmeringen, innhenting og bearbeiding av informasjon og ulike arbeidsmåter/teknikker brukt i programmeringsprosessen. Her inngår også oppbyggingen av et programdokument etter NS 3455.
I kurset vil en også gjennomgå ulike teknikker for evaluering av bygninger i bruk, POE – Post Occupancy Evaluation, som grunnlag for programmering av nye og vurdering av eksisterende bygninger.

Gjennomføring: Det vil bli lagt vekt på casestudier der en studerer hvordan programmeringen er utført som del av byggeprosessen, og workshops knyttet til gjennomgang av teori og ulike arbeidsmetoder for programmering/POE. Prosjektoppgaven omfatter analyse av program og rammebetingelser for et byggeprosjekt, og/eller en evaluering (POE) av bygget i bruk. Forelesninger og workshops. Øvinger og prosjektarbeid utformes individuelt eller som gruppearbeid.

Kursmateriell: M. Gjestland ”Programmering” BEAM, NTNU 2000
A. Blyth ”Managing the Brief”

Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Muntlig presentasjon og gjennomgang av øvingsarbeid med sensor
Hjelpemidler: **-** **Øvinger:** O

SAA1050 **TREARKITEKTUR B**
Trearkitektur B (Sherlock)
Wooden Architecture B

Faglærere: Førsteamanuensis Helge Solberg, Institutt for byggekunst
Professor Knut Einar Larsen, Institutt for arkitekturhistorie
Førsteamanuensis Finn Hakonsen, Institutt for bygningsteknologi

Emnets hensikt: Spesielt.
Kurset vil fokusere på hvordan man bygger med tre. Tre er et levende materiale som gir utfordringer og setter sine særlige krav til utøverens kunnskaper. Dette omfatter bl.a. produksjon av skog og trematerialer, kjennskap til treets kvaliteter og egenskaper, byggekunnskaper og formgiving. Samtidig er trematerialet historisk sett det materialet som den vesentligste delen av Norges arkitekturhistorie er bygget av og som landet er kjent for i verden.
Generelt.
Med materialet tre som ramme vil almene arkitektoniske spørsmål være den faglige kjernen i kurset. Arkitekten som kreativ problemløser i samspill med bygningsteknologi og arkitekturhistorie i en prosess mot å skape arkitektur.

Forutsetning: Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1060 Trearkitektur A.

Kunnskapsmål: Det problemorienterte prosjektemnet vil løpe størsteparten av semesteret. I tillegg vil det være forelesninger, deloppgaver og workshops.

Kursmateriell: Oppgis ved kursstart.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Muntlig presentasjon av prosjektarbeid. Drøfting i plenum.

SAA1055 **KONSTRUKSJONER AV TRE**
Konstruksjoner av tre
Wooden Construction

Faglærere: Professor Jan Siem, Institutt for bygningsteknologi
Professor Knut Einar Larsen, Institutt for arkitekturhistorie
Førsteamanuensis Finn Hakonsen, Institutt for bygningsteknolgi

Emnets hensikt: Med materialet tre som ramme vil almene konstruktive og arkitektoniske spørsmål være den faglige kjernen i kurset. Arkitekten som kreativ problemløser i samspill med bygningsteknologiske og arkitekturhistoriske kunnskaper i en prosess mot å skape arkitektur. Kurset vil fokusere på hvordan man kan bygge med tre. Tre er et levende materiale som gir utfordringer som igjen setter sine særlige krav til utøverens kunnskaper. Dette omfatter bl.a. produksjon av skog og trematerialer, kjennskap til treets kvaliteter og egenskaper, byggekunnskaper og formgiving. Samtidig er trematerialet historisk sett det materialet som den vesentligste delen av Norges arkitekturhistorie er bygget av og som landet er kjent for i verden.

Forutsetning: Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1065 Trekonstruksjoner.

Kunnskapsmål: Tema: Trearkitektur i Norge og i verden fra tidenes morgen til i dag.
Målet med kurset er å gi innsikt i hvordan tre brukes som byggemateriale under forskjellige klimatiske og kulturelle betingelser. Kurset er delt inn i en forelesningsdel og litteraturdel samt studiereise.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid:

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon av prosjektarbeid.

Undervises ikke studieåret 2002/2003

SAA1060 **TREARKITEKTUR A**
Trearkitektur A (Sherlock)
Wooden Architecture A

Faglærere: Førsteamanuensis Helge Solberg, Institutt for byggekunst
Professor Knut Einar Larsen, Institutt for arkitekturhistorie
Førsteamanuensis Finn Hakonsen, Institutt for bygningsteknologi

Emnets hensikt: Kurset skal gi kunnskaper om treets muligheter som byggemateriale. Det skal også gi innsikt og kompetanse til å anvende trematerialet i prosessen mot å skape arkitektur.

Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1050 B.

Kunnskapsmål: Kurset vil fokusere på hvordan man bygger med tre. Tre er et levende materiale som gir utfordringer som igjen setter sine særlige krav til utøverens kunnskaper. Dette omfatter bl.a. produksjon av skog og trematerialer, kjennskap til treets kvaliteter og egenskaper, byggekunnskaper og formgiving. Samtidig er trematerialet historisk sett det materialet som den vesentligste delen av Norges arkitekturhistorie er bygget av og som landet er kjent for i verden.
Med materialet tre som ramme vil almene arkitektoniske spørsmål være den faglige kjernen i kurset. Arkitekten som kreativ problemløser i samspill med bygningsteknologi og arkitekturhistorie i en prosess mot å skape arkitektur.

Gjennomføring: Kurset tar utgangspunkt i studentenes egne definerte programmer. Med tre som ramme vil det i en kreativ designprosess under kurset bli utviklet prosjektforslag til bygninger i liten skala. Det fokuseres på en foredlingsprosess som inneholder konsept, formgiving, materialkunnskaper og detaljering. Det problemorienterte prosjektemnet vil være basis i størsteparten av semesteret. I tillegg vil det være forelesninger, deloppgaver, verkstedsarbeid, studiereiser og workshops.

Kursmateriell: Papir, blyant, sag og øks.

Belastning: 5 Vt (Høst)

Tid:

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon av prosjektarbeid. Drøfting i plenum.

SAA1065 **TREKONSTRUKSJONER**
Trekonstruksjoner
Wooden Constructions

Faglærere: Professor Jan Siem, Institutt for bygningsteknologi
Professor Knut Einar Larsen, Institutt for arkitekturhistorie
Førsteamanuensis Finn Hakonsen, Institutt for bygningsteknologi

Emnets hensikt: Emnet skal gi kunnskaper om bærekonstruksjonens virkemåte. Det skal samtidig gjøre kunnskapene operative i designprosessen.

Forutsetning: Det kreves avsluttet grunnutdanning. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1055 Konstruksjoner av tre. Egnet som studieløp sammen med kurset Trearkitektur (Sherlock).

Kunnskapsmål: Med materialet tre som grunnlag vil den konstruktive og arkitektoniske kjernen i kurset. Kunnskaper om treets virkemåter vil være sentrale i kurset. Dette sett i perspektiv av ulike klimatiske og kulturelle betingelser i verden. Det undervises i og drøftes ulike konstruktive prinsipper og virkemåter i hele kursperioden.

Gjennomføring: Med tre som felles ramme, vil det i den kreative designprosess bli utviklet prosjektforslag til byggverk med fokus på konstruktiv forståelse og arkitektonisk utforming. Oppgaven vil variere fra år til år, men kan være f.eks. gang- og sykkelbru, utstillingsbygg eller overdekning av et historisk minnesmerke.

Kursmateriell: Kompendier.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon av prosjektarbeid.

Undervises ikke studieåret 2002/2003.

SAA1070 **METAMORFOSE**
Prosjektutvikling og –ledelse VK (Bygningsadministrasjon)
Architectural Management

Faglærer: Professor Tore I. Haugen

Emnets hensikt: Kurset skal gi en innføring og kunnskap om de ulike administrative og faglige oppgavene som ivaretas av arkitekten som prosjektleder i et byggeprosjekt, med vektlegging på de tidlige fasene i utviklingen av et prosjekt.

Forutsetning: Bør ha gjennomført emne SAA1044 Bygningsadministrasjon eller tilsvarende grunnkurs/emneblokker. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1020 Plan og byggesaksbehandling.

Kunnskapsmål: Kurset vil ta utgangspunkt i byggeprosessen fra tidlig ide- og konseptfase til FDV-fasen, og kartlegge hvordan prosjekter organiseres og gjennomføres. Dette omfatter ytre og indre rammebetingelser for prosjektet, gjennomføringsmodeller, økonomi og kostnader, tid- og framdrift, dokumentasjon- og informasjonshåndtering, byggebeskrivelse, kvalitetsstyring og ledelse. Det legges opp til å etablere en grunnleggende forståelse av byggeprosessen og samspillet mellom alle partene i en byggesak. Kurset skal også gi kunnskap og erfaringer med bruk av ulike IKT-verktøy for modellering/visualisering og prosjektledelse.

Gjennomføring: I samarbeid med en byggherre går en inn i ett konkret utviklingsprosjekt, der en vurderer og analyserer ulike alternative løsninger for utviklingen av en eiendom eller en bygning. Det skal utarbeides flere alternative løsninger som skal presenteres for byggherre og andre mulige aktører i byggesaken. Det legges betydelig vekt på bruk av IKT i prosjektering og prosjektledelse, og bruk av 3D modellering og visualisering av prosjektarbeidene. Utarbeiding av kostnadskalkyler, tids- og framdriftsplan i relasjon til arkitektfaglig arbeid vil også normalt inngå.
Forelesninger, seminarer og workshops. Øvinger og prosjektarbeid utformes individuelt eller som gruppearbeid.

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.

Belastning: 5 Vt (Høst)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon og gjennomgang av prosjekt med sensor. Sensur kan gjennomføres felles med emne SAA1020 Plan- og byggesaksbehandling.

Hjelpemidler: **-** **Øvinger:** O

SAA1075 **EIENDOMSFORVALTNING**
Bygg- og eiendomsforvaltning VK
Real Estate and Facilities Management

Faglærer: Professor Tore I. Haugen

Emnets hensikt: Kurset skal gi en innføring og kunnskap om de ulike oppgavene for en byggeherre og eiendomsforvalter med fokus på bruks- og FDV-fasen. Kurset skal også gi kunnskap og erfaringer med bruk av ulike IKT-verktøy.

Forutsetning: Bør ha gjennomført fag SAA1044 Bygningsadministrasjon eller tilsvarende grunnkurs/emneblokker. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA1045 Programmering og evaluering (POE) av bygninger i bruk.

Kunnskapsmål: I bygg- og eiendomsutvikling settes hovedfokus på byggherrens og eiendomsforvalters perspektiv. Det omfatter markedsforhold, økonomiske analyser, investering og finansiering, juridiske forhold, anskaffelser og innkjøp. Knyttet til forvaltning inngår FDVU-planlegging (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling), organisering, budsjettering og økonomisk styring m.m. Det legges i kurset vekt på å skape en helhetlig forståelse knyttet til begrepet Facilities Management (FM). FM defineres som den

integrerte planlegging, gjennomføring, gjennomføring og ledelse av bygg- og eiendommer med service og hjelpemidler, som bidrar til en effektiv innarbeiding av mål for virksomheten.

Gjennomføring: Det vil bli lagt vekt på casestudier der en studerer hvordan ulike bedrifter utvikler og forvalter sine næringseiendommer, og hvordan en tilrettelegger arbeidsplasser og lokaler der en tar hensyn til både bygning, brukerne av bygninger og bedriftens aktiviteter. Prosjektoppgavene kan omfatte vurdering av nye kontorløsninger, nye konsept for helse og omsorg og bygninger for mer industriell produksjon m.m. Forelesninger, seminarer og workshops. Øvinger og prosjektarbeid utformes individuelt eller som grup-pearbeid. Forelesninger blir koordinert med fag SIB3045 Bygningsforvaltning ved Fakultet for bygg og miljøteknikk

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon og gjennomgang av prosjekt og øvinger med sensor

Hjelpemidler: **-** **Øvinger:** O

Undervises 2002/2003 bare dersom EEU-kurs arrangeres.

SAA1085 **ENERGI- OG MILJØBYGG**
Energi- og miljøeffektive bygninger
Sustainable buildings – energy and environment issues

Faglærere: Professor Anne Grete Hestnes

Emnets hensikt: Målet med emnet er å gi øving i prosjektering av energi- og miljøeffektive bygninger.

Forutsetning: Deltakelse i emnet forutsetter at en samtidig tar SAA1035 Energi i bygninger, eller har tatt dette som valgemne tidligere.

Kunnskapsmål: Gjennom emnet skal en oppnå kunnskap om og ferdighet i å utnytte sakskunnskap på temaet som premiss i prosjektering av bygninger. En skal også lære å analysere eksisterende bygningers og egne prosjekters egenskaper med hensyn på energi og miljø.

Gjennomføring: I emnet vil det bli gitt enten en stor eller flere mindre prosjekteringsøvelser, samt analyseøvelser som gir ferdighet i å benytte forskjellige typer verktøy.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Muntlig presentasjon og gjennomgang av egne prosjekter og øvinger med sensur.

Øvinger: O

SAA1090 **VIRTUELL BYGNING**
Virtuelt rom, bygning eller arena
Virtual building

Faglærere: Førsteamanuensis Birgit Sudbø

Emnets hensikt: Eksperimentere, utforske og demonstrere muligheter ved anvendelse av IKT i arkitekturprosjektering.

Forutsetning: Basiskunnskaper innen IKT og innen arkitekturprosjektering.

Kunnskapsmål: Fokus på oppbygging og bruk av digitale 3D modeller for å simulere og analysere rom, konstruksjoner, klimapåvirkning og/eller som styringsverktøy og samarbeidsverktøy i byggeprosessen. Emnet skal gi en bred generell erfaring. Samtidig skal studentene fordype seg i spesielle tema.

Undervisningsform: Forelesninger, seminarer og undervisning knyttes til obligatoriske øvingsoppgaver

Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Prosjekt eller øvingsarbeider

Institutt for arkitekturhistorie

SAA3505 **ARK TEORI OG HIST 1**
Arkitekturens teori og historie 1
The Theory and History of Architecture 1

Faglærer: Professor NN

Emnets hensikt: Emnet skal, sammen med fag SAA3510, generelt fremme forståelsen for våre bygde omgivelsers historie gjennom analyse av bygningstyper og de enkelte byggverk- og miljøers utforming, sett i lys av teknisk kunnskap, teori og samfunnsforhold.

Kunnskapsmål: Kjennskap til den klassiske, gresk-romerske bygningsverden og dessuten til de 20de århundres arkitektur- og teoridannelser.
Emnets innhold formidles hovedsakelig i forelesninger som et kronologisk oversiktskurs og baseres for øvrig på studentenes eget litteraturstudium (statarisk og kursorisk pensum).

Belastning: 1Vt (høst 0,5Vt vår 0,5Vt)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Eksamen: 31. mai

Karakter: BE

Eksamensform: Skriftlig. **Hjelpemidler:** A1 **Øvinger:** I

SAA3510 **ARK TEORI OG HIST 2**
Arkitekturens teori og historie 2
The Theory and History of Architecture 2

Faglærer: Førsteamanuensis Dag Nilsen

Emnets hensikt: Emnet skal, sammen med fag SAA3505, generelt fremme forståelsen for våre bygde omgivelsers historie gjennom analyse av bygningstyper og de enkelte byggverk- og miljøers utforming, sett i lys av teknisk kunnskap, teori og samfunnsforhold.

Kunnskapsmål: Kjennskap til arkitektur- og arkitekturteoretiske emner fra middelalderen til ca. 1900 hovedsakelig knyttet til den vestlige verden. Vårsemesteret konsentreres om norsk (og dels nordisk) arkitektur og skal bl.a. gi innsikt i norsk trebyggings-tradisjon.

Belastning: 2Vt (høst 1Vt vår 1Vt)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Eksamen: 30. mai

Karakter: TE

Eksamensform: Skriftlig. **Hjelpemidler**: A1 **Øvinger:** I

SAA3515 **ARK TEORI OG HIST 3**
Arkitekturens teori og historie 3
The Theory and History 3

Faglærer: Professor Bjørn Røe

Emnets hensikt: Emnet gir et overordnet omriss av byers og byplanteoriers utvikling over tid.
Arkitektstudenter som vil ta emnet, forutsettes å ha gjennomført emnene SAA3505 og SAA3510 Arkitekturens teori og historie 1 og 2 eller tilsvarende kunnskaper.

Kunnskapsmål: Emnet følger den historiske utvikling av byer med særlig vekt på byplanhistorien fra den tidligere industrialismen og fram til i dag. Emnet gir også kunnskap om utviklingen av ulike byformingsteorier som basis for en praktisk innføring i byplanlegging.

Belastning: 2 Vt (høst)

Tid: Egen semesterplan utarbeides

Eksamen: 18. desember

Karakter: TE

Eksamensform: Skriftlig

SAA3520 **ARK TEORI OG HIST 4**
Arkitekturens teori og historie 4
The Theory and History 4

Faglærer: Professor Knut Einar Larsen

Emnets hensikt: Trene studentene i selvstendig bruk av teori og metode i bygningsanalyse og bygningsvern på basis av kunnskap innhentet gjennom emnene ATH 1-3, og arkitekturstudiet generelt.

Kunnskapsmål: Utarbeidelse av problembasert, skriftlig og illustrert fremstilling av en gjennomført bygning/bygningsmiljø-analyse, med dokumentasjon – diskusjon – og kritisk vurdering.

Belastning: 2 Vt (vår)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvinger.

SAA3560 **DOKUMENTASJON OG ANALYSE**
Bygningsdokumentasjon og tilstandsanalyse
Survey, documentation and analysis of existing buildings

Faglærere: Professor II Eir Grytli
Professor Knut Einar Larsen
Førsteamanuensis Dag Nilsen.

Emnets hensikt: Å gi en innføring i bygningsvernets viktigste teorier og metoder og om hvordan kunnskap ervervet gjennom disse metodene kan legges til grunn for planlegging av tiltak på eldre bebyggelse.

Forutsetning: Basiskunnskap i arkitektur og arkitekturhistorie. Emnet relaterer seg til SAA3565 Arkitektur og bygningsvern, men kan også tas separat.

Kunnskapsmål: En innføring i bygningsvernets viktigste teorier og metoder, hvor studentene skal tilegne seg forståelse av hvordan kunnskap ervervet gjennom disse metodene kan legges til grunn for planlegging av tiltak på eksisterende bebyggelse. Gjennom dette emnet skal studentene gis en teoretisk tilnærming til analyse og vurdering av eldre bebyggelse m.h.t. bygningshistorie, verneverdier og teknisk tilstand som grunnlag for utbedrings- og utviklingsprosjektering.

Gjennomføring: Undervisningen vil bestå i forelesninger, øvinger og demonstrasjoner samt selvstudium. Forelesere vil være tilkalte eksperter fra ulike relevante emneområder i tillegg til instituttets eget personale.

Kursmateriell: Forelesningsnotater, anbefalt litteratur.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid:
Karakter: TØ
Eksamensform: Kurset vil bli evaluert på grunnlag av en skriftlig besvarelse (essay) fra et case study.

SAA3565 **ARK OG BYGNVERN**
Vern og utvikling av eldre bygningsmiljøer
Conservation and development of historic buildings

Faglærere: Professor II Eir Grytli
Førsteamanuensis Dag Nilsen
Professor Knut Einar Larsen

Emnets hensikt: Gjennom undersøkelser relatert til program, sted og bygget form, diskuteres kompleksitet i arkitekturen i nordlige landskap. Emnet gir studentene erfaring med planlegging og formgiving av bygninger eller bygningsgrupper. Hvordan kan elementære komponenter som landskapsform og situasjon, tilgjengelighet og kommunikasjon, romprogram og bygningsstruktur bringes sammen i en gjensidig og integrert sammenheng i prosjekteringsprosessen?

Forutsetning: Basiskunnskap i arkitektur og arkitekturhistorie. Emnet undervises i nær tilknytning til SAA3560 Bygningsdokumentasjon og tilstandsanalyse, og det forutsettes at studentene også tar dette emnet.

Kunnskapsmål: Gjennom kurset skal studentene tilegne seg kunnskap om utbedrings- og utviklingsplanlegging for eksisterende bygninger, og trening i prosjektering hvor hensyn til vern skal vurderes i forhold til ønsker og behov i forbindelse med fortsatt eller ny bruk, funksjons- og forskriftskrav etc.

Kursmateriell: Anbefalt litteratur.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider med muntlig gjennomgåelse.

Institutt for by- og regionplanlegging

SAA4015 **ARKITEKTUR 5 A**
Arkitektur 5 A - Byplanlegging
Architecture 5 A - Townplanning

Faglærere: Førsteamanuensis Sverre Flack og professor Sverre Nistov

Emnets hensikt: Emnet skal gi grunnleggende kunnskap og ferdighet innen fysisk planlegging og stedsforming. Emnet er en videreføring av SAA4058 Landskap og sted.

Kunnskapsmål: Emnet skal gi ferdigheter i å praktisere ulike metoder til beskrivelse og tolkning av omgivelser. Det skal også

gi forståelse for byplanmessige strategier og planredskaper, foruten ferdighet i å utarbeide fysiske planer, der form, funksjon og prosesser står sentralt.
Følgende delemner vil bli undervist gjennom konsentrerte 2 dagers kurs (studiebelastning normalt 20 uketimer):
- bosetting og kulturforståelse 1 (BK/BR)
- IKT 5 (BK/BR)

Dette kurset skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen Arkitektur 5A.

Gjennomføring: Emnet består av en øvingsdel og en teoridel. I øvingsdelen tar emnet for seg et tettsted eller bydel som studieområde. Det foretas analyser og tolkninger for å vinne innsikt for å definere problemstillinger og utfordringer. Prosjektet vil omhandle både et oversikts- og et detaljnivå. I teoridelen undervises det i emner som planleggingens funksjon i samfunnet, aktuelle arkitekturteorier og planleggingsmetoder, strategier og planredskaper.

Belastning: 5Vt (Høst)

Tid: Emnet samordnes med SAA5026 Arkitektur 5 B Boligplanlegging. Egen semesterplan utarbeides.

Eksamen: 13. desember

Karakter: TEØ

Eksamensform: Skriftlig/Øvingsarbeider. Ved karakterfastsettelse teller øvinger 2/3 og skriftlig eksamen 1/3.

SAA4020 **OVERSIKTSPLANLEGGING**
Fysisk oversiktsplanlegging
Masterplanning

Faglærer: Professor Tor Medalen

Emnets hensikt: Emnet skal gi studentene kjennskap til og innføring i sentrale problemstillinger og i det lovmessige grunnlaget for fysisk oversiktsplanlegging.

Forutsetning: Emnet skal faglig sees i sammenheng med SIA4010 Fysisk detaljplanlegging og SIA4023 Samordnet areal- og transportplanlegging.

Kunnskapsmål: Studentene skal settes i stand til å planlegge for ulike situasjoner i et by-/tettstedsmessig område.

Gjennomføring: Forelesninger, øvinger, seminarer.

Eksamensform: Skriftlig.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Eksamen: 7. desember

Karakter: TEØ

Eksamensform: Skriftlig **Hjelpemider:** C **Øvinger:** O

SAA4040 **FORSK MET ARK PLANL**
Forskningsmetoder for arkitekter og planleggere
Research methods for architects and planners

Faglærere: Førsteamanuensis Linn Mo

Emnets hensikt: Emnet skal gi nødvendig forskeropplæring til studenter som skal bruke forskningsmetoder i en oppgave eller som vil lære hva forskning er.

Forutsetning: Ingen.

Kunnskapsmål: Studenten skal lære å skrive et prosjektforslag, utføre et forskningsprosjekt og skrive en forskningsrapport. Studenten skal lære å lese og vurdere ulike forskningsrapporter med ulikt metodegrunnlag. Studenten skal bli fortrolig med statistiske og kvalitative metoder (case studie).

Kunnskapsmål: Det gis en gjennomgåelse av forskningsmetoder (hypoteseprøvende vs. hypotesegenererende, deduktive vs. induktive) i henhold til aktuelle prosjekter og litteratur om forskningsmetode. Bidrag skal gis av gjesteforelesere fra forskjellige forskningsmiljø (fysisk planlegging, arkitektur, sosialvitenskap). Studentene skal gjennom presentasjon av egne prosjektideer lære å vurdere egne og andres forskningsdesign. Studentene skal utarbeide skriftlig underlag for det de presenterer i form av prosjektbeskrivelse.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Ikke timeplanfestet.

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA4045 **BYFORM HIST OG TEORI**
Byformingshistorie og teori
History Theory of Urban Design

Faglærere: Førsteamanuensis Sverre Flack
Emnets hensikt: Emnet gir en historisk og teoretisk ramme for dagens byplanlegging. Det egner seg som støtte for fag SAA4065 Byforming.
Forutsetning: Arkitektstudenter som vil ta emnet, forutsettes å ha gjennomført SAA4015 Arkitektur 5A og SAA3515 Arkitekturens teori og historie 3. Byggstudenter som vil ta emnet, forutsettes å ha gjennomført SIA4010 Fysisk detaljplanlegging.
Kunnskapsmål: Emnet er et teoretisk studium i nyere planhistorie og byformingsteorier. Undervisningen har tre hovedinnretninger under overskriftene – individ – samfunn og profesjon. Kandidaten skriver tre korte essay ut fra pensumlitteraturen med utgangspunkt i disse tre perspektivene.
Gjennomføring: Undervisningen skjer i seminarform og forelesninger.
Kursmateriell: Kompendier.
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: **-** **Hjelpemidler: -** **Øvinger:** O

SAA4051 **BYFORMING I**
Byforming I
Urban Design I
Faglærer: Førsteamanuensis Gerrit Mosebach
Emnets hensikt: Videregående studier innen emneområdet byforming.
Forutsetning: Basiskunnskaper innen arkitektur og byplanlegging.
Kunnskapsmål: Utvikle ny innsikt, kunnskap og ferdigheter innen byutvikling, eiendomsutvikling og byforming. Oppgavene vil være knyttet til aktuelle problemstillinger i en bysituasjon.
Gjennomføring: Avhengig av den aktuelle oppgave.
Eksamensform: Prosjektarbeid og skriftlig arbeid.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: - Øvinger:

SAA4054 **LANDSKAP OG PLANL**
Landskap og planlegging
Landscape and Planning
Faglærer: Førsteamanuensis Alf Ivar Oterholm
Emnets hensikt: Økologisk basert landskapsplanlegging på oversiktsnivå, med hovedvekt på analysemetoder. Innføring i rasterbasert GIS som analyse- og modelleringsverktøy.
Kunnskapsmål: Egnethetsanalyse av muligheter og begrensninger i landskap og naturgrunnlag ut fra økologiske og ressursmessige betraktninger. Problemstillinger i ulike planoppgaver. Kulturlandskap, landskapskomponenter og landskapsøkologi. Landskapsopplevelse og visuelle landskapsanalyser. Datagrunnlag, analyseteknikker, modelltyper. Bruk av geografiske informasjonssystemer i analyse av areal og terreng, med særlig vekt på bruk av rasterprinsippet.
Gjennomføring: Forelesninger, seminar, gruppearbeid og øvinger. Samarbeid med studenter fra andre fakultet.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Ikke timeplanfestet
Eksamen: 12. desember
Karakter: TE
Eksamensform: Muntlig **Øvinger:** O

Undervises ikke studieåret 2002/2003

SAA4058 **LANDSKAP OG STED**
Landskap og sted
Landscape and place
Faglærer: Professor Bjørn Røe
Emnets hensikt: Emnet skal gi basiskunnskap om landskap, naturgrunnlag og bebyggelse, som grunnlag for vern, stedsutvikling og utbygging.
Kunnskapsmål: Emnet skal presentere og gi opplæring i begreper, modeller og analysemetoder innen følgende tema: Landskapstyper, fra naturlandskap til bylandskap. Naturgrunnlagets komponenter og deres samvirke. Grønnstruktur og landskapsøkologi. Landskapskarakter og omgivelsestyper. Historisk utvikling av kulturlandskap og tettsted. Tettstedets morfologi, byggeskikk og bygningstyper. I emnet inngår landmå-

ling, kartlære og GIS.

Gjennomføring: Forelesninger og flere små obligatoriske øvinger i landskaps- og stedsanalyse. Enkel øving i landmåling i regi av Institutt for kart og oppmåling.

Kursmateriell: Kompendier.

Belastning: 3Vt (Vår)

Tid: Egen semesterplan utarbeides.

Eksamen: 27. mai

Karakter: TE

Eksamensform: Skriftlig **Hjelpemidler:** A1 **Øvinger:** O

SAA4066 **BYFORMING II**
Byforming II
Urban Design II

Faglærer: Førsteamanuensis Sverre Flack

Emnets hensikt: Emnet har til hensikt å gi studentene utdypende kunnskaper og ferdigheter i byplanlegging (urbanisme) gjennom virkelighetsnære prosjekt.

Forutsetning: Grunnleggende kunnskaper i arkitektur og byplanlegging. Emnet SAA4045 Byformingens historie og teori (2,5 Vt) anbefales parallelt til dette emnet.

Kunnskapsmål: Studieområdet kan være en by, en bydel eller et tettsted. Ved kursets nære tilknytning til konkrete problemer opplæres evne til å forme bymessige omgivelser i et strategisk perspektiv, der de arkitektrelaterte plantema som rom, sted, form, image og identitet vil stå sentralt. Kurset har en kunnskapsmessig og en ferdighetsmessig komponent. Gjennom egne analyser og tolkning av planområdet skal det utarbeides begrunnede utviklingsstrategier med stedets rommelige egenskaper som et sentralt arbeidsfelt. Kurset avsluttes med en offentlig presentasjon på oppdragsstedet. Kommunikasjon og planpresentasjon vil følgelig også inngå som tema.

Gjennomføring: Forelesninger, seminarer, veiledninger, ekskursjoner.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Ikke timeplanfestet

Karakter: TØ

Eksamensform: - **Øvinger:** O

SAA4070 **BYØK PLANL PROSJEKT**
Byøkologisk planlegging i utviklingsland. Prosjekt.
Urban Ecological Planning in Developing Countries. Projectwork

Faglærer: Professor Hans Christie Bjønness

Emnets hensikt og kunnskapsmål: Emnet skal gjennom feltbasert prosjektarbeid bygge forståelse for innhold av og krav til planlegging på et byøkologisk grunnlag. Vekt er på læring gjennom egne og gruppens erfaring og gruppens samarbeid med lokalsamfunnet med formålet å generere løsninger med langsiktige, ressurs, miljø, sosiale og kulturelle hensyn.
Prosjektarbeidet gjøres vesentlig på nabolags-nivå, men sikter på en videre forståelse av dagens virkelighet og omfattende endringsprosesser i byer i utviklingsland. Målet for prosjektarbeidet er både en helhetlig forståelse og kunnskap om verktøy "som nytter" i lokale nabolags-baserte prosjekt.

Forutsetning: Kurset skal tas sammen med kunnskapsemnene SAA4078 Byøkologisk planlegging, Metode og SAA 4074 Byøkologisk planlegging, Teori.
Studenter som har tatt emnet SAA4077 Planlegging og bygging i utviklingsland, gis fortrinnsrett.

Kunnskapsmål: Prosjektarbeidet bygger på et to måneders intensivt feltarbeid i en by i et utviklingsland. Studentene engasjeres i en "virkelig, på plassen" erfaring med samarbeid med lokale interesseparter og formelle og uformelle institusjoner. Dette gir innsikt i premisser for og innholdet av lokale transformasjonsprosesser, og krav for å kunne bidra med konstruktive forslag til forbedring. Lokale ressurspersoner engasjeres også for å styrke gruppesamarbeidet. Prosjektet presenteres i utviklingslandet for lokale brukere, interessepartnere, planleggere, lokale studenter og lærere.
Prosjektarbeidet, i grupper, følges opp i Norge med styrking av metode og teori. Og det legges vekt på holdbare konklusjoner og anbefalinger.

Gjennomføring: Gruppesamarbeid og seminarer. Dette er et meget intensivt kurs, hvor prosjektarbeidet står i sentrum, og hvor lokalkunnskap, teori og metode primært skal støtte prosjektgjennomføring. Kurset er meget internasjonalt med NORAD-stipendiater, kvotestudenter, europeiske utvekslingsstudenter og nordiske studenter. Kursets gjennomføring vektlegger det potensiale dette gir for tverrkulturell og tverrfaglig læring.

Belastning: 5 Vt (Høst)

Tid:

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider. Vurdering av gruppeprosjekt som er produsert til publiserbar rapport.
Øvinger: O

Undervises ikke studieåret 2002/2003.

SAA4074 **BYØK PLANL TEORI**
Byøkologisk planlegging. Teori.
Urban Ecological Planning. Theory.

Faglærer: Professor Hans Christie Bjønness

Emnets hensikt og kunnskapsmål: Emnet skal gi teori-kunnskap knyttet til byøkologi og øko-utvikling som kan nyttes til by-transformasjonsstudier. Vekt legges på anvendt teori-kunnskap som kan nyttes i feltbasert prosjektarbeid på et byøkologisk grunnlag. Teoristudiene vil ta et utviklings-teoretisk utgangspunkt med diskusjoner rundt sentrale paradigmer.
Det skal også introduseres teori for tverrfaglig og tverrkulturell læring. Det vil legges vekt på læring gjennom egne erfaringer og gruppens samarbeid med lokalsamfunnet, med formålet å generere løsninger med langsiktige, ressurs, miljø, sosiale og kulturelle hensyn.

Forutsetning: Kurset skal tas sammen med prosjektemnene SAA4070 Byøkologisk planlegging i utviklingsland, Prosjekt og SAA4078 Byøkologisk planlegging, Metode.
Studenter som har tatt emnet SAA4077 Planlegging og bygging i utviklingsland, gis fortrinnsrett. Det er eget kompendium for dette teorikurset.

Kunnskapsmål: Teori-kunnskapen skal anvendes i prosjektarbeidet som starter med et to måneders intensivt feltarbeid i en by i et utviklingsland. Studentene engasjeres i en ”virkelig, på plassen” erfaring med samarbeid med lokale interesseparter og formelle og uformelle institusjoner.
Teorigrunnlaget vektlegger prinsipp for byøkologisk planlegging, sentrale diskusjoner rundt moderniserings- og utviklingsparadigmer, teori for alternativ utvikling, teori for bærekraftig arealbruk og byproblemstillinger i utviklingsland og industriland. Teoretiske problemstillinger rundt kommunikativ og demokratisk planlegging vil også bli tatt opp.
Hensikten er å forstå den lokale bakgrunnen for og innholdet av lokale transformasjonsprosesser, og å kunne bidra med konstruktive forslag til forbedring.
Vekt legges også på utvikling av kontekstuell, anvendbar kunnskap, og studentene skal bidra med teorikritikk på dette grunnlaget.
Prosjektarbeidet, i grupper, følges opp i Norge med styrking av metode og teori. Og det legges vekt på holdbare konklusjoner og anbefalinger.

Gjennomføring: Seminar. Dette er knyttet til et meget intensivt kurs hvor prosjektarbeidet står i sentrum, og hvor lokalkunnskap, teori og metode primært skal støtte prosjektgjennomføring. Kurset er meget internasjonalt med NORAD-stipendiater, kvotestudenter, europeiske utvekslingsstudenter og nordiske studenter. Kursets gjennomføring vektlegger det potensiale dette gir for tverrkulturell og –faglig læring.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid:
Eksamen: 11. desember
Karakter: TE
Eksamensform: Muntlig eksamen. **Øvinger:** I

Undervises ikke studieåret 2002/2003.

SAA4078 **BYØK PLANL METODE**
Byøkologisk planlegging. Metode.
Urban Ecological Planning. Method.

Faglærer: Professor Hans Christie Bjønness

Emnets hensikt og kunnskapsmål: Emnet skal bygge metodekunnskap som kan nyttes i feltbasert prosjektarbeid på et byøkologisk grunnlag. Det skal også gi metodekunnskap knyttet til byøkologi og øko-utvikling som kan nyttes til bytransformasjonsstudier.
For det tredje skal det introduseres om metode for tverrfaglig og tverrkulturell læring. Det vil legges vekt på læring gjennom egne erfaringer og gruppens samarbeid med lokalsamfunnet med formålet å generere løsninger med langsiktige, ressurs, miljø, sosiale og kulturelle hensyn.

Forutsetning: Kurset skal tas sammen med prosjektemnene SAA4078 Byøkologisk planlegging i utviklingsland, Prosjekt og SAA4074 Byøkologisk planlegging, Teori. Studenter som har tatt emnet SAA4077 Planlegging og bygging i utviklingsland, gis fortrinnsrett. Det er eget kompendium for metodekurset.

Kunnskapsmål: Metodekunnskapen skal anvendes i prosjektarbeidet som starter med et to måneders intensivt feltarbeid i en by i et utviklingsland. Studentene engasjeres i en "virkelig, på plassen" erfaring med samarbeid med lokale interesseparter og formelle og uformelle institusjoner. I dette arbeidet vil *integrert aksjonsplanlegging* stå sentralt. I tillegg skal studentene anvende *"Logical Framework Approach*" for deltakeranalyse, mulighet-, problem- og målanalyse, og for å komme fram til et prosjetkrammeverk. Dette bygger på FN og NORAD standard for prosjektplanlegging, og vi anvender det også i utdanningssammenheng.
Metodekunnskap vektlegger arbeidsmetoder som gir innsikt i premisser for og innholdet av lokale transformasjonsprosesser, og krav for å kunne bidra med konstruktive forslag til forbedring. Hvordan kan lokalsamfunnets premisser bringes fram og vektlegges med storsamfunnets interesser? Lokale ressurspersoner engasjeres også for å styrke gruppesamarbeidet. Til slutt skal det tilrettelegges for tilbakemelding i utviklingslandet for lokale brukere, interessepartnere og planleggere, lokale studenter og lærere.
Prosjektarbeidet, i grupper, følges opp i Norge med styrking av metode og teori. Og det legges vekt på holdbare konklusjoner og anbefalinger.

Gjennomføring: Gruppeseminar og seminar. Dette er knyttet til et meget intensivt kurs hvor prosjektarbeidet står i sentrum, og hvor lokalkunnskap, teori og metode primært skal støtte prosjektgjennomføring. Kurset er meget internasjonalt med NORAD-stipendiater, kvotestudenter, europeiske utvekslingsstudenter og nordiske studenter. Kursets gjennomføring vektlegger det potensiale dette gir for tverrkulturell og –faglig læring.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid:

Eksamen: 16. desember

Karakter: TE

Eksamensform: Muntlig eksamen og øvingsarbeider - "paper" om anvendelse av metode i feltarbeid.

Øvinger: O

Undervises ikke studieåret 200272003.

Institutt for byggekunst

SAA5014 **ARKITEKTUR 1**
Arkitektur 1 - Rom – struktur og form
Architecture 1 – Space – Structure and form

Faglærer: Amanuensis Hallvard Selmer

Emnet undervises av: Institutt for byggekunst – 55%: førsteamanuensis Are Risto Øyasæter, amanuensis Hallvard Selmer, vit.ass. NN
Institutt for bygningsteknologi – 20%: amanuensis Ingulv Wollan
Institutt for form og farge – 20%: førsteamanuensis Harald Wårvik
Institutt for arkitekturhistorie – 5%: NN

Emnets hensikt: Innføring i arkitekturens teoretiske og praktiske grunnlag. Innføring i de grunnleggende elementer i arkitekturen med vekt på rom – struktur – form, og samspillet mellom disse. Emnet undervises parallelt med SAA0520 Form og farge 1, SAA3505 Arkitekturens teori og historie 1 og SAA1007 Konstruksjonslære, hvor delemner er felles.

Kunnskapsmål: Registrering av bygningshistorie, karakter, struktur og form, med dokumentasjon i arkitektoniske tegninger, skisser og arkivdata.
Dialogen med studentene med hovedvekt på grunnleggende begreper i arkitekturen og fremstillingsmåter. Vektlegging av kreativitet, opplevelse og innlevelse. Forståelsen for rommets kvaliteter; romavgrensning, karakter og anvendelse.
Skissenotat, frihåndstegning. Innhenting av informasjon – biblioteksbruk. Presentasjonsmåter – tekst og skrift.

Følgende delemner vil bli undervist gjennom konsentrerte kurs, normalt med en studiebelastning på 20 uketimer:

- Geometri (BK),
- IKT 1
- Tegning (FF)
- Konstruksjon, materialer og form (BK/BT)
- Romlaboratorium (BK)
- Bygging i 1:1 (BK).

Disse kursene skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen i Arkitektur 1.

Gjennomføring: Den praktiske delen foregår ved oppgaveløsninger, mens den teoretiske delen gjennom en forelesningsrekke. Det legges vekt på gruppearbeid slik at forskjellige syn og erfaringer kommer frem og er en del av virkeligheten. Nysgjerrig lekenhet, eksperimentell og fabulerende holdning ovenfor problemløsning av oppgavene.
Belastning: 5 VT (Høst)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA5016 **ARKITEKTUR 2**
Arkitektur 2 – Bygningens komponenter
Architecture 2 – Structural components
Faglærer: Amanuensis Hallvard Selmer
Emnet undervises av: Institutt for byggekunst – 55%: førsteamanuensis Are Risto Øyasæter, amanuensis Hallvard Selmer, vit.ass. NN
Institutt for bygningsteknologi – 30%: amanuensis Ingulv Wollan, NN
Institutt for form og farge – 15%: førsteamanuensis Harald Wårvik.
Emnets hensikt: Emnet er en direkte fortsettelse av SAA5014 Arkitektur 1, med innføring i arkitekturens teoretiske og praktiske grunnlag med hovedvekten lagt på samspillet mellom materialer, konstruksjon og form, og de menneskelige mål relatert til rom og bygningskomponenter.
Kunnskapsmål: Med utgangspunkt i et nært samarbeid med Bygningsteknologi gis undervisning i og kunnskaper om:
- konstruksjoner, sammenføyninger og detaljer med tre som byggemateriale
- samspillet mellom bygning, omgivelse og klima
- samspillet mellom form, funksjon og rom

I tillegg i samarbeidet med Form og farge oppøves:
- forståelse av form og landskapsrom
- modellbygging og tegning brukt som studie og presentasjonsmedium.

Følgende delemner vil bli undervist gjennom konsentrerte kurs, normalt med en studiebelastning på 20 uketimer:
- Romlab. (BK)
- Funksjonslære (BK)
- Bygningsfysikk (BT) – Studiebelastning: 30 uketimer
- IKT 2

Disse kursene skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen i Arkitektur 2.
Gjennomføring: Delstudier
- Menneskets mål i forhold til forskjellige aktiviteter i eksisterende rom.
- Studie av konstruksjoner i modell med utgangspunkt i enkle funksjoner.
- Studier av landskap og klimaforhold.
- Studie av detaljer og sammenføyninger – Bygging i 1:1.
- Øvelser i fullskala.

Semesteroppgave
- Prosjektering av en enkel trebygning i landskap der erfaringer fra delstudiene skal sammenfattes til en helhetlig design.

Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA5020 **ARKITEKTUR 3**
Arkitektur 3 – Bygning i by, en enkel bygget form i en bysituasjon.
Architecture 3
Faglærer: Professor Knud Larsen
Emnet undervises av: Institutt for byggekunst – 55%:
Institutt for bygningsteknologi – 35%
Institutt for form og farge – 10%
Faglig hensikt: Hensikten med emnet er å bygge videre på SAA5014 Arkitektur 1 og SAA5016 Arkitektur 2 og knytte den teoretiske innføringen og den praktiske øvingen til en enkel bygget form og funksjon i en bysituasjon, med rom og interiør, konstruksjoner og detaljer.
Kunnskapsmål: Emnet skal oppøve en grunnleggende forståelse for de viktigste av de komplekse faktorer som inngår i formgivingen av et helstøpt arkitekturverk i en levende bysituasjon. Det skal også gi innsikt i mennes-

kets oppfattelse, forståelse og vurdering av bygde omgivelser, og oppøve en viss ferdighet i å arbeide med form, rom og lys, konstruksjoner, materialer og detaljering, interiør, overflater og farger i et arkitektonisk helhetsperspektiv.

Det undervises og praktiseres i arkitektemnets arbeidsmåter med anvendelse av verktøy som skisser, modeller, datamodellering og med kreativitet i gruppearbeid.

Følgende delemner vil bli undervist gjennom konsentrerte kurs, normalt med en studiebelastning på 20 uketimer:

- Konstruksjoner, materialer og detaljer (BT)
- Bygningsfysikk (BT) – Studiebelastning 30 uketimer
- Rom og interiør (BK)
- IKT 3

Disse kursene skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen i Arkitektur 3.

Gjennomføring: En rekke emner belyses i forelesninger og praktiseres integrert i prosjekteringsoppgaver, eller i mindre øvingsoppgaver og egne emneblokker slik som:

- oppfattelse, forståelse og vurdering av omgivelsene estetisk og funksjonelt
- formgiving, organisering og konstruksjon av en enkel bygning som skal forholde seg bevisst til omgivelsene
- arkitektonisk form i relasjon til rom og lys, materialer og farger
- hovedkonstruksjoner i mur, betong og stål
- detaljering i relasjon til arkitektonisk form
- interiør med lys, overflater og farger, møblering og en trapp (tre ukers kurs)

Belastning: 7Vt (Høst)
Tid: Egen semesterplan utarbeides.
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5022 **ARKITEKTUR 4**
Arkitektur 4 - BYGNING I TERRENG - fra bygging til formgiving i landskap
Architecture 4 – Building and terrain – construction and design in the landscape context
Faglærer: Professor Harald Høyem

Emnet undervises av: Institutt for byggekunst – 45%: professor Harald Høyem og amanuensis Kjell-Håvard Bråten.
Institutt for bygningsteknologi – 35%: professor Anne Grete Hestnes
Institutt for by- og regionplanlegging – 20%: NN

Emnets hensikt: Emnet er en del av den generelle prosjekteringsundervisning i grunnutdanningen, med hovedvekt på tre aspekter:

1. Ressurs- og miljøspørsmål knyttet til bygget form – introduksjon.
2. Boligprosjektering – første introduksjon – dette videreføres i 5. semester i emnet SAA5026 Arkitektur 5B.
3. Forholdet mellom bygget form og terreng/landskap.

Kunnskapsmål: For å oppfylle disse hovedmål, vil det bli gjennomført studier av følgende teoretiske temaer:

- Prosjekteringsmetodikk generelt og med spesiell vektlegging av registreringsmåter og situasjonsanalyse.
- Boligens grammatikk og mål
- Kritisk behandling av bostandardfenomenet.
- Det økologiske perspektivet generelt, med spesiell vekt på bosetting og boligutforming i et ressurs- og miljømessig perspektiv
- Spesielle bygningstekniske tema, som fundamentering, tomteforhold, sanitæranlegg, konstruksjonssystemer

I tillegg vil en som ledd i arkitekturstudiet ta opp delemnene:

- Tegning som produksjons- og presentasjonsverktøy
- Anonymarkitekturen som lærestykker
- Landmålingsteknikker

Som i alle Arkitekturemnene i grunnutdanningen har semesteret som mål å utvikle evnen til å forme fysisk miljø med arkitektens tradisjonelle redskaper og arbeidsmåter.
Følgende delemner vil bli undervist gjennom konsentrerte kurs, normalt med en studiebelastning på 20 uketimer:

- Økologisk perspektiv (BR/BT/BK)
- 1:1 studier i romlaboratorium (BK)
- Ressurs og miljø (BK/BT)

- Foto/trykke- og kopieringsteknikker (BK/FF)
- Landmåling (BR)
- IKT 4

Disse kursene skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen i Arkitektur 4.

Gjennomføring: Studenten vil arbeide med ett hovedprosjekt i semesteret. Det vil konsentrere seg om en enkel bolig i et gitt terreng. Her vil en gå nærmere inn på ressursbruk i forbindelse med boligbygging og bruk av boliger, på boliggrammatikk og formproblemer i møtet mellom bygning og tomteterreng. Integrering av bygningsteknologi, konstruksjoner og detaljer, vil bli tillagt stor vekt i prosjekteringsoppgaven.
I tillegg vil det bli gitt boligrelevante hurtigoppgaver.

Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Egen semesterplan utarbeides
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA5026 **ARKITEKTUR 5 B – BOLIGPLANLEGGING**
Arkitektur 5 B – Boligplanlegging
Architecture 5 B - Housing

Faglærer: Professor Siv Bleiklie

Emnet bygger videre på den grunnleggende arkitekturundervisningen i Arkitektur 1-4. Emnet er samtidig en videreføring av introduksjon til boligprosjektering i SAA5022 Arkitektur 4. Kurset samordnes med SAA4015 Arkitektur 5 A Byplanlegging

Emnets hensikt: Emnet skal gi kunnskaper og ferdigheter i formgiving av boliger og bomiljø i en urban eller semi-urban situasjon.

Kunnskapsmål: Det vil bli lagt vekt på å oppøve grunnleggende forståelse for og ferdigheter i

- arkitektonisk formgiving som ramme og støtte for menneskers daglige aktiviteter og sosiale liv.
- utforming av rom og romlige sammenhenger og overganger; fra det offentlige til de private rom og arealer.
- organisering og utforming av boligens felles og private rom og arealer.
- å arbeide med konstruksjoner og materialbruk, samt behandling av overflater, beplantning, lys, farger og detaljering som ledd i en arkitektonisk helhet.

Forelesninger og seminar vil gi innsikt i boligens historiske utvikling, ulike boligformer og sammenhenger mellom boligformer, arkitektonisk utforming og kulturelle og samfunnsmessige utviklingstrekk.

Belastning: 3 Vt (Høst)
Tid: Egen semesterplan utarbeides i samarbeid med Arkitektur 5A.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5028 **ARKITEKTUR 6**
Arkitektur 6 – Større bygg i plankontekst
Architecture 6

Faglærer: Professor Ola Steen

Emnet undervises av:

Institutt for byggekunst	(45%)
Institutt for bygningsteknologi	30%)
Institutt for by- og regionplanlegging	(15%)
Institutt for form og farge	(10%)

Emnets hensikt: Emnet skal gi en grunnleggende innføring i alle sider ved gjennomføringen av bygningsprosjektering relatert til komplekse byggeprogrammer.

Kunnskapsmål: Emnet søker å integrere alle elementer i en arkitektonisk helhet som omfatter programkrav, forskriftskrav, konstruktive og tekniske utførelser, økologiske hensyn og energibruk, materialvalg og formspråk. Problemstilling, konsept og metode utvikles gjennom en prosjektoppgave som løper gjennom hele semesteret.
Prosjektoppgaven henter sitt program fra byggeoppgaver innen kulturliv, helse- og sosialvesen, forskning og undervisning, forvaltning og næringsliv og føres fram til forprosjektstadiet.

Gjennom prosjektoppgavene vil det også bli gitt undervisning i:

- programanalyse og programmering
- digital 3Dmodellering
- arbeidsmåter og prosjekteringsverktøy
- tekniske installasjoner

I tillegg vil følgende delemner bli undervist gjennom konsentrerte 2 dagers kurs (studiebelastning normalt 20 uketimer)
- lokalisering (BR)
- bygningsadministrasjon 1 (BT)
- bygningsadministrasjon 2 (BT)
- IKT 6 (BK)

Disse kursene skal være bestått/godkjent før en kan gå opp til eksamen i Arkitektur 6.

Belastning: 8 Vt (vår)
Tid: SAA3520 Arkitekturens teori og historie 4 undervises og koordineres i forhold til Arkitektur 6. Egen semesterplan utarbeides
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider

SAA5040 **ARK/FORM OG FUNKSJON**
Arkitektur/form og funksjon
Architecture/form and function

Faglærer: Professor Elin Corneil
Emnets hensikt: Kurset har som mål å utdype forståelsen av arkitekturen sett som en arv basert i menneskelige og kulturelle forhold. Dette er utgangspunkt for en kritisk vurdering av fortolkninger og prioriteringer innenfor områdene programmering og formgiving i arkitekturen.
Forutsetning: Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5140.
Kunnskapsmål: Historiske og alternative eksempler legges fram og diskuteres gjennom forelesninger og seminarer.
Gjennomføring: Øvingsoppgaver dokumenteres og presenteres. Engelsk/norsk kommunikasjon.
Kursmateriell: Oppgis ved semesterstart.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvelser i grafisk form leveres for bedømmelse.

SAA5050 **BOLIGKUNNSKAP**
Boligkunnskap
Housing Design Knowledge

Faglærer: Professor Sven Erik Svendsen
Emnets hensikt: Formålet er å gi innsikt i boligprosjekteringens teoretiske og metodiske grunnlag.
Forutsetning: Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5150 Boligprosjektering.
Kunnskapsmål: Emnet skal gi økt kunnskap om det metodiske grunnlaget for boligprosjektering, i boligens elementer og skal dessuten gi en innføring i forutsetningene for planlegging og utforming av boliger og boligområder. Anbefalt valgemne er SAA5120 Boligens teori og historie.
Gjennomføring: Emnet vil bestå av forelesninger og seminarer, og av gjennomgåelser av obligatoriske øvinger.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Sensur gjennomføres på grunnlag av utførte obligatoriske øvinger i samarbeid med emnet SAA5150 Boligprosjektering.

SAA5055 **LYS OG ROM**
Virkning av lys i arkitektur
Light in architecture

Faglærer: Førsteamanuensis Barbara Matusiak
Emnets hensikt: Emnet skal utvikle kompetanse på virkning av dagslys og kunstlys i arkitektonisk sammenheng.
Forutsetning: Grunnundervisning for studenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Grunnemne for studenter fra andre fakultet.
Kunnskapsmål: Emnet skal gi grunnleggende kunnskaper om elektriske lyskilder, dagslys som lyskilde, lysfordeling i rom, visuell persepsjon av lys og farger, persepsjonspsykologi, armaturdesign og integrasjon av armaturer i rommets interiør.
Gjennomføring: Emnet gjennomføres som forelesninger, datasimulering med et lyssimuleringsprogram, studier i arbeidsmodell i dagslyslaboratoriet og full-skalaforsøk i romlaboratoriet.
Kursmateriell: Oppgis ved kursstart.
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Eksamensessay.

SAA5065 **ARK PROSJ SF B**
Arkitekturprosjektering B – Stedsteori - stedsvurdering
Architectural Design B – Place Theory – Place Evaluation

Faglærer: Professor Birgit Cold

Emnets hensikt: Emnet skal gi kompetanse innen stedsteori, stedsforståelse og stedsvurdering.

Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5165 Ark. Prosj. SF A.

Kunnskapsmål: De skal gi en generell forståelse av sammenheng mellom et steds estetiske utforming og menneskets opplevelse, vurdering og bruk av det. En slik forståelse danner et utgangspunkt for stedsutforming. Stedsteori-stedsvurdering er basert på kunnskap (teori og empiri) innen omgivelsespsykologi og arkitekturteori. Stedsvurderingen omfatter oppfattelse, arkitektonisk iakttakelse, forståelse, analyse og vurdering av et spesifikt steds egenskaper og karakter, forutsetninger og eventuelle utviklingsplaner. Dette "Stedet" er utgangspunkt for stedsformingsoppgaven. "Stedet" kan være offentlig tilgjengelige rom, landskaps- og bebygde områder i endring som f.eks. et industri- eller havneareal, en gate- eller kyststrekning, et fri- eller restareal.

Undervisningsform: Seminarer hver uke med presentasjon og diskusjon av teorier og metoder innen stedsforståelse og stedsvurdering. Gruppearbeid og individuelt arbeid.

Kursmateriell: Kompendium, litteratur, artikler og tidligere studentarbeider.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: BØ

Eksamensform: Øvingsarbeider. Kurset dokumenteres med en stedsvurdering i skisser og tekst (et essay). Dette arbeidet legges frem til godkjenning sammen med stedsformingsoppgaven som vurderes med karakter.

SAA5070 **ARK PROSJ EP B**
Arkitekturprosjektering B – Enkle programmer
Architectural Design B – Simple Programs

Faglærer: NN

Emnets hensikt: Øvelse i detaljprosjektering.

Forutsetning: Bestått alle grunnkurs. Kunnskap om bruk av DAK-programmer. Deltakerantall begrenses til 10 p.g.a. tilgang på datamaskiner. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5170 Ark.prosj. EP A.

Kunnskapsmål: Øvingsoppgave som består i å prosjektere et mindre bygg fra konsept til detaljløsninger. Foruten skisser med hånden, vil prosjekteringen foregå på data når det gjelder modellering i 3D og uttegning i 2D.

Undervisningsform: Studioarbeide og seminarer.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Undervisning og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5075 **TEORI OG EKSP B**
Teori og eksperimentering B

Faglærer: Professor Ingrid Fiksdahl King

Emnets hensikt: Emnet tar opp forholdet mellom teori og form, med sikte på å bevisstgjøre studentene om egne holdninger og forutsetninger i en studie- og arbeidsprosess. Formålet er å etablere et personlig grunnlag for arkitektonisk forming, og å kunne forstå og ta stilling til idestrømninger og formuttrykk i samtidsarkitekturen i den vestlige verden.

Forutsetning: Eksamen i SAA5028 Arkitektur 6. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5175 Teori og eksp. A.

Kunnskapsmål: Emnet knytter seg til samtidsarkitekturens søken etter nye forankringer for problemstillinger og uttrykksform. Begrepet "teori" i denne sammenheng er i første rekke forbundet med erkjennelsesspørsmål, med opprinnelse i filosofiske retninger og ideologiske formuleringer. Emnet søker i utgangspunktet å kartlegge forholdet mellom slike spørsmål og eksempler på eksperimenterende samtidsarkitektur med henblikk på å utvikle studentenes kritiske oppfatning. Siste fase omhandler mer strukturerte arkitekturteorier, og en drøfting av kriterier for "kvalitet", relatert til forskjellige arkitekturoppfatninger.

Undervisningsform: Første del av semesteret er lagt opp som en undersøkelse i fellesskap, med forelesninger, teoretiske studier og deloppgaver. Andre del av semesteret omfatter en prosjekteringsoppgave som basis for individuell formeksperimentering.

Kursmateriell: Kurskompendium og sperret litteratur.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Tid: Etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5080 **ARKANT**
Arkitektur og antropologi
Architecture and anthropology

Faglærer: Professor Harald Høyem
Emnets hensikt: Emnet skal gi innsikt i forskjeller og likheter i antropologers og arkitekters tilnærmingsmåte når det gjelder å tolke fysiske omgivelser. Det skal også reflektere arkitektur som kulturelt fenomen.
Forutsetning: Mellomfag for studenter fra andre fakulteter. Grunnundervisning for studenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.
Kunnskapsmål: Innføring i arkitekters arbeidsmåter. Innføring i antropologers arbeidsmåter. Kulturbegrepet generelt og spesielt knyttet til forming og bruk av fysiske omgivelser. Case studies som metode. Essayskriving.
Undervisningsform: Forelesninger, seminarer, feltarbeid med case studies, essayskriving. Seminarene vil være et samarbeid med Sosialantropologisk Institutt ved NTNU, École d´Architecture et de Paysage de Bordeaux og École d´Architecture de Paris – Belleville.
Kursmateriale: Oppgis ved kursets begynnelse.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid:
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Essay som legges fram til bedømmelse.

SAA5090 **PROSJMET OG PROGR**
Prosjekteringsmetoder og programmering

Faglærer: Professor Ola Steen
Emnets hensikt: Emnet skal gi kunnskap om metoder for systematisk utvikling av arkitekturprosjekter for større og komplekse bygninger, og det skal gi innsikt i arkitektens oppgaver som prosjekteringsleder for tverrfaglige team.
Forutsetning: Basiskunnskap i arkitektur tilsvarende SAA5028 Arkitektur 6.
Kunnskapsmål: Det legges vekt på det teoretiske grunnlaget for prosjekteringsprosessene, og forholdet mellom premiss og løsning. Prosjekteringsmetoder og programmer belyses gjennom konkrete arkitektureksempler. Begrepene styring og kvalitetssikring utdypes i forhold til funksjonsanalyser, ide- og konseptutvikling, formingsprosesser og fysisk gjennomføring.
Undervisningsform: Forelesninger og kollokvier, case studies som gruppearbeide og individuelle arbeidsrapporter med gitte krav til innholdstemaer og presentasjonsform.
Kursmateriell: Kompendium og eksempelsamling.
Belastning: 2,5 Vt (Høst)
Tid:
Karakter: BØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Arbeidsrapporter som bedømmes.

SAA5095 **INDFORMGIVING B**
Industriell formgiving B
Industrial Design B

Faglærer: Professor II Odd Thorsen
Emnets hensikt: Studentene skal få innføring i aktuelle designfaglige problemstillinger i et arkitektonisk konsept med fokus på produktdesign. Det legges vekt på prosjekterings- og produktutviklingsmetodikk, dessuten modellarbeide i full skala av egne designløsninger. Kurset deles i 2 emneblokker, en for teori med vekttall 2,5 og en for prosjektering med vekttall 5.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5195.
Kunnskapsmål: Den teoretiske delen består av forelesninger innen ulike designområder, øvelser i analyser og arbeidsmetodikk. I prosjekteringsemne legges det vekt på å utvikle enkeltprodukter eller systemer enten som selvstendige eller arkitekturintegrerte elementer. Disse oppgavene skal gi forståelse for design- og produktutvikling, metodikk og produksjonsmåter.
Undervisningsform: Forelesninger og arbeid i grupper eller individuelt, obligatoriske øvelser og felles ekskursjoner.
Kursmateriell: Støttelitteratur til oppgavene.
Belastning: 2,5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Innlevering av oppgaver med muntlig gjennomgåelse og sensurering.

(USIKKERT OM EMNET UNDERVISES VÅR 2003)

SAA5100 **ARKITEKT SCENOGRAFI**
Arkitektonisk scenografi
Architectural Scenography

Faglærer: Professor Ola Steen

Emnets hensikt: Emnet skal gi generell, teoretisk kunnskap om midlertidige, arkitektoniske installasjoner anvendt i sceniske kunstarter og i film-, video- og TV-produksjon. I tillegg praktisk kunnskap om virkemidler og arbeidsmetoder ved planlegging og prosjektering av utstillingsscenografi.

Forutsetning: Gjennomført grunnutdanning ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Etter særskilt søknad kan også godkjennes emnekombinasjoner ved Institutt for drama, film og teater og yrkeserfaring fra scenografisk arbeid.

Kunnskapsmål: Emnet skal gi en oversikt over kategorier av arkitektoniske installasjoner og scenografiske konsepter. Dessuten skal et konkret prosjekt analyseres og evalueres.

Undervisningsform: Kollokvieforelesninger og øvinger. Selvstudium med veiledning. Befaringer ved frie kunstinstitusjoner.

Kursmateriell: Kompendium med litteraturliste og eksempelsamling.

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.

Karakter: BØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5105 **INDUSTRIKULTUR**
Industrikultur

Faglærer: Professor Elin Corneil

Emnets hensikt: Kurset tar for seg modernismens kilder fra industrialiseringens mange epoker og formidler kritiske tolkninger av slike kilder og deres betydning for arkitekturen.

Forutsetning: Fullført grunnundervisning i arkitektur, eller grunnemne ved andre fakulteter.

Kunnskapsmål: Å studere vår industrielle arvs innflytelse på arkitekturens form og materialer og på urban form og offentlige rom. Case-studier tar for seg arkitektoniske og ingeniørtekniske byggverk fra 1700-tallet og fram til i dag. Forelesninger berører forholdet mellom slike eksempler og teoretiske, estetiske aspekter i arkitekturen. Følgende tema tas opp: Industrilandskapet som fenomen; industrialderens ”nye” materialer; fabrikkbygningens utvikling og innflytelse på moderne arkitektur; bevaring og gjenbruk av industriområder.

Gjennomføring: Hver student presenterer casestudier i seminar. Engelsk/norsk kommunikasjon.

Kursmateriell: Essaysamlinger og sperret litteratur.

Belastning: 2,5 Vt (Vår)

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider. Casestudier i grafisk form.

SAA5120 **BOLIG TEORI HISTORIE**
Boligens teori og historie
Theory and History of Housing

Faglærere: Professor Tore Brantenberg

Emnets hensikt: Emnet skal utvikle forståelse for boligens historiske og kulturelle forutsetninger og arkitektoniske utvikling.

Forutsetning: Anbefalt valgemne SAA5150 Boligprosjektering.

Kunnskapsmål: Emnet vil gi en innføring i boligens historiske utvikling med vekt på Europa i nyere tid og ulike boligtypers elementer og oppbygging, samt i samfunnsmessige og kulturelle forutsetninger for moderne boligproduksjon.

Undervisningsform: Forelesninger og seminarer supplert med litteraturstudier og øvinger. Det skal avslutningsvis utarbeides en skriftlig presentasjon og miniforelesning om et avtalt tema innenfor emnet. Bedømmelse på grunnlag av innlevert rapport.

Kursmateriell: Oppgis ved kursets begynnelse

Belastning: 2,5 Vt (Høst)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: BØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5140 **ARK OG LANDSKAP**
Arkitektur og landskap
Faglærer: **Professor Elin Corneil**
Emnets hensikt: Gjennom undersøkelser relatert til program, sted og bygget form, diskuteres arkitektur i nordlige landskap. Kurset gir studentene erfaring med planlegging og formgiving av bygninger eller bygningsgrupper. Hvordan kan elementære komponenter som landskapsform og situasjon, tilgjengelighet og kommunikasjon, romprogram og bygningsstruktur bringes sammen i en gjensidig og integrert sammenheng i prosjekteringsprosessen?
Forutsetning: Kurset forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5040.
Kunnskapsmål: Kursets øvingsdel gis i form av en prosjekteringsoppgave som utvikles på grunnlag av feltarbeid og lokale opplysningskilder.
Gjennomføring: Feltstudier og direkte observasjoner dokumenteres ved hjelp av persepsjonskart og modeller. Prosjektet utvikles gjennom deloppgaver som gjennomgåes i seminar. Tegning, modellering og foto er viktige redskaper i prosessen.
Engelsk/norsk kommunikasjon.
Kursmateriell: Samme som for SAA5040.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid: Undervisningstid og sted etter avtale.
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider med muntlige gjennomgåelser.

SAA5150 **BOLIGPROSJEKTERING**
Boligprosjektering
Housing Design
Faglærer: Professor Sven Erik Svendsen
Emnets hensikt: Formålet med emnet er å gi innsikt i aktuelle arkitektfaglige problemstillinger knyttet til boligutforming. Emnet er en del av et opplegg med to integrerte deler - et syntetiserende prosjekteringsemne med vekt på arkitektonisk bearbeiding (5Vt) og et mer analytisk kunnskapsemne (2,5 Vt).
Forutsetning: Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5050 Boligkunnskap.
Kunnskapsmål: Emnet skal føre til generell økt prosjekteringskompetanse i tillegg til å gi praktiske ferdigheter i utforming av boliger og økte kunnskaper om prosjekteringsmetoder. Anbefalt valgemne er SAA5120 Boligens teori og historie.
Gjennomføring: Emnet gjennomføres som en eller flere aktuelle prosjekteringsoppgaver knyttet til utforming av boliger i mer bymessig sammenheng, til fornying av boliger og/eller til omforming av eksisterende bygninger og nærmiljøer.
Undervisningen vil være seminarer og gjennomgåelser av oppgaver samt veiledning og mulig felles ekskursjon.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Sensur gjennomføres i tett samarbeide med SAA5050 Boligkunnskap.

SAA5155 **INT PROSJ**
ROM OG LYS: interiørprosjektering
ROOM and LIGHT: interior design
Faglærer: Førsteamanuensis Barbara Matusiak
Emnets hensikt: Emnet skal oppøve evnen til å behandle interiøret som en arkitektonisk helhet.
Forutsetning: Grunnundervisning for studenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5055.
Kunnskapsmål: Formgivning og prosjektering av rom skal tilnærmes ved å studere samspillet mellom rom, form, lys materialer og de menneskelige mål. Nærhet til detaljen skal etterstrebes. Spesielt fokus vil bli lagt på virkning av lys i arkitektonisk sammenheng. Emnet forankres i en selvstendig prosjekteringsoppgave av et eller flere interiører.
Gjennomføring: Emnet vil ha variert undervisningsform fra forelesninger og seminarer til studier i arbeidsmodell i dagslyslaboratoriet og fullskala-forsøk i romlaboratoriet og/eller bygging i 1:1.
Emnet skal øke generell prosjekteringskompetanse.
Emnet forutsettes tatt samtidig med kunnskapsemnet LYS og ROM.
Kursmateriell: Oppgis ved kursstart.
Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider med muntlig gjennomgåelse.

SAA5165 **ARK PROSJ SF A**
Arkitekturprosjektering A – Stedsforming
Architectural Design A – Place Design

Faglærer: Professor Birgit Cold

Emnets hensikt: Emnet skal gi kompetanse innen stedsforming.

Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5065 Ark.prosj. SF B.

Kunnskapsmål: De skal gi en generell forståelse av sammenheng mellom et steds estetiske utforming og menneskets opplevelse, vurdering og bruk av det. En slik forståelse danner et utgangspunkt for stedsformingsoppgaven. Stedsteori og stedsvurdering er basert på kunnskap innen omgivelsespsykologi og arkitekturteori. Stedsformingsoppgaven tar utgangspunkt i stedsvurderingen, som omfatter oppfattelse, arkitektonisk iakttakelse og forståelse av et steds karakter, forutsetninger og eventuelle utviklingsplaner. "Stedet" kan være offentlig tilgjengelige rom, landskaps- og bebygde områder i endring som f.eks. et industri- eller havneareal, en gate- eller kyststrekning, et fri- eller restareal. Stedsformingsoppgaven beveger seg på flere nivåer fra overordnet plan til detaljering. Kurset vektlegger stedsinnlevelse og stedsforståelse, ideutvikling i helhet og detalj og formidling i en lett forståelig og inspirerende form.

Undervisningsform: Seminarer hver uke samordnes med kurs i "Stedsteori og stedvurdering" med presentasjon og diskusjon av teorier og metoder og av stedsformingsoppgaven. Gruppearbeid og individuelt arbeid veksler gjennom semesteret. Vanligvis en ekskursjon.

Kursmateriell: Kompendium, litteratur, artikler og tidligere studentarbeider.

Belastning: 5 Vt (Vår)

Tid: Undervisningstid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider - legges frem og vurderes sammen med stedsvurderingen fra SAA5065 Stedsteori – stedsvurdering.

SAA5170 **ARK PROSJ EP A**
Arkitekturprosjektering A – Enkle programmer
Architectural Design A – Simple Programs

Faglærer: NN

Emnets hensikt: Øvelse i detaljprosjektering.

Forutsetning: Bestått alle grunnkurs. Kunnskap om bruk av DAK-programmer. Deltakerantall begrenses til 10 p.g.a. tilgangen på datamaskiner. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5070 Ark.prosj. EP B.

Kunnskapsmål: Øvingsoppgave som består i å prosjektere et mindre bygg fra konsept til detaljløsninger. Foruten skisser med hånden, vil prosjekteringen foregå på data når det gjelder modellering i 3D og uttegning i 2D.

Gjennomføring: Studioarbeide og seminarer

Belastning: 5 Vt (Høst)

Tid: Tid og sted etter avtale

Karakter: TØ

Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5175 **TEORI OG EKSP A**
Teori og eksperimentering A

Faglærer: Professor Ingrid Fiksdahl King

Emnets hensikt: Emnet tar opp forholdet mellom teori og form, med sikte på å bevisstgjøre studentene om egne holdninger og forutsetninger i en studie- og arbeidsprosess. Formålet er å etablere et personlig grunnlag for arkitektonisk forming, og å kunne forstå og ta stilling til idestrømninger og formuttrykk i samtidsarkitekturen i den vestlige verden.

Forutsetning: Eksamen i SAA5028 Arkitektur 6. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5075 Teori og eksp. B.

Kunnskapsmål: Emnet knytter seg til samtidsarkitekturens søken etter nye forankringer for problemstilling og uttrykksform. Begrepet "teori" i denne sammenheng er i første rekke forbundet med erkjennelsesspørsmål, med opprinnelse i filosofiske retninger og ideologiske formuleringer. Emnet søker i utgangspunktet å kartlegge forholdet mellom slike spørsmål og eksempler på eksperimenterende samtidsarkitektur med henblikk på å utvikle studentenes kritiske oppfatning. Siste fase omhandler mer strukturerte arkitekturteorier, og en drøfting av kriterier for "kvalitet", relatert til forskjellige arkitekturoppfatninger.

Undervisningsform: Første del av semesteret er lagt opp som en undersøkelse i fellesskap, med forelesninger, teoretiske studier og deloppgaver. Andre del av semesteret omfatter en prosjekteringsoppgave som basis for individuell formeksperimentering.

Kursmateriell: Kurskompendium og sperret litteratur.

Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider.

SAA5180 **ARK PROSJ RES**
Arkitekturprosjektering – Ressurser og sted
Architectural Design – Resources and Place
Faglærer: Professor Harald Høyem
Emnets hensikt: Emnet skal gi innsikt i sammenhengen mellom kulturell identitet, sted og bygget form. Det skal gi en fordypning som gir spesiell kompetanse til arkitekter som arbeider i utkantsituasjoner og i fremmede kulturkretser, men det skal også gi generell prosjekteringserfaring.
Forutsetning: Basiskunnskap i arkitektur. Det forutsettes av emne SAA5080 Arkitektur og antropologi tas av studenten i samme semester. Feltarbeid er obligatorisk.
Kunnskapsmål: Emnet forankres i en prosjekteringsoppgave med grundige forstudier og i form av feltarbeid. Det forutsettes at SAA5080 Arkitektur og antropologi tas av studenten i samme semester.
Undervisningsform: Prosjektering i en situasjon med sterk, kulturell identitet og stedstilknytning. Det vil bli gitt forelesninger og seminarer i temaer knyttet direkte opp til prosjekteringsoppgaven.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid:
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider med muntlig gjennomgåelse.

SAA5190 **ARK PROSJ KP**
Arkitekturprosjektering – Komplekse byggeprogrammer
Architectural Design – Complex Building Programs
Faglærer: Professor Ola Steen
Emnets hensikt: Emnet skal gi innsikt i praktisk anvendelse av prosjekteringsmetoder og erfaring fra prosjektering av en større og kompleks bygning i bymessig sammenheng. Det legges vekt på arkitektoniske helhetsløsninger. Emnet er en videreføring av SAA5028 Arkitektur 6.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur tilsvarende SAA5028 Arkitektur 6. Emnet utgjør hovedelementet i en kombinasjon med SAA5090 Prosj.met og program som må tas i samme semester.
Kunnskapsmål: På grunnlag av et ferdig utarbeidet program med tema fra kulturliv, helse- og sosialsektoren, undervisning og forskning, forvaltning- og næringsliv, skal det prosjekteres en bygning fram til et forprosjektstadium. Det inngår fordypningselementer i bygningsskulptural komposisjon, romtypologi, konstruksjoner og design av bygningsdeler.
Undervisningsform: Kurset starter med en introduksjonsperiode hvor temaet belyses under samarbeide med fagspesialister og brukere. Det gjennomføres ekskursjoner og seminarer ved besøk til relevante steder og bygningsanlegg. Prosjektutviklingen er individuell, men delstudier gjøres i grupper. Generelle og temarettede forelesninger og kollokvier.
Kursmateriell: Kompendium og eksempelsamling.
Belastning: 5 Vt (Høst)
Tid:
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Presentasjon og evaluering av fremlagt prosjektdokumentasjon.

SAA5195 **INDFORMGIVING A**
Industriell formgiving A
Industrial Design A
Faglærer: Professor II Odd Thorsen
Emnets hensikt: Studentene skal få innføring i aktuelle designfaglige problemstillinger i et arkitektonisk konsept med fokus på produktdesign. Det legges vekt på prosjekterings- og produktutviklingsmetodikk, dessuten modellarbeide i full skala av egne designløsninger. Kurset deles i 2 emneblokker, en for teori med vekttall 2,5 og en for prosjektering med vekttall 5.
Forutsetning: Basiskunnskaper i arkitektur. Emnet forutsettes tatt i kombinasjon med SAA5095.
Kunnskapsmål: Den teoretiske delen består av forelesninger innen ulike designområder, øvelser i analyser og arbeidsmetodikk. I prosjekteringsemne legges det vekt på å utvikle enkeltprodukter eller systemer enten som selvstendige eller arkitekturintegrerte elementer. Disse oppgavene skal gi forståelse for design- og produktutvikling, metodikk og produksjonsmåter.
Undervisningsform: Forelesninger og arbeid i grupper eller individuelt, obligatoriske øvelser og felles ekskursjoner.
Kursmateriell: Støttelitteratur til oppgavene.

Belastning: 5 Vt (Vår)
Tid: Undervisningstid etter avtale
Karakter: TØ
Eksamensform: Øvingsarbeider. Innlevering av oppgaver med muntlig gjennomgåelse og sensurering**.**

(USIKKERT OM EMNET UNDERVISES VÅR 2003)

EMNEBESKRIVELSER FOR EMNER FAKULTET FOR ARKITEKTUR OG BILLEDKUNST UNDERVISER FOR ANDRE FAKULTET

Institutt for form og farge

SIA0505 **FORM OG FARGE GK 1**
Form og farge, grunnkurs 1
Form and Colour, Basic Course 1
Faglærer: Førsteamanuensis Charles Alexander Booker
Uketimer: Høst: 1F+8Ø+3S Vår: 2F+7Ø+3S = 5Vt
Tid: Etter avtale.

Eksamen: - **Hjelpemidler: -** **Øvinger: O** **Karakter:** BØ

For studenter ved Teknisk design.

Mål: Høst: Innføring i grunnleggende teknikker i tegnerisk fremstilling relatert til designområdet med vekt på form og formanalyse. Innføring i prinsipper om layout og visuell presentasjon i design. Vår: Innføring i plastisk 3D problemstillinger og grunnleggende formlære. Innføring i fargeforståelse og bruk.
Forutsetning: Emnet gjelder kun for studenter ved Teknisk design.
Innhold: Tegning, presentasjon. 3D form. Farge.
Undervisningsform: Øvingsoppgaver, individuell veiledning (korreksjon). Forelesninger, seminarer og kollokvier. Undervisningen samordnes med undervisningen i emnet SIO8002 Produktdesign 1 - IT.
Kursmateriell: Eksempler fra billedkunst, industridesign og arkitektur. Anbefalte bøker: D.K. Francis, Ching: Tegning. Ingegerd Andersson m.fl.: Grafisk utforming. Layout og desktop. Cheryl Akner-Koler: Three Dimensional Visual Analysis. Urban Willumsen: Fargelære. Johannes Itten: Fargekunstens elementer. Dick Powell: Presentation Techniques.
Eksamensform: Øvinger.

SIA0510 **FORM OG FARGE GK 2**
Form og farge, grunnkurs 2
Form and Colour, Basic Course 2
Faglærere: Førsteamanuensis Charles Alexander Booker
Førsteamanuensis Eivind Kasa
Uketimer: Høst: 2F+7Ø+3S = 2,5Vt
Tid: Etter avtale.

Eksamen: - **Hjelpemidler: -** **Øvinger:** O **Karakter:** TØ

For studenter ved Teknisk design.

Mål: Videreføring i anvendt fargebruk, materialer i plastisk form, presentasjon og kommunikasjon. Design historie tar for seg historiske og systematiske spørsmål innenfor design. Det vil formidle kjennskap til historisk viktige designprodukter og deres teoretiske bakgrunn med henblikk på forståelse av deres plass i tekniske, produksjonsmessige, samfunnsmessige og ideologiske systemer.
Forutsetning: Emnet bygger på emne SIA0505 Form og farge GK 1, og gjelder kun for studenter ved Teknisk design.
Innhold: Farge, fargebruk, plastisk form, presentasjon, designhistorie.
Undervisningsform: Øvingsoppgaver, individuell veiledning (korreksjon). Forelesning, seminarer, kollokvier. Undervisningen kan på forskjellige måter knyttes til prosjektoppgave i Produktdesign 3. Undervisningen samordnes med undervisningen i emne SIO8005 Produktdesign 3.
Kursmateriell: Eksempler fra billedkunst og industridesign. Kompendium 1 & 2 i Designhistorie og John Heskett: Industrial Design.
Eksamensform: Øvinger.

Institutt for by- og regionplanlegging

SIA4005 **BM1 - FYS MILJØPLANL**
Bygg- og miljøteknikk 1 - Fysisk miljøplanlegging
Civil and Environmental Engineering 1 - Physical Planning and the Environments
Koordinator: Førsteamanuensis Helge Fiskaa
Faglærarar: Professor Tore Sager, amanauensis Terje Skogseth, førsteamanuensis Sveinn T.

Thorolfsson
Uketimer: Haust: 2F+6Ø+4S = 2,5Vt
Tid: F ma 8-10 S7 Ø ma 10-16 S7

Eksamen: - **Hjelpemiddel: -** **Øvingar:** O **Karakter:** TØ

For studentar ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi – Bygg og miljøteknikk

Mål: Studentane skal gjennom arbeid med det fysiske miljøet få ein introduksjon til viktige element i berekraftig byutvikling.
Føresetnad: Ingen.
Innhald: Emnet er bygd opp omkring eit gjennomgåande prosjekt som tek utgangspunkt i eit konkret byområde. Prosjektet tek for seg lokalisering og arealbruk, fellesfunksjonar, uteareal, transportsystem, tilgjenge og trafikktryggleik for alle, vassforsyning, avløp, vasskvalitet og forureiningar. På grunnlag av situasjonsanalysar skal det utarbeidast forslag til forbetringar av det fysiske miljøet og gjennomførast konsekvensvurderingar og samanlikning av alternativ. I prosjektet inngår bruk av digitale kart og framstilling av analysar og planforslag ved hjelp av enkel DAK. Forelesingane legg vekt på spørsmål som er sentrale i prosjektarbeidet, og vil elles gje innblikk i planleggingas samfunnsmessige oppgåver og planprosessar.
Undervisningsform: Emnet inngår i PBL-strengen med hovudvekt på prosjektarbeid i grupper. Prosjektet gjer bruk av IKT-verktøy og skal presenterast som skriftleg rapport. Emnet blir gjennomført i samarbeid mellom Institutt for by- og regionplanlegging, Institutt for geomatikk, Institutt for samferdselsteknikk og Institutt for vassbygging. Gruppevis prosjektkarakter, men mogleg med differensiert karakter innan gruppa.
Kursmateriell: I tillegg til kompendium blir faglitteratur til prosjektarbeidet tilgjengeleg på Fakultetsbiblioteket. Delar av kursmateriellet blir gjort tilgjengeleg på web.
Eksamensform: Øvingar.

SIA4010 FYS DETALJPLANLEGGING
Fysisk detaljplanlegging
Local Planning
Faglærer: Førsteamanuensis Helge Fiskaa
Uketimer: Vår: 3F+2Ø+7S = 2,5Vt
Tid: F ma 11-12 B-049 Ø on 12-14 B-049
F to 12-14 B-049

Eksamen: 19. mai **Hjelpemidler:** D **Øvinger:** O **Karakter**: TEØ

Mål: Emnet skal gjennom prosjektretta arbeid sette studentane i stand til å forstå krav som inngår i detaljplanlegginga, og utarbeide regulerings- og bebyggelsesplanar for ulike situasjonar i eit by- og tettstadsområde.
Forutsetning: Bygger delvis på emne SIA4004 BM 3 - Fysisk miljøplanlegging.
Innhold: (I) Fysisk detaljplanlegging som forvaltningsmessig aktivitet i historisk og generelt perspektiv og slik det i dag er fastlagt i Plan- og bygningslova. Aktøranes ulike roller - samarbeid og medverking. (II) Planutforming i byar og tettstader i lys av folks og funksjonars behov og moglege løysingar, med vekt på nærmiljø, tilgjenge og forholdet til naturgrunnlag og infrastruktur. (III) Situasjons- og behovsanalysar som grunnlag for planutforming. (IV) Utarbeiding av planforslag i lys av overordna plan, rammevilkår og etterfylgjande gjennomføring.
Undervisningsform: Forelesingar, øvingar som gruppearbeid, synfaring. Øvingane tel i den endelige karakteren i emnet. Øvingane må vere leverte og godkjende før eksamen.
Kursmateriell: Blir opplyst ved semesterstart.
Eksamensform: Skriftleg + øvingar.

SIA4020 FYS OVERSIKTSPLANL
Fysisk oversiktsplanlegging
Master Planning
Faglærer: Professor Tor Medalen
Uketimer: Høst: 3F+1Ø+8S = 2,5Vt
Tid: F to 13-14 KJL 142 Ø to 14-15 KJL 142
F fr 11-13 KJL 142

Eksamen: 29. november **Hjelpemidler:** C **Øvinger:** O **Karakter:** TEØ

Mål: Emnet skal gi studentene kjennskap til og innføring i sentrale problemstillinger og i det lovmessige grunnlaget for fysisk oversiktsplanlegging. Studentene skal settes i stand til å planlegge for ulike situasjoner i et by-/tettstedsmessig område
Forutsetning: Emnet skal faglig sees i sammenheng med SIA4010 Fysisk detaljplanlegging og SIA4023 Samordnet areal- og transportplanlegging.
Innhold: Oversiktsplanleggingens forvaltnings- og innholdsmessige historie. Innføring i planleggingsteori deriblant om plan-

leggingens organisering, konflikter i planlegging og situasjonsavhengig planlegging. Innføring i sentrale planleggingsmetoder deriblant strategisk planlegging, utredningsmetodikk og bruk av informasjonsteknologi.
Undervisningsform: Forelesninger, øvinger, seminar. Øvingene teller 40% av den endelige karakteren i emnet.
Kursmateriell: Kompendium.
Eksamensform: Skriftlig + øvinger.

SIA4023 SAMORD AREAL/TRANSP
Samordnet areal- og transportplanlegging
Co-ordinated Land Use and Transportation Planning
Faglærer: Professor Tor Medalen
Uketimer: Vår: 3F+1Ø+8S = 2,5Vt
Tid: F ma 12-14 R21 Ø to 16-17 B-049
F to 15-16 B-049

Eksamen: 13. mai **Hjelpemidler:** C **Øvinger:** O **Karakter:** TEØ

For studenter med studieretning veg, transport og areal og andre med interesse for planlegging.

Mål: Emnet skal sette studentene i stand til å forstå sammenhengene mellom arealbruk og transport og få kjennskap til planlegging av infrastruktur på overordnet nivå.
Forutsetning: Emnet skal ses i sammenheng med SIA4020 Fysisk oversiktsplanlegging og transport- og vegplanleggingsemner (dvs. SIB4005 Veg og miljø, SIB8010 Transportanalyse GK, SIB8020 Trafikksikkerhet og gatemiljø og SIB4010 Investering og drift av samferdelsanlegg).
Innhold: Arealbruk som drivkraft og binding i byers og regioners utvikling. Samspillet mellom de ulike deler av transportnettet og krav til transportstandard avhengig av funksjon til de ulike deler av infrastrukturen. Innføring i planlegging og konsekvensutredning som forvaltningsmessig aktivitet. Bruk av reisevaneundersøkelser, databaser, GIS-teknologi og konsekvensanalyser. Organisering og gjennomføring av tverrfaglig planutarbeidelse på oversiktsnivå.
Undervisningsform: Forelesninger, øvinger, seminar. Øvingen teller 30% av den endelige karakteren.
Kursmateriell: Kompendium, offentlige rapporter og veiledningsmateriale.
Eksamensform: Skriftlig + øvinger

SIA4026 PLANL I ULAND
Planlegging og bygging i utviklingsland
Planning and Construction in Developing Countries, Advanced Course
Faglærer: Professor Hans Christie Bjønness
Uketimer: Vår: 3F+1Ø+8S = 2,5Vt
Tid: ***Undervises ikke i studieåret 2002/2003.***

Eksamen: **Hjelpemidler:** C **Øvinger:** O **Karakter:** TE

For studenter ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi – Bygg og miljøteknikk.

Mål: Emnet skal gi forståelse for forutsetninger og anvendbar kunnskap for gjennomføring av planlegging, infrastruktur og byggevirksomhet på et bærekraftig grunnlag i utviklingsland.
Forutsetning: Emnet bør velges av studenter som skal ta emne SAA4080 Byøkologisk planlegging. Emnet må velges av studenter som skal ta hovedoppgave i utviklingsland.
Innhold: Planlegging for bærekraftig utvikling krever kunnskaper på et bredt tverrfaglig grunnlag. Emnet vil diskutere teori- og metodegrunnlag for bærekraftig samfunns- og byutvikling, planlegging og byggevirksomhet. Miljø-, sosioøkonomiske-, fysiske- og kulturelle faktorer skal sees i sammenheng, og ut fra ulike stedlige betingelser. Det vil legges vekt på eksempel som illustrerer ulike betingelser og institusjonelle rammer for utvikling og gjennomføring av prosjekt i bistandssamarbeid. Planlegging under krise for gjenoppbygging etter katastrofer vil være deltema. Det skal gjennomføres øvingsoppgave med prosjektdokument ut fra FN-format, og målorientert prosjektplanlegging som praktisert av NORAD (LFA).
Undervisningsform: Emnet er et samarbeid mellom flere institutter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse. Det legges vekt på tverrfaglige seminarer med innledere fra andre fakultet ved NTNU, og studier av eksempel (case-studies). En studie-/øvingsoppgave skal gjennomføres. Emnet undervises felles med emne SAA4077.
Kursmateriell: Kompendium.
Eksamensform: Skriftlig

SIA4090 BY/REGIONPL FORDYPN
By- og regionplanlegging, fordypningsemne
Town and Regional Planning, Specialization
Faglærer: Faglærere ved instituttet
Koordinator: Professor Tor Medalen
Uketimer: Høst: 36S = 7,5Vt
Tid: Etter avtale.

Eksamen: 12. desember **Hjelpemidler: -** **Øvinger:** O **Karakter:** TEØ

Mål: Kompetanse vedrørende utvalgte fordypningstemaer innenfor de sentrale emneområdene som dekkes ved Institutt for by- og regionplanlegging. Fordypningsemnet skal også gi ferdigheter i planlegging og gjennomføring av prosjekt samt prosjektrapportering.
Forutsetning: Følgende emner: SIA4010 Fysisk detaljplanlegging og SIA4020 Fysisk oversiktsplanlegging eller SIA4023 Samordnet areal- og transportplanlegging.
Innhold: Emnet består av et prosjekt i by- og regionplanlegging på 3,75Vt (SIA4090P1) i kombinasjon med tre emnemoduler (dvs. 3 moduler á 1,25Vt). Prosjektarbeidet kan hentes fra problemstillinger av forsknings- og utviklingsmessig karakter innenfor hele instituttets emneområde, i samråd med faglærer. Emnemodulene skal gi et bredere teoretisk fundament innen fagfeltet, som også støtter opp om prosjektet. By- og regionplanlegging fordypningsemne skal normalt inkludere minst to av instituttets egne, sentrale fordypningsmoduler, som er “Plan- og byggesaksbehandling”, “Landskap og planlegging” og “Planlegging for regional næringsutvikling”. En kan også skreddersy en emnemodul til prosjektoppgaven, se SIA40AC. I tillegg skal det velges en tredje emnemodul. Denne kan velges fritt blant de emnemoduler som NTNU tilbyr i 9. semester, men valget skal godkjennes av faglærer, og om mulig støtte opp om prosjektarbeidet. En liste over noen anbefalte moduler er som følger (normalt velges minst to moduler fra denne listen):
SIA40AA Plan- og byggesaksbehandling - (1,25 Vt)
SIA40AB Planlegging for regional næringsutvikling - (1,25 Vt)
SIA40AC By- og regionplanlegging - (1,25 Vt)
SIA40AD Landskap og planlegging - (1,25 Vt
Anbefalte moduler ved valg av tredje modul:
SIB80AA Kollektivtransport (samferdsel) - (1,25 Vt)
SIB80AD Næringslivets transporter (samferdsel) - (1,25 Vt)
SIB40AC Geometrisk utforming av veger (veg) - (1,25 Vt)
Undervisningsform: Forelesninger, seminarer, prosjektarbeid. Sluttkarakter fastsettes som en kombinasjon av eksamen (50%) og prosjektarbeidet (50%).
Kursmateriell: Kompendier, forelesningsnotater, publikasjoner, utredninger, forskrifter m.v.
Eksamensform: Muntlig evt. hjemmeeksamen + øvinger (prosjektarbeid).

SIA40AA PLAN/BYGGESAKSBEH
Plan og byggesaksbehandling
The management of local plans and planning applications
Faglærer: Professor Tor Medalen
Uketimer: Høst: 1,25Vt
Tid: Etter avtale
Eksamen: 12. desember **Hjelpemidler: -** **Øvinger: - Karakter: -**

Mål: Emnet skal gi forståelse av sammenhengen mellom innholdet i (overordnede) planer og utformingen av mer detaljerte prosjektforslag.
Innhold: Presentasjon av ulike plan- og prosjektsituasjoner og omtale av hvilke bindinger og muligheter ulike plantyper gir for byggherren og plan- og bygningsmyndighetene. Beskrivelse av behovet for og utfordringene knyttet til samordning og forhandlinger mellom offentlige myndigheter og mellom private byggherrer og offentlige myndigheter.
Undervisningsform: Forelesninger, seminarer, gruppearbeid/øvinger, befaring.
Eksamensform: Muntlig.

SIA40AB PLANL NÆRINGSUTVIKL
Planlegging for næringsutvikling
Planning for regional economic development
Faglærer: Førsteamanuensis Bo Terje Kalsaas
Uketimer: Høst: 1,25Vt
Tid: Etter avtale
Eksamen: **Hjelpemidler: -** **Øvinger: - Karakter: -**

Mål: Å sette deltakerne i stand til bedre å drive planlegging for konkurranseutsatt næringsaktivitet. Forståelse av at samfunnet

har behov for å beskytte tredjepersoner mot eksterne virkninger er også en del av læringsmålet.
Innhold: Teori om lokalisering og næringsutvikling, herunder globalisering og regionalisering. Empirisk kunnskap om samme. Aktørene innen næringsutvikling. Lokaliseringsanalyse med anvendelse av GIS eller geografisk marketing. EDB basert analyseverktøy for nærings- og befolkningsutvikling. Strategisk næringsplanlegging. Det regionale forskningsprogrammet.
Undervisningsform: Forelesninger, seminarer, gruppearbeid/øvinger, bedriftsbefaring.
Kursmateriell:
Eksamensform: Øvinger

SIA40AC **BY OG REGIONPLANLEGG**
By- og regionplanlegging
Town- and regional planning
Faglærer: NN
Uketimer: Høst: 1,25Vt
Tid: **-**
Eksamen: **Hjelpemidler: -** **Øvinger: - Karakter: -**

Mål: Emnet skal gi nærmere kunnskap om et bestemt delområde av by- og regionplanlegging.
Innhold: Emnet vil kunne være Planleggingshistorie, Sentrumsplanlegging, Planleggingsteori, Fortetting eller lignende. Valg av tema vil fortrinnsvis knyttes opp mot en prosjektoppgave ved instituttet, men kan også velges separat.
Undervisningsform: Ledet selvstudium, seminar, gruppearbeid/øving.
Eksamensform: Øvinger

SIA40AD **LANDSKAP OG PLANL**
Landskap og planlegging
Faglærer: Førsteamanuensis Alf Ivar Oterholm
Uketimer: Høst: 1,25Vt
Tid: ***Undervises ikke studieåret 2002/2003.***
Eksamen: **Hjelpemidler: -** **Øvinger: - Karakter: -**

Mål: Emnet skal gi kjennskap til økologisk basert landskapsplanlegging på oversiktsnivå, med hovedvekt på analysemetoder.
Innhold: Analyse av muligheter og begrensninger i landskap og naturgrunnlag ut fra økologiske og ressursmessige betraktninger. Problemstillinger i ulike planoppgaver. Kulturlandskap, landskapskomponenter og landskapsøkologi. Landskapsopplevelse og visuelle landskapsanalyser. Datagrunnlag, analyseteknikker, modelltyper, egnethetsanalyse, bruk av GIS:
Undervisningsform: Forelesninger, seminarer, gruppearbeid og øvinger.
Eksamensform: -

Institutt for byggekunst

SIA5039 **FORMGIVING**
Formgiving som kreativ prosess
Design as a Creative Process
Faglærer: Universitetslektor Svein Wolle
Uketimer: **Høst: 2F+5Ø+5S = 2,5Vt**
Tid: **Etter avtale.**
Eksamen: **-** **Hjelpemidler: -** **Øvinger: O** **Karakter: TØ**

Mål: Emnets mål er å gi studentene kunnskap om og forståelse for forskjellige avbildingsmetoder, dessuten innsikt i grunnleggende formprinsipper for å gjøre dem bedre skikket til å arbeide med formgiving.
Forutsetning: Ingen.
Innhold: Formgiving av objekter (produktdesign/arkitektur); tekniske konstruksjoner, apparater, bygninger og andre nyttegjenstander er resultatet av en kreativ prosess hvor utøverens forståelse og erfaring for utvikling av ideer spiller sammen med vedtatte konvensjoner: Prosjekteringsmetoder, presentasjonsmåter, bruk av grafiske symboler osv. Emnet er en introduksjon til formgivingsfaget og tar opp basale prinsipper som ligger til grunn for all kreativ virksomhet innenfor design. Emnet tar opp temaene Geometrisk Avbildning, Tegning (frihånds-) og formgiving knyttet til prosjektering av et enkelt spesifikt objekt.
Undervisningsform: Forelesninger og øvinger. Studentene skal kun arbeide med blyant, passer, lineal på papir og modellbygging. Dette betraktes som et nødvendig erfaringsgrunnlag hvis en skal kunne utnytte datamaskinen som verktøy for å skape/prosjektere fysiske produkter. Øvingene med personlig konsultasjon utgjør en viktig del av undervisningen ("Learning by Doing").
Kursmateriell: Det er ikke utarbeidet eget kompendie til emnet, men studentene vil få utdelt en liste med relevant, utvalgt litteratur. Avdelingsbiblioteket for fakultetet vil i hele semesteret sperre denne litteraturen til gjennomsyn og 1-dags lån.
Eksamensform: Øvinger.

Kunstakademiet i Trondheim

Adresse: Innherredsveien 7, 7014 Trondheim
Tel.: (+47) 73 59 79 00 Fax: (+47) 73 59 79 20

Historie

Kunstskolen i Trondheim ble startet like etter annen verdenskrig av kunstnere fra byen som så behovet for kunstutdannelse i byen. I 1979 ble skolen en høyskole og fra 1987 ble Kunstskolen i Trondheim et statlig kunstakademi. Kunstakademiet i Trondheim (KIT) ble fra 1996 innlemmet i NTNU (Norges naturvitenskapelige og tekniske universitet) Fakultet for arkitektur og billedkunst. Kunstakademiet i Trondheim har alltid vært kjent for en åpen og eksperimenterende holdning -blant annet var KIT det første kunstakademiet i Norden som kunne tilby kunstnerisk arbeid med nye medier gjennom etableringen av Intermedia avdelingen. Dette førte også til at KIT var tidlig ute med å arbeide frem en åpen avdelingsstruktur og en pedagogisk arbeidsform på tvers av tekniske og tradisjonelle grenser.

Utdannelse

Studentens kunstneriske og personlige utvikling står i fokus gjennom hele utdannelsen.
Vår undervisning bygger på åpenhet, dialog, og kritisk refleksjon i et fleksibelt arbeidsmiljø hvor studentene beveger seg mellom emneområder og samarbeider på tvers av årskull. Med støtte fra lærere og gjestelærere med variert kunstnerisk orientering og bakgrunn, får studentene anledning til å utforske og utfordre, til å samle kunnskap, reflektere og handle.

Gjennom individuelle samtaler, felles gjennomganger, diskusjoner, prosjekter og utstillinger, utvikler studentene sitt eget kunstneriske arbeid. Som det eneste norske kunstakademi tilknyttet et universitet, har vi unike ressurser og muligheter for samarbeid med emner innen teknologi, arkitektur og humaniora.

Verden er blitt mindre, men Trondheim er fortsatt ved yttergrensen av den europeiske kunstverden. Vi er oss bevisst dette perspektivet - gjennom god tilgang på informasjon, reiser og internasjonale gjester kan vi reflektere over vår nordlige posisjon. Kunstakademiet i Trondheim har nær kontakt med internasjonale kunstmiljøer og engasjerer seg bevisst i samtidskunstens videre utvikling. . Samtidskunstens dynamikk og diskusjoner er vår viktigste referanseramme. Vi forholder oss til dagens situasjon i lys av nåtidige og tidligere kunstneriske, filosofiske og samfunnsmessige strømninger.

KIT tilbyr kunstutdannelse på høyeste nivå, der studentenes kunstneriske utvikling står i fokus gjennom hele utdannelsen. Akademiet legger vekt på at kunsten skal reflektere samfunnet i dag. Vi ønsker åpenhet for verden utenfor akademiet gjennom reiser og ved besøk av gjester. Digitale medier og informasjons-teknologi utgjør et viktig satsningsområde. KIT var det første kunstakademiet i Norge som arbeidet med elektroniske medier som en del av billedkunstutdannelsen. Akademiet er et institutt innenfor Fakultet for arkitektur og billedkunst ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), og tilbyr Norges eneste universitetsutdannelse i billedkunst. Dette innebærer også at vi har en rekke muligheter til tverrfaglig samarbeid og at vår utdannelse er forberedt for å inngå i et internasjonalt gradssystem. KIT har nær kontakt med dagens internasjonale samtidskunstmiljø og engasjerer seg bevisst i samtidskunstens videre utvikling.

Vår undervisning:
KIT har en åpen struktur på tvers av de fire avdelingene maleri, skulptur, grafikk og intermedia. Karakteristisk for vår undervisningsform er det nære samarbeidet mellom lærerne, og mellom lærere og studenter. Vår kunstneriske diskusjon foregår på tvers av ulike medier, teknikker og tradisjoner. Slik har vi fått et unikt miljø og åpenhet for studenter som arbeider eksperimentelt og selvstendig. Hver student er dessuten tilknyttet en hovedlærer som arbeider med faste, tverrfaglige grupper. Tverrfagligheten poengteres også ved at det jevnlig er gjennomgang av enkeltstudenters arbeid der både lærere og studenter deltar. Det arrangeres seminarer, avdelingsmøter og prosjekter som er åpne for alle. Førsteårsstudentene inngår i det allmenne undervisningsopplegget, men har en felles studiereise i begynnelsen av første semester, samt et felles prosjekt tidlig i sitt første år. På forskjellige måter knytter vi den teoretiske undervisningen til den kunstneriske virksomheten. Et viktig prinsipp for teoritilbudet går ut på å samordne den teoretiske undervisningen med det som til enhver tid foregår på atelier, medialab og verksted. Det er derfor et tett samarbeid mellom teorilæreren og kunstlærerne. Ved bruk av gjestelærere og forelesere gir akademiet et bredt tilbud innenfor samtidskunstens teori og praksis.

Studietid:
Studiet er fireårig, med mulighet for et femte påbygningsår. Det foretas en årlig intern vurdering av studentene basert på samtaler mellom hovedlærer og student, gjennomgang av arbeider, tilstedeværelse på atelier samt deltakelse på studentutstillingene. Etter fullført utdannelse (åtte semestre) utsteder akademiet vitnemål. Studentene må delta i en felles offentlig utstilling som avslutning på studiet. Utstillingen betraktes som avgangseksamen. Avgangsutstillingen regnes som et profesjonelt formidlingsprosjekt, der fjerdeårsstudentene planlegger og gjennomfører utstillingen i nært samspill med en ekstern kurator/veileder

Opptak og søknadsprosess

Det kreves ikke generell studiekompetanse for å søke om opptak ved Kunstakademiet i Trondheim, men i praksis vil det likevel være en forutsetning med relevant bakgrunnskunnskap, helst fra en heltids kunstskole.

Opptaket skjer i to faser:
1. førsteopptak

Under førsteopptaket blir søkerne vurdert ut fra søknadsskjema og innsendt dokumentasjon av arbeid.
Dokumentasjon av arbeid i form av dias, maks. 8 stk. Om det er relevant, kan dias erstattes/suppleres med video, CD eller CD-rom, lydkassetter mm.
Søknadsfristen er 15. april 2002 (poststemplet)

Dokumentasjon:
Maleri, tegning, grafikk, skulptur, installasjon, performance o.l. skal dokumenteres i form av dias. Ikke send inn originalarbeid. Dias skal være i 35 mm format, maks. 8 stk. innrammet uten glass, med tilhørende beskrivelse på diasskjemaet. Dias må merkes tydelig med søkerens navn, evt. tittel, nr. og med pil som angir bildets overkant (se illustrasjon). Dias skal dokumentere originalt kunstnerisk arbeid med hovedvekt på selvvalgte prosjekter. Skissemateriale og dokumentasjon av oppgaver skal ikke utgjøre mer enn 50 % av innsendt arbeid. Papirfoto blir ikke godkjent, kun dias. Video- og filmarbeid leveres på VHS (maks. 5 min. - et utvalg av relevante utklipp eller et kort arbeid i sin helhet). Det er ikke mulig å presentere video/audioinstallasjoner under førsteopptaket, kun dokumentasjon. Ikke send videodokumentasjon av maleri, skulptur osv. Digitale arbeider kan sendes på diskett, CD-rom, zip-disk eller som URL (webadresse). Macintosh eller Windows format for disketter og CD-rom.

2. opptak
På grunnlag av det innsendte materialet vil en del av søkerne bli innkalt til opptaksprøve og intervju i uke 22 (27 - 31. mai) 2002. Vanligvis blir 30-40 søkere innkalt. Det gis ingen oppgaver. Kandidatene står fritt til å bruke skolens verksteder, forutsatt at de behersker det tekniske utstyret. Kandidater får teknisk hjelp og støtte under prøven av akademiets tekniske personale og studentassistenter. Arbeidet som er gjennomført under prøven blir juryert ved slutten av opptaksuken. Juryen består av akademiets lærere og to representanter fra årets avgangsklasse.

Søkerne blir innkalt til et kort uformelt intervju i løpet av opptaksprøven. Det skal medbringes ett originalarbeid til opptaksprøven. Dette skal være et nytt arbeid produsert etter innsending av dokumentasjon til førsteopptak. Akademiet beholder dokumentasjon fra innkalte søkere til opptaket er avgjort.

Ansatte ved Kunstakademiet i Trondheim

Kunstakademiet har en forholdsvis liten undervisningsstab, og har et omfattende program med gjestekunstnere og teoretikere. Akademiet har utstrakt kontakt med internasjonale samtidskunstmiljøer. Dette sikrer at studentene får impulser fra mange ulike felt innenfor samtidskunstens praksis og teori.

Undervisnings- og forskningspersonale ved KIT
Anne-Karin Furunes, professor i billedkunst, instituttleder
Duba Sambolec, professor i billedkunst (skulptur)
Jon Arne Mogstad. Professor i billedkunst (maleri)
Kåre Henriksson, førsteamanuensis 50% i billedkunst (maleri)
Kristin Bergaust, førsteamanuensis i billedkunst (vikar - intermedia)
Ivar Smedstad, førsteamanuensis 50% i billedkunst (intermedia)
Hege Charlotte Faber, amanuensis i teori
Ove Stokstad, professor i billedkunst (grafikk)
Tre stillinger som professor II er for tiden under ansettelse

Teknisk personale ved KIT
Hermann Isaksen, ingeniør (grafikk)
Eivind Vedlog, avdelingsingeniør (intermedia)
Odd Joar Oksås, mester (skulptur)
Erik Nordby, forskningstekniker (foto)

Ekstern styrerepresentant: Maaretta Jaukkuri, Kiasma, Helsinki

Bibliotek
Beate Gjersvold, bibliotekar

Administrasjon
Karin Løhre Nilsen, konsulent
Astrid Haarberg, førstesekretær
Anneli Røros, sekretær

Drift
Charley Bennett, teknisk driftsbetjent
Astrid Flåteplass, renholdsbetjent

Utvalg av gjestelærere og forelesere i 2001: John Hopkins, Steven Dixon, Ingvill Henmo, Hans Lanner, Tapio Mäkelä, Staffan Schmidt, Lars Bang Larsen, Marjetica Potrc, Bård Løftingsmo, Johan Söderström, Gerfried Stocker, Anders Eiebakke, Modhir Ahmed, Mike Bode, Anita Hammer, Mikkel McAlinden, Francisco Lopez, Aeneas Wilder, William Bradley, Nirmal Singh Dhunsi, Ellen Røed, Roderick Buchanan, Per Teljer og Jannicke Låker.

Verksteder, atelier og andre ressurser ved KIT

Kunstakademiet i Trondheim har lokaler i Industribygget, Innherredsveien 7, like ved Trondheim sentrum. Akademiet disponerer 6.000 kvm i flere etasjer. Store deler av arealene brukes som atelierplass for studentene, men det er også god plass til verksteder, galleri, seminarrom og bibliotek.

Intermediaverkstedene: Videoopptak & redigering, lydstudio, medialab, DV-cam, Macintosh G4 datamaskiner, Final Cut Pro og Avid digital video redigering. God nettforbindelse med unike streamingfasiliteter under oppbygging.

Fotolaboratorium: Farge og sort-hvit kopiering. Eget areal for arbeid med "liquid light" og historiske fotoprosesser. Digital lab. med scannere, printer og digitalt kamera.

Grafikkverkstedene: Digital lab. og belysningsrom for foto og databasert grafikk. Verksted for høytrykk, dyptrykk og plantrykk.

Skulpturverkstedene er maskinelt velutstyrte for alle typer arbeide innenfor tre, metall, plastmaterialer, støping, sveising m.m.

Galleri KIT: 360 kvm utstillingsrom som drives av studentene. Galleriet blir brukt både for studentorganiserte utstillinger, prosjekter med gjestelærere, og prosjekter organisert av akademiets lærere.

Biblioteket ved Kunstakademiet i Trondheim er en del av Universitetsbiblioteket i Trondheim og har en omfattende samling kunstbøker og tidsskrifter, samt videokunst og film, CD-rom og CD-plater.

Utveksling: Kunstakademiet i Trondheim har et godt internasjonalt kontaktnett. Innenfor Norden er akademiet aktivt i Nordplusnettverket. Akademiet tilbyr også utveksling innen de øvrige europeiske landene via Socrates. Vi legger også vekt på direkte kontakt med forskjellige kunstskoler.